ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА” АРАНЂЕЛОВАЦ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ТАБЕЛА САДРЖАЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД 1

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ 1

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ 131

ДОПУНСКА НАСТАВА 199

ДОДАТНА НАСТАВА 260

СЕКЦИЈА 289

ЧОС 325

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ 326

ЕКСКУРЗИЈА 356

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144 часа
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4 часа

ЦИЉ (изучавања предмета у шестом разреду): Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области

Циљеви	**Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности ученика**	**Активности наставника**
-Повезивање књижевних термина и појмова обрађиваних у претходним разредима са новим делима која чита; – читње са разумевањем; парафразирање прочитаног и описивање својих доживљаја, различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одређивање рода књижевног дела и књижевне врсте -праљење разлике између дела лирског, епског и драмског карактера	– повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – разликује ауторску	**Лектира** 1. Обредне лирске народне песме (избор) 2. Ђура Јакшић: *Вече* 3. Јован Дучић: *Село* 4. Мирослав Антић: *Плава звезда* 5. Вељко Петровић: *Ратар* / Алекса Шантић: *О, класје моје* 6. Десанка Максимовић: *Грачаница* / 7. 7.Војислав Илић: *Свети Сава* 8. Стеван Раичковић: *Хвала сунцу, земљи, трави* 9. Милован Данојлић: *Овај дечак зове се Пепо Крста* 10. Сергеј Јесењин: *Песма о керуши* **Књижевни термини и појмови** Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и	-аналитичко-синтетичке методе и вежбања -проблемска настава - самостално решавање проблема -истраживачки метод -амбијентална настава - вербалне методе -рад на тексту -дискусија -дебата -презентације	чита,тумачи анализира, -образлаже своје ставове разговара, дискутује, решава истраживачке задатке -слуша -бележи - учествује у драматизацији -израђује презентације -ради у групи,	Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења. Показује на конкретним примерима примену Објашњава, Коментарише, Образлаже.

Циљеви	Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-разликовање ауторске приповетке од романа – анализирање структуре лирске песме (строфа, стих, рима); – уочавање основних елемената структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликовање заплета и расплета као етапе драмске радње; – разликовање појма песника и појма лирског субјекта; појма приповеда- ча у односу на писца; – разликовање обика казивања – увиђање звучних, визуелних, тактилних, олфакторних елемената песничке слике; – одређивање стилских фигура и разумевање њихове улоге у књижевноуметнич- ком тексту – анализирање узрочно-последичних односа у	приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповеда- ча у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметнич-ком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и	ритам; рима – парна, укрште-на, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне). **ЕПИКА** **Лектира** 1. Народна песма: Смрт Мајке Југовића 2. Народна песма: Марко Краљевић укида свадбарину 3. Петар Кочић: Јаблан 4. Исидора Секулић: Буре (одломак)/ 5.Бранко Ћопић: Чудесна справа 6. Иво Андрић: Аска и вук 7. Антон Павлович Чехов: Ванька/Итало Калвино: Шума на ауто-путу (из збирке прича Марковалдо или годишња доба у граду) 8. Светлана Велмар Јанковић: Сирото ждребе (из Књиге за Марка) **Књижевни термини и појмови** Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање	-вежбање акцента уз коришћење аудио записа -лексичко-семантичко-стилске вежбе -изговарање брзалица -подстицање на самостално исправљање грешака у смс и интернет комуникацији -упућивање на служење правописом -компаративна анализа(филм и књ.дело) -локализовање дела -различити облици читања -рад у групама, пару	-учествује у тимском раду -изражава своје мишљење	Подстиче ученике да обележе,про- Нађу,закључе, Упореде... Демонстрирс градиво на примерима из свакодневне језичке праксе.

Циљеви	Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
тексту и вредновање истакнутих идеја које текст нуди; – анализирање поступака ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочавање хумора у књижевном делу – разликовање хумористичког и дитирамбског тона од елегичног тона; – илустровање веровања, обичаја, начина живота и догађаја у прошлости описаних у књижевним делима; – уважавање националних вредности и неговање културноисторијске баштине; – препоручивање књижевног дела уз кратко образложење - упоређивање књижевног и филмског дело, позоришне представе и драмског текста	вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;	(нпр. Смрт Марка Краљевића) ултурно-историјско предање (нпр. *Смрт Марка Краљевића*) **ДРАМА** Лектира 1. . Коста Трифковић: Избирачица (одломак) 2. Миодраг Станисављевић: И ми трку за коња имамо (одломак) 3. . Бранислав Нушић: Аналфабета (одломак) **Књижевни термини и појмови** Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет). **НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ** (бирати 2 дела)			

Циљеви	Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-повезивање граматичих појмова обрађених у претходним разредима са новим наставним садржајима – препознавање делова речи у вези са њиховим грађењем; - разликовање гласова српског језика по звучности и месту изговора; – Разликовање врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењивање књижевнојезичке норме; – Одређивање врсте и подврсте заменица, као и њиховог облика; – Препознавање глаголских времена и употребљавање истих у складу са нормом; – разликовање реченице по комуникативној функцији; - доследно примењивање правописне норме - коришћење правописа (школско издање); разликовање дугих и	– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији; – доследно примењује правописну норму;	1. Вук Караџић: Живот и обичаји народа српскога: *Божић* (одломак); *Ђурђевдан* (одломак); *Додоле, прпоруше и чароице* (одломци) 2. Владимир Хулпах: *Легенде о европским градовима* (избор) 3. Никола Тесла: *Моји изуми* (поглавље по избору) 4. Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланшар: *Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца* (избор) 5. Гроздана Олујић: *Били су деца као и ти* (избор)) **ДОМАЋА ЛЕКТИРА** ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Епске народне песме о Косовском бoју (избор) 2. Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) 3. Бранислав Нушић: Аутобиографија 4.Анђела Нанети: Мој дека је био трешња 5. Весна Алексић: Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло) 6. Бранко Ћопић: Орлови рано лете 7. Ференц Молнар: Дечаци Павлове улице			

Циљеви	Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
кратких акцената у изговореној речи - употребљавање различитих облика усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажи- мањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање - разликовање и грађење деминутива и аугментатива -састављање обавештења, вести и кратког извештаја – разумевање основног значења књижевног и неуметничког текста; – проналажење , повезивање и тумачење експлицитно и имлицитно садржаних информација у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту – драматизовање одломака одабраног	– користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи; – употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажи-мањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имлицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и	**Допунски избор лектире** (бирати 3 дела) 1. Добрица Ерић: *Месечеви миљеници (песме о свицима)* (избор) 2. Бранислав Петровић: избор из антологија песама за децу (*Морава, Влашићи, Дунав, Говор дрвећа, Грађење куће, Па шта, па шта* и друге) 3. Владимир Стојиљковић: *Писмописац* (*Писмо Бранку Ћопићу)* 4. Владимир Андрић: *Пустолов* 5. Тиодор Росић: *Приче старог чаробњака* (једна прича по избору) 6. Борислав Пекић: *Сентиментална повест Британског царства* („Велика повеља слободе у земљи без устава” – одломци) 7. Вилијем Саројан: *Зовем се Арам* 8. Хенрик Сјенкијевич: *Кроз пустињу и прашуму* 9. Џејмс Крис: *Тим Талир или Продати смех* 10. Џек Лондон: *Зов дивљине*/*Бели очњак* 11. Реј Бредбери: *Маслачково вино* (избор) 12. Ивана Брлић Мажуранић: *Приче из давнина* (избор) 13. Владислава Војновић: *Приче из главе* (прича *Позориште* – од- ломци) 14. Јасминка Петровић: *Ово је најстрашнији дан у мом животу* 15. Александар Поповић: *Снежана и седам патуљака,* драмска бајка			

Циљеви	Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
књижевноуметничког текста; – поштовање стандарднојезичку норме у говору – изражајно читање обрађених књижевних текстова.	неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; изражајно чита обрађене књижевне текстове.	**ГРАМАТИКА:** -Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. - Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слогове; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. - Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. - Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат. -Независне предикатске реченице – појам			

Циљеви	Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
		комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице **ПРАВОПИС** .-Писање имена васионских тела. - Растављање речи на крају реда (основна правила). -Правописна решења у вези са гласовним променама. - Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. - Писање заменице Ваш великим почетним словом. - Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика **ОРТОЕПИЈА** Правилан изговор гласова *ч, ћ, џ, ч, р.* Дуги и кратки акценти. **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА** Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористицима).			

Циљеви	Исходи (по завршетку разреда ученик ће бити у стању да...)	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
		Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашња- вање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: *лексичко-семантичке вежбе* (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); *стилске вежбе*: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предложак за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).			

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво

Разговетно и течно чита. У различите сврхе чита, разуме и парафразира краћи једноставнији књижевни и неуметнички текст из обавезног школског програма. Уме укратко да опише свој доживљај књижевног дела и издвоји тражене информације у неуметничком тексту. Познаје ауторе књижевних дела предвиђених програмом. Прави

разлику између усмене и ауторске књижевности. Уочава основне елементе тематске, композиционе и стилске структуре епског, лирског и драмског књижевног дела из обавезне школске лектире. Анализира издвојен проблем у краћем једноставнијем књижевном тексту. Своје утиске и закључке илуструје основним примерима из књижевног и неуметничког текста

Средњи ниво

Тумачи и критички промишља дужи једноставнији књижевни и неуметнички текст из обавезног школског програма. Истраживачки тумачи кључне чиниоце структуре књижевног дела, као и његове тематске, идејне, стилске, језичке и композиционе особине. Познаје основне књижевне термине и адекватно их примењује у тумачењу књижевних дела. Самостално анализира издвојен проблем у књижевном тексту и уме да аргументује своје мишљење. Познаје основне стратегије читања и уме да их примени у типичним читалачким ситуацијама. Заузима јасан став према тексту који чита. Самостално одабира дела за читање из опуса књижевности за децу. Испољава читалачку радозналост (нпр. радо посећује библиотеке) и схвата значај читања за развој сопствене опште културе и знања.

Напредни

Доживљајно, истраживачки и критички чита, тумачи и вреднује књижевне и неуметничке текстове средње сложености из школског програма. Самостално уочава и анализира проблеме у таквим књижевним текстовима. Користи више гледишта у тумачењу књижевног дела. Пореди истакнуте тематске, композиционе и стилске одлике анализираног књижевног дела са другим делима. Аргументовано износи свој суд о тексту. Користи препоручену основну и секундарну литературу у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом. Примењује стратегије читања које су усаглашене са читалачким задатком. Има развијену читалачку културу; чита ради уметничког доживљаја књижевног дела, знања, богаћења лексичког фонда, способности аргументације и исказивања мишљења и ставова. Уме да препоручи књижевно дело и да образложи свој избор. Исказује љубав и поштовање за књижевност и вредности националне културе и културе других народа.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Историја	**VI** **VI**	Немањићи Лазарево царство Марко Краљевић Свети Сава	**Рад са подацима и информацијама**
Музичка култура	**VI**	Квантитет акцента	**Естетска компетенција**
Ликовна култура	**VI**	Илустровање	**Естетска компетенција**
Немачки и Шпански језик	**VI**	Предлози уз падеже	**Рад са подацима и информацијама**
Верска настава	**V**	Свети Сава	**Рад са подацима и информацијама**
Час одељењског старешине **Информатика и рачунарство**	**V** **VI**	Насиље и како га спречити Електронска пошта	**Решавање проблема** **Дигитална компетенција**

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Резултате целокупног праћења и вредновања наставник узима као основу за планирање наредних корака у раду са ученицима и развијању своје образовно-васпитне праксе.

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оце њивању ученика у основном образовању и васпитању*. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увремењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно инто- нирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује. Оно започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Наставник користи формативо и сумативно оцењивање. Усвојој педагошкој документацији редовно бележи запажања о ангажовањима и постигнућима ученика, као и о остварености циљева Наставник описом даје и своје препоруке. Сумативно оцењивање изводи оценама од 5 до 1 у складу са оствареношћу образовних стандарда

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ :Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Међупредметне компетенције	Активности	
					Наставник	Ученик
-упознавање са вокабуларом за изражавање интересовања и активности (like, love, hate, good at + ing) -описивање свакодневних рутина -проширивање знања о придевима -стицање знања о бројивим и небројивим именицама -употреба some, any, no -формирање и употреба неодређених заменица somewhere, somebody, anybody, nobody	-користи глаголе којима изражава своја интересовања и активности (волим, не волим, свиђа ми се, не свиђа ми се, мрзим, добар сам у нечему....) -препознаје и разликује прилоге за учесталост и на основу њих формира садашње време -зна садашње време и може да опише свакодневне догађаје -користи придеве -препознаје и користи бројиве и небројиве именице -користи неодређене заменице	**Породица и уже друштвено окружење** Ученици:- уче и увежбавају изразе и речи које се односе на личне ствари; изразе којима се формулишу правила понашања и очекивања; структуре које се користе за изражавање мишљења – допадања/недопадања	-употреба енглеског језика у учионици у добро осмишљеним контекстима -рад у паровима -уочавање дистиктивних обележја која указују на граматичке специфичности -слушање и реаговање на команду	Компетенција за целоживотно учење , комуникација	Даје јасна упутства , користи једноставне изразе , мотивише ученике , прати напредак , контролише атмосферу у учионици , записује на табли	Записују , разликују , повезују закључују усвајају нову лексику , слушају савете и исправљају грешке , мотивишу једни друге , примењују стечена знања

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Међупредметне компетенције	Активности	
					Наставник	Ученик
-стицање знања о простом прошлом времену(глагола to be, правилних и најчешћих неправилних глагола) -образовање потврдног, упитног и одричног облика прошлог времена -упознавање са употребом прилога и прилошких одредби за време(yesterday, last week/year, ago...) -формирање питања упитним речима what, which, how…	-препознаје и дефинише, правилно употребљава прошло време -разликује правилне и неправилне глаголе као и прилоге за време -чита са разумевањем, преводи, препричава -коришћењем обрађеног вокабулара способан је да коментарише, размењује информације...	**Животни циклуси** просто прошло време -помоћни глагол to be у прошлом времену -правилни и најчешћи неправилни глаголи -потврдни, упитни и одрични облици у прошлом времену -прилози и прилошке одредбе за време за прошлост -питања са what, which, how.. -садашње трајно време	-слушање и реаговање на команду -рад у паровима / групи -интерактивна табла -писање по диктату -вежбе слушања -употреба енглеског језика у учионици у контексту од интереса за ученике -упућивање ученика на значај граматичке прецизности исказа -глума дијалошких ситуација	Компетенција за целоживотно учење , рад са подацима и информацијама	Даје јасна упутства , користи једноставне изразе , мотивише ученике , прати напредак , контролише атмосферу у учионици , записује на табли	Записују , разликују , повезују , закључују , усвајају нову лексику , слушају савете и исправљају грешке , мотивишу једни друге , примењују стечена знања

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Међупредметне компетенције	Активности	
					Наставник	Ученик
-упознавање са разликама у употреби одређеног и неодређеног члана, као и са изразима са нултим чланом - проширивање знања о бројевима-прости бројеви преко 1000, редни бројеви до 30, године. -описивање догађаја из прошлости -писање краћих састава на задату тему(write about your summer/winter holiday)	-открива разлике у употреби одређеног и неодређеног члана, закључује и зна када се поменути чланови изостављају -користи бројеве преко 1000, именује редне бројеве до 30, зна како се изражавају године -користи прошло време да опише догађаје из прошлости -користи обрађени вокабулар за писање на различите теме (летњи / зимски распуст)	**Слободно време – забава, разонода, хобији** одређени/неодређени члан -нулти члан -бројеви-прости и редни, начин формирања година -основна правила писања -вокабулар за описивање догађаја из прошлости, као и искустава са летњег / зимског распуста	-рад у паровима / групи -интерактивна табла -писање по диктату -вежбе слушања -упућивање ученика на значај граматичке прецизности исказа -потрага за информацијама из различитих извора (Интернет,часописи..) -мануелне активности (израда презентације на тему сличности и разлике садашњег простог и трајног времена..)	Компетенција за целоживотно учење , комуникација, сарадња	Даје јасна упутства , користи једноставне изразе , мотивише ученике , прати напредак , контролише атмосферу у учионици , записује на табли	Записују , разликују , повезују , закључују , усвајају нову лексику , слушају савете и исправљају грешке , мотивишу једни друге , примењују стечена знања

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Међупредметне компетенције	Активности	
					Наставник	Ученик
-продубљивање и проширивање знања о придевима(компаратив и суперлатив, неправилно поређење придева), придеви са наставцима –ed и –ing, суфикси за грађење придева од именица и глагола, придеви као делови предиката -упознавање са вокабуларом везаним за компјутере, информатику -стицање знања о употреби компјутерског језика	правилно формира компаратив и суперлатив придева, зна који придеви се неправилно пореде, препознаје и начине извођења придева од именица и глагола, зна најважније суфиксе за грађење придева, разликује придеве као делове предиката -зна и користи вокабулар везан за компјутере и информатику -чита са разумевањем, преводи	**Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже** -компаратив и суперлатив придева (er/more …than ; as….as) -неправилно поређење (компаратив и суперлатив од good и bad) -суфикси за грађење придева од именица и глагола -описни придеви,придеви за исказивање става	-слушање и реаговање на команду -рад у паровима / групи -интерактивна табла -писање по диктату -вежбе слушања -употреба енглеског језика у учионици у контексту од интереса за ученике -упућивање ученика на значај граматичке прецизности исказа -глума дијалошких ситуација	Компетенција за целоживотно учење , комуникација	Даје јасна упутства , користи једноставне изразе , мотивише ученике , прати напредак , контролише атмосферу у учионици , записује на табли	Записују , разликују , повезују , закључују , усвајају нову лексику , слушају савете и исправљају грешке , мотивишу једни друге , примењују стечена знања

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Међупредметне компетенције	Активности	
					Наставник	Ученик
стицање знања о начину формирања и употреби будућег времена -упознавање са временским изразима који се односе на будућност (next month, tomorrow, on Sunday…) -исказивање будуће радње садашњим трајним временом -вокабулар(називи за разне врсте хране и пића) -утврђивање и даља употреба бројивих и небројивих именица, начини да се од некога тражи, али и да се некоме понуди одређена храна и пиће	препознаје и дефинише, правилно употребљава будуће време -користи прилоге за будућност, употребљава садашње трајно време за исказивање будућности -правилно употребљава вокабулар усвојен у овој наставној јединици (називи разних врста хране и пића) -развија комуникативне компетенције на различите теме	**Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест** -будуће време -временски изрази за будућност -садашње трајно време за изражавање будућности -лексика везана за различите врсте хране и пића -бројиве и небројиве именице -учтиви захтеви и понуде: I'd like…, Could I have some…? Would you like some…?	-слушање и реаговање на команду -рад у паровима / групи -интерактивна табла -писање по диктату -вежбе слушања -употреба енглеског језика у учионици у контексту од интереса за ученике -упућивање ученика на значај граматичке прецизности исказа -глума дијалошких ситуација	Одговоран однос према здрављу , комуникација	Даје јасна упутства , користи једноставне изразе , мотивише ученике , прати напредак , контролише атмосферу у учионици , записује на табли	Записују , разликују , повезују , закључују , усвајају нову лексику , слушају савете и исправљају грешке , мотивишу једни друге , примењују стечена знања

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Међупредметне компетенције	Активности	
					Наставник	Ученик
- проширивање знања о модалним глаголима: have to и don't have to, should и shouldn't -именице као директни и индиректни објекат -упознавање са првом кондиционалном реченицом -вокабулар везан за климу, климатске промене, резултате и последице тих промена -утврђивање и даља употреба модалних глагола:can и must	користи и друге модалне глаголе: have to, don't have to, should, shouldn't -препознаје именице као директни и индиректни објекат -препознаје, правилно формира и користи прву кондиционалну реченицу - правилно употребљава вокабулар усвојен у овој наставној јединици (климатске промене- резултати и последице) -препознаје и користи модалне глаголе can и must	**Путовања** модални глаголи: have to, don't have to, should, shouldn't именице употребљене као директни и индиректни објекат,-прва кондиционална реченица-лексика везана за климу, климатске промене као и за резултате и последице тих промена-модални глаголи can и must	-слушање и реаговање на команду -рад у паровима / групи -интерактивна табла -писање по диктату -вежбе слушања -употреба енглеског језика у учионици у контексту од интереса за ученике -упућивање ученика на значај граматичке прецизности исказа -глума дијалошких ситуација	Одговоран однос према околини , комуникација	Даје јасна упутства , користи једноставне изразе , мотивише ученике , прати напредак , контролише атмосферу у учионици , записује на табли	Записују , разликују , повезују , закључују , усвајају нову лексику , слушају савете и исправљају грешке , мотивишу једни друге , примењују стечена знања

Тематске области су објављене у ,,Службеном гласнику РС", бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19 и биће биране сваке године у складу са интересовањима ученика и њиховим потребама.

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језикâ и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Компетенција разумевања говора
Компетенција разумевања писаног текста
Компетенција усменог изражавања
Компетенција писаног изражавања
Лингвистичка кометенција
Интеркултурна компетенција

Формативно и сумативно оцењивање:

Формативно оцењивање је редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду а могу бити унете и у педагошку документацију.

Наставник је дужан да се придржава следећих поступака и начина приликом оцењивања ученика:

- Праћење и вредновање ученика на почетку школске године започиње иницијалним тестом на основу чега наставник процењује претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања се не оцењује и служи за планирање рада и даље праћење напредовања ученика;
- На основу усмене и писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу с програмом предмета;
- На основу активности и резултата рада ученика, нарочито: излагања и представљања, учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада;
- На основу практичног рада, огледа, самосталности, показаних вештина у складу са програмом предмета.

ПРЕДМЕТНА И МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ

Разред	Предмет (који се корелира)	Садржај и исходи (који се корелирају)	Разред	Предмет (са којим се корелира)	Садржај и исходи (са којим се корелирају)
VI	Енглески језик	Tenses-present and past Разликује прошла и садашња времена, правилно их употребљава у говору и писању.	VI	Српски језик	Глаголска времена Повезује сродне граматичке области са страним језиком, примењује научено.
VI	Енглески језик	Life and culture: Making music Описују музички инструмент користећи једноставнија језичка средства	VI	Музичка култура	Музички инструменти Повезује садржаје са наставом страног језика ради бољег разумевања.
VI	Енглески језик	Comparison of adjectives Описују и упоређују жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања коришћењем компаратива и суперлатива. Повезују дате садржаје са градивом из другог страног језика.	VI	Шпански језик	Поређење придева Повезује садржаје са наставом првог страног језика ради бољег разумевања.
VI	Енглески језик	Life and culture: Life in Britain Разумеју једноставнији текст на тему географских особина земље чији језик уче.	VI	Географија	Уједињено Краљевство Зна где се налази Уједињено Краљевство, из којих се земаља састоји, који градови су главни а који највећи.
VI	Енглески језик	Present Perfect Зна да формира и правилно употреби садашњи перфекат.	VI	Српски језик	Аорист Повезује сродне граматичке области са страним језиком, примењује научено.
VI	Енглески језик	Ordinal numbers Правилно формира и употребљава редне бројеве.		Немачки језик	Године, бројеви и редни бројеви Повезује садржаје са наставом првог страног језика ради бољег разумевања.
VI	Енглески језик	Rules, obeying rules Разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих.	V, VI, VII, VIII	Грађанско васпитање	Правила понашања у демократском друштву Поштује правила понашања, забране и обавезе као члан демократског друштва.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):
Циљ наставе и учења *ликовне културе* је да ученик развија визуелно опажање, стваралачко мишљење и естетске критеријуме како би био оспособљен за визуелну комуникацију и креативно решавање проблема, као и одговоран однос према наслеђу визуелне културе свог и других народа.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима - Формирање појма о слободном ликовном компоновању - Навести ученике да користе различите технике у ликовном изразу	Ученици схватају појам слободног ликовног компоновања и користе га у раду	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине; Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима , обрада Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима Вежбање (цртање, сликање, одговарајућа средства и материјали) Естетска анализа	- вербално- текстуалне методе (кроз разговор и дискусију постепено увођење у дефинисање основних ликовних елемената, са акцентом на ритму и њихова примена у различитим ликовним медијима - илустративне методе (корелација са природом и другим наставним предметима, историјом уметности као конкретним примерима датих ликовних проблема- линија, облик, боја, мрља); - практично-демонстративна метода у различитим ликовним техникама (цртачким,	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике - Дијагностицира индивидуалне способности ученика -Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			сликарским, вајарским);	апстрактне појмове - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Гради позитивну климу у одељењу - Подстиче унутрашњу, групну и међугрупну сарадњу и комуникацију - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Визуелно споразумевање - Увођење ученика у начине визуелног споразумевања - Упознавање ученика са начином креирања филма, видео радова и сл.	Ученици израђују ликовни рад са једноставном визуелном поруком и дискутују о визуелним порукама које нам се упућују путем филма, реклама и сл	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине; Визуелно споразумевање, обрада Визуелно споразумевање вежбање (цртање, сликање, одговарајућа средства и материјали)	- вербално илустративним подстицајима кроз разговор, објашњавање и естетску анализу, заједно са ученицима, дефинисање и проширивање знања из области визуелног споразумевања (облицима, начинима, улогом, средствима и значајем); - корелација са свакодневним животом, књижевношћу, драмским уметностима-фотографија, филм, телевизија, видео; - креирање задатка, увођење и примена савремене технологије у настави; - праћење, коректура, естетска анализа и вредновање дечијих радова		

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Текстура Упутити ученике на уочавање текстура из природе - Упознати ученике са карактером и врстама текстура	Ученици разумеју појам текстуре, уочавају је у природи и околини, разликују поједине врсте и карактер текстура Различитим материјалима ученици стварају текстуралне вредности на својим ликовним радовима	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине; Текстуралне и тактилне вредности површине и облика Материјали (традиционални и савремени) и врсте материјала Својства и врсте текстуре (цртање, сликање, одговарајућа средства и материјали) Текстура – вежбање Текстура – естетска анализа	- вербално текстуални – кроз објашња вање, резговор и дискусију дефинисање појма текстура и њених карактеристика - илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, природе и корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - практично демонстративни кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака;		

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			- подстицање, коректура; - естетска анализа заједно са ученицима (ум. дела и ученичких радова) и вредновањ		
Свет уобразиље у делима ликовне уметности Упутити ученике на сопствени свет имагинације и ослобађање аперцепције у ликовном изражавању	Ученици користе самопосматрање, свој креативни потенцијал и машту у изради ликовног рада који у себи треба да садржи елементе надреалног	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине; Свет уобразиље у делима ликовне уметности (снови, бајке, митови) Свет уобразиље у делима ликовне уметности -вежбање (цртање, сликање, одговарајућа средства и материјали)	- вербално текстуални – кроз објашња вање, резговор и дискусију дефинисање појмаова уобразиља, машта и њихових карактеристика - илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, природе и корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - пректично демонстративни кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом		

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака; - подстицање, коректура; - естетска анализа заједно са ученицима (ум. дела и ученичких радова) и вредновање;		

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(КОМПЕТЕНЦИЈЕ: активна <u>примена</u> наученог. Опште описују крајњу сврху учења предмета):

Основна карактеристика наставног предмета ликовна култура је усмереност на целокупан развој ученика, а посебно на развој визуелног опажања и креативности. Наставник креира наставу која омогућава развој опажања детаља и целине, способност самосталног повезивања опаженог и визуелно памћење; стваралачко и критичко мишљење; моторику; естетске критеријуме; радозналост; имагинацију; самосталност; самопоуздање; истрајност; одговоран однос према себи, другима, раду и окружењу; поштовање различитих мишљења, култура, идеја и индивидуалног доживљаја опаженог; разумевање себе и других; емпатију; сензибилитет и разумевање визуелног света у коме живе.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(описује специфичне способности учења које омогућавају да се развија општа предметна компетенција):

Практичан ликовни рад у највећој мери омогућава развој стваралачког мишљења, стицање ликовне писмености и оспособљавање за изражавање замисли, идеја, имагинације, утисака, емоција, доживљаја, ставова, запажања, порука... Улога наставника је да сваком ученику омогући да дође до своје идеје (теме) за рад, да одабере одговарајућу технику и материјал у складу са својом идејом, да неспутано истражује. Оспособљавање за визуелну комуникацију, осим визуелног изражавања, подразумева и разумевање визуелних информација у најширем смислу. Основни услов за разумевање информација је развијено визуелно опажање. Препорука је да наставник прво подстакне ученике да посматрају изглед једноставних предмета са свих страна, под различитим угловима и при различитом осветљењу, да уочавају доминантна својства по којима је предмет препознатљив, а затим да постепено проучавају сложеније облике. На исти начин, поступно, ученици проучавају природу, окружење, жива бића, начин кретања, уметничка дела и вербално и визуелно изражавају и пореде утиске.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Музичка култура	6	Слушање музике – слободно ритмичко изражавање бојама уз ритам музике	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Информатика и рачунарство	6	Увод у мултимедију Интернет Израда презентације - визуелно споразумевање, знакови и симболи који нас окружују у свакодневном и дигиталном свету	-комуникација -р ад с подацима и информацијама -естетичка компетенција -компетенција за учење
Биологија	6	Царство животиња – посматрање и уочавање текстура на кожи и крзну животиња	-естетичка компетенција -компетенција за учење -одговоран однос према околини
Математика	8	Призма, пирамида, ваљак – постизање илузије заобљености и пластичности волумена на цртежима и сликама геометријских тела	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Физика	8	Светлосне појаве – постизање илузије градације светлости у односу на одређеност извора, на цртежима и сликама - спектар боја као део светлости	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Српски језик	5-8	Књижевност – бајке, митови, измишљене приче као пример нестварног у литератури и ликовној уметности	-естетичка компетенција -компетенција за учење -комуникација

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Напредак ученика процењује се такозваном алтернативном (или аутентичном) методом. Процењивање и оцењивање не треба изједначавати. Сврха процене и самопроцене је праћење напретка ученика како би наставник подржао развој потенцијала сваког ученика (настава је индивидуализована). Наставник може и да састави чек-листе за процену и самопроцену напретка. Корисно је за ученике да самостално и на погодан и безбедан начин сами качe своје радове да би могли, уз дискретно вођење и посредовање наставника, да пореде решења постављених проблема, како би учили на разликама. Овај вид учења је уједно и вид процене и самопроцене који је сврсисходнији за наставу ликовне културе.

Оцењивање постигнућа (нивоа остварености исхода) врши се према Правилнику о оцењивању. Имајући у виду развојну природу предмета која уважава индивидуалне способности и брзину напредовања, неопходно је водити рачуна о томе да се избегне оцењивање даровитости и подстицање борбе за оцену, а да се цени однос према раду и подржи напредовање у стваралаштву.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 часа

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа**.**

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	ТЕМА И САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
- Стицање знања о музици у различитим епохама; - Разумевање улоге музике у друштву; - Упознавање музичких изражајних средстава, инструмената, жанрова и облика.	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - препозна музику старих епоха као инспирацију у савременој музици; - препозна и отпева химне; – користи могућности ИКТ-а у извођењу и слушању музике.	**Човек и музика:** Средњи век: Ранохришћанскамузика. Византијскопевање. Грегоријански корал. Рани облици вишегласја–мотет. Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери. Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији. Музика средњег века као инспирација за уметничку и популарну музику. Ренесанса Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Пале-стрина, О. ди Ласо. Инструментална музика ренесансе.	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Стварање код ученика навике праћења и похађања концертних приредби. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. -Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	ТЕМА И САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
- Неговање способности извођења музике; - Подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - Упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности; - Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању - Развија координацију и моторику кроз свирање и покрет, - Учествује у креирању школских приредби,догађаја и пројеката, - Изражава доживљај музике језиком других уметности (плес,глума,писана или говорна реч,ликовна уметност).	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; - објасни како је музика повезана с другим уметностима и областима ван уметности (религија, технологија записивања и штампања нота, извођачке и техничке могућности инструмената); - изводи музичке примере користећи глас, самостално и у групи; - изводи музичке примере користећи глас, покрет, самостално и у групи; - примењује правилну технику певања; - примењује различита средства изражајног певања у зависности од врсте,	**Извођење музике:** Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење једноставних ритмичких и мелодиј-ских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом.	- Стално подстицање ученика на што изражајније певање научених песама. - Понављање задатог мелодијског мотива (вежба памћења, развијање моторике). - Певање песама у функцији овладавања музичке писмености. - Оспобљавање ученика да се сналазе у једноставном нотном запису. - Увођење у основе музичке писмености кроз обраду: народне песме и игре, обичајне песме, дечје песме. -Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. -Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	ТЕМА И САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
- Упознавање занимања музичке струке. - Певање по слуху и из нотног текста песме наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске); - Упознавање основних појмова из музичке писмености; - Упознавање музичких дела уз основне информације о делу и композитору; - Развијање стваралачких способности.	намене и карактера композиције; развија координацију и моторику кроз певање и покрет; - изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - идентификује репрезентативне музичке примере; - коментарише слушано дело – извођачки састав и инструменте; - повеже различите видове музичког изражавања с друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; - издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима;				

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	ТЕМА И САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
	- објасни како је музика повезана с другим уметностима и областима ван уметности (религија); - користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво; - коментарише слушано дело – динамичке елементе; - коментарише слушано дело – темпо; - критички просуђује, анализира и аргументовано доноси мишљење о музичком делу; - препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; - критички сагледава лош утицај прегласне музике на здравље; - понаша се у складу с правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;				
- Стицање навике слушања музике, подстицање	У оквиру области/теме	**Слушање музике:** Елементи музичке изражајности: темпо,	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике.	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	ТЕМА И САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
доживљаја и оспособљавање за разумевање музике; - Подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - Упознавање звука нових инструмената; - Уочи представника средњег века и ренесансе, -Уочи сличности и разлике између православне и (римо) католичке духовне музике, - Идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба, - Слушање вредних дела уметничке и народне музике;	ученица/ученик ће бити у стању да: - наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века; - наведе начине и средства музичког изражавања у средњем веку у Европи и Србији; - разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике музике средњег века; - уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку; - идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века; - објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; - искаже своје мишљење о значају и улози музике у	динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних омпозитора. Слушање дела традиционалне народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.	- Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	ТЕМА И САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
	средњем веку у Европи и Србији; - наведе начине и средства музичког изражавања у ренесанси; - објасни како је друштвени развој утицао на начине и облике музичког изражавања у ренесанси; - искаже своје мишљење о значају и улози музике у ренесанси.				
- Подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - Развијање критичког мишљења; - Упознавање занимања музичке струке ; - Подстицање код ученика жеље да се активније баве музиком;	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - класификује инструменте по начину настанка звука; - опише основне карактеристике инструмената с диркама; - опише основне карактеристике клавира и чембала; - користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење	**Музички инструменти:** Инструменти са диркама: оргуље, чембало, клавир, хармоника, челеста. Народни инструменти.	- Осмишљавање покрета уз музику. - Слободно музичко изражавање. - Музичка питања и одговори. - Састављање мелодије од понуђених двотактних мотива; импровизација игре на одређену музику. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор,	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	ТЕМА И САДРЖАЈ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
	доступних апликација).			активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичкеу метности; - певање песама по слуху; - обрада простих и сложених тактова; - усвајање нових елемената музичке писмености; - извођење дечје, народне и уметничке игре;	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање и покрет; - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом или покретом; - користи могућности ИКТ-а за музичко стваралаштво.	**Музичко стваралаштво:** Креирање пратње за песме ритмичким ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.	- Осмишљавање покрета уз музику. - Слободно музичко изражавање. - Музичка питања и одговори. - Импровизација игре на одређену музику. -Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. -Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самостал-ност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: световна музика, духовна музика, вишегласје, народна музичка традиција, музички инструменти.

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик ће бити у стању да препозна основне елементе музичке писмености, опише основне карактеристике музичких инструмената и састава, историјско-стилских периода, музичких жанрова и народног стваралаштва. На основу слушања музичких примера моћи ће да именује музичке изражајне елементе, извођачки састав, музичке жанрове, српски музички фолклор. Биће у могућности да пева једноставне дечије, народне или популарне композиције, учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст, уме да анализира повезаност музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером), структуре и драматургије одређеног музичког жанра, облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота, опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената, препозна структуру одређеног жанра, зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела, разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора, критички и аргументовано образлаже свој суд. Анализирајући слушни пример може да открије везу опажених карактеристика са структуралном и драматуршком димензијом звучног примера, жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера, контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора. Ученик ће моћи да изведе разноврсни музички репертоар певањем као солиста и у школским ансамблима.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик ће моћи да повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали, наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе, уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси, опише улогу музике у средњовековној Србији, уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе, издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима, објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности. Моћи ће да одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку, опише разлику у начину добијања звука код иснтрумената са диркама, препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила, препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила, разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе, коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте, идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе, уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике, идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба. Ученик ће изводити музичке примере користећи глас, покрет, самостално и у групи, примењиваће правилну технику певања, различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције, развије координацију и моторику кроз покрет, примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању. Моћи ће да комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом или покретом, понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама, критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље, користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Географија	VIII	Карактеристичност саме државе, културе, нације.	Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција
Српски језик	VI	Тумачење литерарног текста	Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација
	VII	Упоређивање са делима српске књижевности.	
Историја	VIII	Стављање човека у историјском контексту у музици. Утицај историје на стваралаштво композитора.	Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација
Информатика и рачунарство	VII	Рад на тексту Израда презентације	Дигитална компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА

Настава музичке културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају музичке предиспозиције. Како је предмет Музичка култура синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став,

умешност и креативност.Тако се у настави Музичке културе за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.

Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање.

У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити усменом провером, краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:

1. допринос ученика за време групног рада,
2. израда креативних задатака на одређену тему,
3. рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе),
4. специфичне вештине.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену тероетског знања у музицирању.

Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити.

Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, оно треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и стварање, педагошки оправдане.

Узимајући у обзир циљ предмета неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у учениковом живом контакту са музиком, тј.извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике. Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком.Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености исхода.Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања.Диктате не треба практиковати, ни задавати.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад.Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА
РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-разумевање временских оквира средњег и новог века -разумевање појма историјских извора и уочавње значаја историјских извора у проучавању средњег и новог века догађаја	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - разликује споменике различитих епоха, са посебним осврtом на оне у локалној средини	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ - Основне одлике периода средњег века и новог века (појмови средњи век, нови век, пред индустријско доба, хронолошки и просторни оквири). - Историјски извори за историју средњег века и раног новог века и њихова сазнајна вредност (писани и материјални)	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -израда паноа о историјским периодима -посете музеја, изложби -излети и екксурзије -радионица на кампу -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
. - упознавање ученика са карактеристикама историјских догађаја раног средњег века - оспособљавање ученика: - да уочи узроке и последице историјских догађаја, пореди историјске догађаје - да уочи повезаност догађаја из националне и регионалне историје - да користи историјску карту и временску ленту - оспособљавање ученика за анализу историјских извора; - развијање критичког мишљења и националне свести код ученика -развијање способности дускутовања -развијање националног идентитета и духа толеранције	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** -образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске појаве; - наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена;	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ -Велика сеоба народа и стварање нових држава у Европи - Најзначајније државе раног средњег века (Франачка држава, Византијско царство, Арабљани). - Религија у раном средњем веку - Феудално друштво - Српске земље и Балканско полуострво - Истакнуте личности: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован Владимир, Василије II, краљ Михаило, Ћирило и Методије.	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -израда паноа о историјским догађајима,личностима, појавама и процесима -рад у групи и сарадња -пројектна настава -израда ПП презентација -проблемска настава - посете музеја, изложби -излети и ексурзије -радионица на кампу -домаћи задаци -тестови	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -пишу реферате -израђују презентације -илуструју	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављањем питања на активо учествовање - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
	- на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом -користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација;				

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- упознавање ученика са карактеристикама историјских догађаја позног средњег века - оспособљавање ученика: -да уочи узроке и последице историјских догађаја, пореди историјске догађаје - да уочи повезаност догађаја из националне и регионалне историје -да користи историјску карту и временску ленту - оспособљавање ученика за анализу историјских извора; - оспособљавање ученика дауочава историјске чињенице и разликује историјске чињенице од митова и легенди	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске појаве; - наведе најзначајније последице настанка држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ - Државно уређење (типови европских монархија; република). - Сусрети и прожимања цивилизација и народа средњег века - Српске земље и суседи - Свакодневни живот у Европи и српским земљама - Опште одлике средњовековне културе - Истакнуте личности: Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица,	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -израда паноа о историјским догађајима,личностима, појавама и процесима -рад у групи и сарадња -пројектна настава -израда ПП презентација -проблемска настава - посете музеја, изложби -излети и ексурзије	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -пишу реферате -израђују презентације -илуструју	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављањем питања на активо учествовање - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- развијање критичког мишљења и националне свести код ученика -развијање способности дускутовања -развијање националног идентитета и духа толеранције	- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; -користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; - на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности;	Тврткo I Котроманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач	-радионица на кампу -домаћи задаци -тестови		

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- упознавање ученика са карактеристикама историјских догађаја позног средњег века и раног новог века - оспособљавање ученика: -да уочи узроке и последице историјских догађаја, пореди историјске догађаје - да уочи повезаност догађаја из националне и регионалне историје - да користи историјску карту и временску ленту - оспособљавање ученика за анализу историјских извора; - оспособљавање ученика да разликују различите типове државног и друштвеног уређења и да уочава специфичности одређене епохе	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске појаве; - наведе најзначајније последице настанка држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена;	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ - Прединдустријско доба - Велика географска открића и колонизација - Опште одлике културе раног новог века - Реформација и противреформација - Појава апсолутистичких монархија - Врхунац моћи Османског царства - Живот Срба под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу - Истакнуте личности: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -израда паноа о историјским догађајима,личностима, појавама и процесима -рад у групи и сарадња -пројектна настава -израда ПП презентација -проблемска настава - посете музеја, изложби -излети и ексурзије -радионица на кампу -домаћи задаци -тестови	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -пишу реферате -израђују презентације -илуструју	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављањем питања на активо учествовање - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- развијање критичког мишљења и националне свести код ученика -развијање способности дускутовања -развијање националног идентитета и духа толеранције	-користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; - разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; - образлаже најважније последице научнотехничких открића у периоду средњег и раног новог века; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни);	V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -израда паноа о историјским периодима -рад у групи и сарадња -пројектна настава -израда ПП презентација -проблемска настава -израда реферата и других радова -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -пишу реферате -израђују презентације -илуструју	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављањем питања на активо учествовање - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
	-идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; -илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; - идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века				

Кључни појмови садржаја: феудализам, прединдустријско доба, монархија, градска комуна, Црква, религија, хуманизам и ренесанса, географска открића, научна открића и технички проналасци, сеобе, прожимање цивилизација, индивидуални и колективни идентитети.

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво: Ученик имениује хронолошке и просторне одреднице; препознаје и користи различите врсте историсјких извора у једноставним истраживачким задацима, разлкује чињенице од интерпретација; познаје основне појмове из историје цивилизације, именује најистакнутије историјске личности; описује повезаност најважнијих историјских догађаја, појава, процеса; разликује узроке и последице важних историјских догађаја и појава; показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу.

Средњи ниво: Ученик примењује хронолошке и просторне одреднице; разуме најважније догађаје и појаве и зна истакнуте лучности из опште и националне историје; разуме узрочно - последичне везе историјских догађаја; има активан однос према културно- историјском наслеђу свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу. Орјентише се у историјском времену и простору, разуме историјске процесе и токове, користи и самостално проналази различите изворе података, критички разматра њихову поузданост и ваљаност и оспособљен је да резултате истраживања представи усмено, писано, графички и уз коришћење ИКТ –а.

Напредни ниво: Ученик упоређује и анализира догађаје у хронолошком и просторном одређењу; самостално закључује шта је узрок, а које су последице историјских догађаја; анализира садржај историјских извора; осмишљава активности са циљем очувања културно-историјског наслеђа свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Разумевање историје и критички однос према прошлости и садашњости

Основни ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: препознаје и користи основне појмове из историје цивилизације и наводи значајне догађаје, појаве и личности из историје људског друштва; именује хронолошке одреднице и зна да их користи у разумевању прошлости и садашњости; разликује врсте историјских извора и користи понуђене у једноставним истраживачким задацима;

Средњи ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: одговорно и активно се односи према сопственим правима и обавезама, културно - историјском наслеђу, меморијалима и празницима свог народа, других етничких, друштвених група и верских заједница; комуницира у вршњачкој групи на толерантан начин и уз поштовање основних људских права.

Напредни ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: планира активности са циљем очувања културно -историјског наслеђа, меморијала и празника свог народа, других етничких, друштвених група и верских заједница; конструктивно комуницира у вршњачкој групи и окружењу уз поштовање основних људских права; унапређује толерантан однос у комуникацији заснованој на међусобном уважавању ставова, различитих националних, идејних, конфесионалних или културних позиција.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе географије у другом циклусу основног образовања је да сви ученици стекну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнуића, као и да се оспособе за решавање проблема и задатака у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и интересовање за предметне садржаје. Такође, циљ наставе географије је усвајање знања о природногеографским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору и да допринесе стварању реалне слике о свету као целини и месту и улози Републике Србије у њему.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	**Ученика**
- упознавање ученика са општим предметом проучавања друштвене географије -упознавање ученика са друштвено-географским дисциплинама и њиховим предметима проучавања, као и са њиховим везама са другим географским дисциплинама и другим наукама - повезивање стечених знања у школи и у свакодневном животу са новим знањима - развијање сазнајне мотивације и подстицање спремности за учењем, вредновањем и неговањем знања	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: - успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса	**Друштвена географија** - Друштвена географија, предмет проучавања и подела	- поступно увођење и развијање географских појмова, појава и процеса у оквиру програмских садржаја - наглашавање улоге географских метода у оспособљавању ученика да логички мисле, што је од многоструког значаја - индивидуални рад - рад у пару - активна настава - проблемска настава - вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -корелативни приступ	одређује садржаје за реализацију циљева и исхода; припрема дидактичка средства и потребну литературу; организује и реализује наставне активности; формулише главни садржај и мисаоно активира и мотивише ученике; објашњава; подстиче; предлаже;	активно слуша; наводи основне појмове;описује; препознаје главне одлике географије као науке; разликује основне карактеристике Земљиног омотача; именује дисциплине

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
-овладавање знањима која се односе на познавање географске карте, њено практично коришћење и начине оријентисања у простору -оспособљавање ученика да самостално одређују географску ширину и дужину задатих тачака на географској карти света и Србије -усвајање знања о елементима географске карте -оспособљавање ученика да тумаче различите картографске знаке -објаснити како се представља рељеф на географским картама, применом различитих метода	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: -одређује математичко- географски положај на Земљи - анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте -оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационесистеме	**Географска карта** -Географска и картографска мрежа -Географска ширина и географска дужина, часовне зоне -Појам карте и њен развој кроз историју -Елементи карте (математички, географски, допунски) -Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти -Подела карата према садржају и величини размера -Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови -час у природи, едукативни камп	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених знања..)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
-оспособити ученике да читају, тумаче и анализирају општегеографске и тематске карте -развијање самосталности у раду ученика и усавршавање вештине практичне примене географске карте -повезивање већ постојећих знања о начинима оријентације и усвајање нових знања о оријентацији помоћу компаса, географскекарте и Глобалних сателитских система			-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента - корелативни приступ -практичан рад - писање семинарских радова - коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -час у природи	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
-упознавање ученика са одликама и факторима демографског развитка, распоредом становништва на Земљи, као и њиховим структурним обележјима - указати на основне карактеристике популационе динамике у прошлости и данас, уз издвајање карактеристичних простора са популационим порастом и падом - развијати свест о значају улоге човека у простору у којем живи, али и обратно	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: -доводи у везу размештај светског становнишва са природним карактеристикама простора -анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света	**Становништво** -Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву -Број и распоред становништва на Земљи -Природно кретање становништва -Миграције становништва -Структуре становнишва: биолошке и друштвено-географс	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови -час у природи, едукативни камп	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
- указати на различитости социјалних, етничких и културних група што је важан корак у подстицању толеранције и солидарности - указати ученицима на постојање публикације Републичког завода за статистику: Попис и основци -визуелизацијом садржаја ученици самостално анализирају и доносе закључке о одређеним демографским питањима и проблемима савременог света и Србије.	-анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних,етничких и културних група	-Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету	-коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента - корелативни приступ -практичан рад - писање семинарских радова - коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -час у природи	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
- упознавање са основним појавама и процесима (законитостима) у развоју насеља у Србији, Европи и свету. -корелација са историјом, посебно када се помињу најстарија насеља у свету -повезивање броја становника са површинама које различита насеља заузимају -стицање знања о различитим типовима насеља - нагласити да се сва насеља мењају временом – развијају се, нестају (гасе се) или мењају своје функције	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: **-анализира географски положај насеља** **-објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету** **- доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима**	**Насеља** -Појам и настанак првих насеља -Положај и географски размештај насеља -Величина и функција насеља -Типови насеља -Урбанизација -Град: унутрашња структура и односи са околним простором -Село и рурални процеси	-индивидуализован рад -индивидуални рад - рад у пару/групи -активна настава - проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту - тимски часови	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
- упознавање са основним појавама и процесима (законитостима) у развоју насеља у Србији, Европи и свету. -корелација са историјом, посебно када се помињу најстарија насеља у свету -повезивање броја становника са површинама које различита насеља заузимају -стицање знања о различитим типовима насеља - нагласити да се сва насеља мењају временом – развијају се, нестају (гасе се) или мењају своје функције -нагласити да су процеси урбанизације у вези са руралним процесима -упознавање са законитостима процеса који мењају насеља	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: **-анализира географски положај насеља** **-објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету** **- доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима**	**Насеља** -Појам и настанак првих насеља -Положај и географски размештај насеља -Величина и функција насеља -Типови насеља -Урбанизација -Град: унутрашња структура и односи са околним простором -Село и рурални процеси	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови -коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице -израда пројекта -час у природи	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
-упознавање ученика са основним појмовима о привреди, факторима развоја привреде и појединих привредних делатности -упознавање са утицајем привреде на географски простор и са концептом одрживог развоја -истаћи значај развоја информационо-комуникационих технологија и аутоматизације индустријских процеса -разумевање постојања велике разлике у степену економске развијености држава и и појединих регија у оквиру једне државе	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: -уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности -доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету	**Привреда** -Привреда, привредне делатности и сектори привреде -Пољопривреда и географски простор -Индустрија и географски простор -Саобраћај, туризам и географски простор -Ванпривредне делатности. -Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету -Концепт одрживог развоја	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови -коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице -израда пројекта -час у природи	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
-упознавање ученика са политичко-географским карактеристикама државе -стицање знања о времену и месту настанка првих држава у свету -упознавање ученика са појмом и функцијама главног града -дефинисати појам географског положаја државе и навести његове компоненте -упознавање ученика са облицима владавине (монархије, републике) -посредством географских карата,упознати ученике са настанком нових самосталних држава након Другог светског рата као и процесима који су довели до тога -ставити акценат на мотиве (интересе) интеграционих процеса- економске, политичке, војно-стратегијске -указати на значајне међународне организације које су пример интеграционих процеса (ЕУ, УН, НАТО пакта....)	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: -објасни политичко-географску структуру државе -представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света	**Држава и интеграциони процеси** -Појам и настанак првих држава -Географски положај државе -Величина и компактност територије државе -Појам и функција државних граница - Главни град -Облик владавине Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата -Политичко-географска карта света после Другог светског рата -Територијални интегритет и спорови -Интеграциони процес	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару/групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови -коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице -израда пројекта -час у природи	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности	
				Наставника	Ученика
-упознавање ученика са предметом проучавања регионалне географије и њеним местом у систему географских наука -ученици увиђају да знања која су стицали из опште (физичке и друштвене) географије сада налазе примену у регионалној географији -стицање знања о о основним природним и друштвеним одликама европског континента - указати да је могуће да се географски простор Европе подели на различите начине према различитим географским критеријумима те да географске регије нису некакве објективне датости где једна географска подела простора Европе искључује било коју другу	По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да: -објасни како се издвајају географске регије; -илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.	**Географија Европе** -Географскерегије и регионална географија -Положај и границе Европе -Природне карактеристике Европе -Становништво Европе -Насеља Европе -Привреда Европе -Географске регије Европе	-индивидуализован рад -индивидуални рад - рад у пару/групи -активна настава - проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту - тимски часови -коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента - корелативни приступ -практичан рад - писање семинарских радова - коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични радови -мозгалице - израда пројекта -час у природи	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

На крају основног образовања и васпитања ученик/ученица има развијене радне навике, поседује основна географска знања и вештине, примењује их у свакодневним ситуацијама; познаје географске везе и законитости, разуме њихову улогу у обликовању света; доприноси заштити и унапређивању животне средине; поштује демографске различитости, људске и националне вредности; комуницира и сарађује у свом окружењу; користи различите изворе информација и картографски приказује основне географске чињенице.

Основни ниво

На крају основног образовања и васпитања на основном нивоу ученик/ученица се оријентише у природи и на географској карти; употребљава најједноставније мерне инструменте за обављање различитих активности. Поседује основна знања о планети Земљи, њеном географском омотачу и препознаје основне законитости, везе и њихов утицај на живот и рад људи. Користи географска знања о физичкогеографским и друштвеногеографским одликама Републике Србије и света које ће ученику/ученици помоћи да рационално планира, организује и унапређује свој живот. Познаје принципе одрживог развоја и одговорног управљања на нивоу локалне средине и државе. Описује демографске различитости, националне и људске вредности и има толерантан став у демократским процесима у својој средини. Доприноси решавању актуелних проблема у својој средини насталих под утицајем природе или човека и учествује у акцијама за отклањање њихових последица.

Средњи ниво

На крају основног образовања и васпитања на средњем нивоу ученик/ученица користи различите изворе информација (географску карту, информационе технологије, писане и електронске медије) ради организовања и унапређивања свакодневних активности у животној средини. Описује појаве, процесе и њихове односе у Сунчевом систему. Идентификује и анализира географске објекте, појаве, процесе и односе у географском омотачу Земље и њихову сталну међуусловљеност и променљивост. Разуме неопходност очувања равнотеже међу свим компонентама природне средине. Ученик/ученица објашњава природногеографске и друштвеногеографске одлике Републике Србије, може да их упоређује са одликама појединих региона у свету и да наведе њихов утицај на друштвени и економски развој Републике Србије и региона. Разуме значај и могућности међународних организација за очување мира, безбедности, развијања пријатељских односа међу народима и пружања помоћи становништву које је погођено елементарним непогодама.

Напредни ниво

На крају основног образовања и васпитања на напредном нивоу ученик/ученицаизводи једноставна теренска истраживања; користи и анализира различите изворе за прикупљање географских података и резултате користи у својим свакодневним активностима; примењује систем за глобално позиционирање (ГПС) и географски информациони систем (ГИС) ради лакшег сналажења у простору и времену. Ученик/ученица интерпретира и објашњава појаве, процесе и односе у Сунчевом систему. Објашњава географске везе и законитости између природних услова, ресурса и људских делатности на националном и глобалном нивоу. Разуме значај природног и културног наслеђа и потребу за њихову валоризацију. Објашњава глобалне друштвеноекономске процесе и анализира њихов утицај на друштвени и економски развој Републике Србије. Негује међусобно разумевање, поштовање различитости и сарадњу, доприноси очувању људских и националних вредности. Планира и доноси одговарајуће одлуке у свакодневним животним ситуацијама и активно учествује у предузимању иницијативе за очување и заштиту здравља, безбедности људи и животне средине.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. ОБЛАСТ: Развијеност и примена географских способности и вештина за решавање одређених ситуација

Основни ниво
Ученик/ученица чита географску карту, употребљава различите географске изворе и статистичке податке. Употребљава најједноставније мерне инструменте и описује податке које они приказују.

Средњи ниво
Ученик/ученица истражује, класификује и приказује елементе географске средине на немој карти, моделом, дијаграмом, табелом, схемом, текстом. Познаје значај примене информационих технологија у свакодневним активностима.

Напредни ниво
Ученик/ученица планира и изводи једноставна теренска истраживања, користи и анализира информације о географским чињеницама датим у писаним и електронским медијима, изводи закључке и примењује их у новим ситуацијама. Примењује информационе технологије ради обављања различитих активности.

2. ОБЛАСТ: Примена географских знања и концептуалног разумевања у одређеним проблемским ситуацијама

Основни ниво
Ученик/ученица препознаје, разликује и именује физичкогеографске, друштвеногеографске и регионалногеографске чињенице и наводи њихове вредности за рационално коришћење у свакодневном животу

.
Средњи ниво
Ученик/ученица идентификује и анализира индивидуалност, разноврсност и распрострањеност физичкогеографских и друштвеногеографских чињеница, а регионалногеографске чињенице, везе и законитости сврстава у одређене појмовне категорије и системе.

Напредни ниво
Ученик/ученица анализира и објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у географској средини и предлаже нова решења. Издваја и упређује географске регије.

КОРЕЛАЦИЈЕ

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна компетенција
Географија -Човек и географија	5	**Друштвена географија** -Предмет проучавања и подела друштвене географије	-Компентенција за целоживотно учење -Вештина комуникације
Географија -Облик Земље и структура њене површине -Ротација Земље и последице ротације	5	**Географска карта** -Географска и картографска мрежа -Географска ширина, географска дужина , часовне зоне -Математички и географски елементи карте и картографски знаци -Оријентација у простору	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње
Математика -Размера	5		
Математика -Правоугли кординатни систем -Скуп целих бројева	6		
Техника и технологија -Употреба информационих технологија у савременом саобраћају	5		
Техника и технологија -Размера	6		

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна Компетенција
Математика -Дељење целих бројева -Правоугли кординатни систем	6	**Становништво** -Број становника и густина насељености -Природно кретање становништва -Миграције становништва -Структуре становништва	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву
Математика -Разломци -Проценти и примена	5		
Историја -Велика сеоба народа -Религије: хришћанска црква, исламски свет	6		
Грађанско васпитање -Процеси у савременом свету: наше сличности и разлике	5		
Грађанско васпитање -Људска права	6		
Српски језик Језичка култура	6		

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна компетенција
Историја -Праисторијска станишта	5	**Насеља** -Појам насеља и настанак првих насеља -Положај, величина и функције насеља	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Вештина сарадње, Рад са подацима и информацијама, Вештина за живот у демократском друштву
Историја -Изглед насеља у средњем веку	6		
Природа и друштво -Подела насеља	4		
Географија -Планета Земља	5	**Привреда** -Основне одлике привреде -Привредни сектори -Одрживи развој	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Вештина сарадње, Еколошкакомпентенција, Предузетничка компентенција Решавање проблема, Дигитална компентенција
Географија -Основне одлике становништа	6		
Биологија -Живот у екосистему	5		
Биологија -Живот у екосистему	6		
Историја -Свакодневни живот у прошлости	6		
Техника и технологија -Саобраћај	5		

Предмет	Разред	Корелација садржаја	Међупредметна Компетенција
Историја -Прве државе	5	**Држава и интеграциони процеси** -Појам државе Географски положај државе -Државне границе	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње, Решавање проблема, Вештина за живот у демократском друштву
Историја -Средњовековне монархије и републике	6		
Географија -Географска ширина и дужина -Картографски знаци	6		
Географија -Планета Земља	5	**Географија Европе** -Регионална географија -Природне карактеристике Европе -Друштвено-географске одлике Европе	Компентенција за целоживотно учење, Вештина комуникације, Дигитална компентенција, Вештина сарадње
Географија -Основне одлике становништа -Насеља -Привреда	6		
Историја -Становништво Европе у средњем веку -Словени	6		

Начин праћена остварености програма:

- Усмена и писмена провера знања,
- Посматрање и праћење ангажовања ученика,
- Продукти ученичких активности,
- Белешке, домаћи задаци,
- Задовољство ученика на часу,
- Употреба географске карте и атласа

Формативно и сумативно оцењивање:

Формативно оцењивање је редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду а могу бити унете и у педагошку документацију.

Наставник је дужан да се придржава следећих поступака и начина приликом оцењивања ученика:

- Праћење и вредновање ученика на почетку школске године започиње иницијалним тестом на основу чега наставник процењује претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања се не оцењује и служи за планирање рада и даље праћење напредовања ученика;
- На основу усмене и писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу с програмом предмета;
- На основу активности и резултата рада ученика, нарочито: излагања и представљања, учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада;
- На основу практичног рада, огледа, самосталности, показаних вештина у складу са програмом предмета.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ:. **Циљ** наставе *физике* у 6. раз. је да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активност и ученика
-Развијање функционалне писмености у области физике -разумевање неких физичких феномена у природи -развијање појмова природних наука, развијање способности знања о природним појавама кроз истраживање, развијање логичког и апстрактног мишљења -схватање да је физика експериментална и теоријака наука и да се појаве описују законама и одговарајућим физичким величинама	**Ученик ће бити у стању да:** -Наводи примере природних појава -дефинише појам и значај физике -наводи методе изучавања физике -наводи облике материје -препознаје физичке дисциплине и предмет њиховог изучавања -демонстрира природне појаве	**УВОД** 1. Физика као природна наука и методе којима се она служи (посматрање, мерење, оглед) 2.Огледи који илуструју различите физичке појаве-	Кроз посматрање, уочавање, описивање, анализирање, откривање, дискусију, дијалог, упоређивање, повезивање знања, наставник заједно са ученицима уводи нове појмове (материја,физичко поље, супстанција, физичко тело...) Користећи интерактивну таблу презентује Интернет сајтове значајне за учење физике -демонстрационом методом објашњава природне појаве користећи инфлуентну машину,магнете, лењир, папириће,.. -користећи методу самосталног уочавања и закључивања ученик долази до закључака на основу изведених огледа -симулацијом показује различите огледе	-Планира, припрема, демонстрира, едукује, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује	Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, разликују, повезују, анализирају, закључују, самостално користе посуђе и прибор, уносе податке у радну свеску

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активност и ученика
-да ученик усвоји основне представе о механичком кретању -да схвати да је свако мировање и кретање релативно - стицање знања о физичким Величинама које дефинишу кретање: пут, временски интервал, брзину, - оспособљавање ученика да израчунају сталну брзину равномерног праволинијског кретања, табеларно приказују зависност пређеног пута и брзине од времена	**Ученик ће бити у стању да:** - дефинише физичке величине којима се описује механичко кретање(путања, пут, брзина), подела кретања према путањи и брзини, - израђује самостално рачунске задатке из кретања -табеларно приказује зависност брзине и пута од времена -изради презентацију кретања на рачунару	**КРЕТАЊЕ** - Кретање у свакодневном животу. - Релативност кретања, референтно тело - Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). - Равномерно праволинијско кретање - Подела кретања према облику путање и брзини тела. Равномерно праволинијско кретање - Зависност пређеног пута од времена, код равномерног праволинијског кретања. - Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина.	-Кроз посматрање, уочавање, описивање, анализирање, откривање, упоређивање, повезивање знања, илустрације, уводи појам механичког кретања и физичких величина које га описују: пут, путања, време, брзина, правац и смер кретања -демонстрационим огледима показати ученицима различите врсте кретања -Да ученици сами илуструју различите врсте кретања, са обележеним правцем и смером кретања, израђују презентације -Кроз активну наставу-рад у групама наставник упућује ученике на значај учења и усвајања основних појмова кроз занимљиве огледе - упућивање ученика у правилан начин решавања рачунских задатака и израда истих -Графичким путем приказати зависност пређеног пута и брзине од времена, код равномерног праволинијског кретања.	Планира, припрема, демонстрира, едукује, - упућује, - координира, - контролише, - вреднује, - евидентира, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује	-Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, постављају питања, -бележе, мер закључују, р тимски, раде задатке -изводе вежб пишу, цртају експеримент -израђују пан утврђују,

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активност и ученика
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона - схватање силе као мере узајамног деловања тела -да ученик разуме и уочи да је узајамно деловање тела (гравитационо, електрично, магнетно, еластично) узрок промена и појава у природи ипрепознаје узрок конкретне промене или појаве -оспособљавање ученика да измери силу динамометром, да схвати да је сила векторска величина	**Ученик ће бити у стању да:** - препознаје узајамно деловање тела -зна да дефинише силу и њену јединицу у SI- систему, разликује силу Земљине теже и тежину. Зна да мери силу. -зна да је сила векторска величина -опише узајамна деловања тела -самостално израчуна тежину тела, однос дужине истњзања опруге и силе. -упоређује, самостално залључује и анализира узрок и последице деловања силе у природи и примењује у свакодневном животу - зна да измери силу динамометром, да схвати да је сила векторска величина -изради презентацију и симулацију из теме Сила	**СИЛА** - Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух - Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). - Сила као мера узајамног деловања два тела - Правац и смер деловања силе - Процена интензитета силе демонстрационим динамометром - Сила Земљине тежа (тежина тела).	-Кроз посматрање, уочавање, описивање, анализирање, откривање, упоређивање, повезивање знањ из претходних разреда и свакодневног живота заједно са ученицима уводимо појам силе; правимо разлику између силе Земљине теже и тежине тела -помоћу демонстрационе методе показати ученицима различите врсте сила које делују између тела; правац и смер деловања силе; мерење силе -Кроз активну наставу-рад у групама ученици изводе заанимљиве огледе везане за гравитациону,електричну , магнетну силу,силу трења и силу отпора средине, мере силу динамометром - упућивање ученика у начин решавања рачунских задатака везаних за сабијање и истезање еластичне опруге -Ученици ће за домаћи израђивати тематске паное о презентације из силе и живота и рада познатих научника (Њутн, Галилеј, Коперник..)	Планира, припрема, демонстрира , едукује, - упућује, - координира, - контролише, - вреднује, - евидентира, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује	-Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, постављају питања, -бележе, мер закључују, р тимски, раде задатке -изводе вежб пишу, цртају експеримент -израђују пан утврђују,

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активност и ученика
-развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења -да ученик овлада мерењем величина: дужина, време, запримина —Да ученик овлада руковањем мерилима и инструментима, користи јединице SI- система набројаних физичких величина	**Ученик ће бити у стању да:** -дефинише физичке вбеличине - зна поделу физичких величина (скаларне и векторске), - наведе основне физичке величине, -дефинише дужину, запремину, време и њихове јединице у SI-систему - да зна да измери дужину, запремину, време, израчуна површину, - зна табеларно и графички да прик податаке мерења. -самостално израђује рачунске и проблемске задатке из дужине, површине, запремине и времена -примењује научено градиво, повезује са другим областима из физике, математике, других предмета	**МЕРЕЊЕ** - Основне и изведене физичке величине и њихове јединице. Међународни систем мера - Мерење дужине, запремине и времена - Појам средње вредности мерене величине и грешке при мерењу - Мерни инструменти - Мерење димензије малих тела лењиром са милиметарском поделом - Мерење запремине чврстих тела неправилног облика мензуром - Одређивање сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром.- Одређивање средње брзине променљивог кретања - Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге - Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром - Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној	-Са ученицима поновити и повезивати знања градива из математике везана за мерење дужине, запремине и времена -увести појмове физичких величина; поделу физички величина и њихових мерних јединица и ознака; Међународни систем мера, средња вредност мерене величине и грешке при мерењу -Кроз извођење демонстрирација и лаб.вежби показати и објаснити како се рукује мерним инструментима; одређивање вредности подеока; мерног опсега; - анализирати добијене резултате са ученицима, уз одређивање средње вредности мерене величине и грешке при мерењу -Ученици ће табеларно и графички да прикажу резултате мерења -решавати рачунске и проблемс задатке из дужине, површине, запрмине и времена	Планира, припрема, демонстрира, едукује, - упућује, - координира, - контролише, - вреднује, - евидентира, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује	-Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, постављају питања, -бележе, мер закључују, р тимски, раде задатке -изводе вежб пишу, цртају експеримент -израђују пан утврђују,

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активност и ученика
-оспособљавање ученика да усвоји појам масе и тежине и прави разлику између њих - оспособљавање ученика да ме масу тела вагом, - стицање знања о густини чврст тела и течности -одређивање густине чврстих тела и течности, - илустровање, табеларно и графички да приказивање података мерења.	**Ученик ће бити у стању да:** -Зна да разликује појмове инерције и инертности -препознаје примере Закона инерције, ређе и гушће супстанце -дефинише масу и густину и њихове јединице у SI-систему, -самостално израђује рачунске и проблемске задатке из масе и густине -зна да измери масу вагом и едреди густину чврстих тела и течности, - зна табеларно и графички да прикаже податаке мерења -примењује и повезује научено градиво са другим областима и предметима	**МАСА И ГУСТИНА** - Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). - Маса тела на основу појма о инертности и узајамном деловању тела. - Маса и тежина као различити појмови - Мерење масе тела вагом. - Густина тела. Одређивање густине чврстих тела - Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. - Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика - Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине	Кроз посматрање, уочавање, описивање, анализирање, откривање, уводимо појам инертности и инерције демонстрирајући појаву инерције помоћу лењира и различитих тела, новчића; чаше и новчића... -Објашњавамо појаву инерције на различитим примерима из живота (на примеру путника и аутобуса...), дискутујемо, закључујемо - дефинишемо појам масе на примеру узајамног деловања тела - извести формулу за густину уз демонстрацију (на ваги куглице од различитих материјала истих запремина и обрнуто); ученици сами да изведу јединицу густине у SI- систему -демонстрирамо мерење масе помоћу електронске ваге и теразија -изводећи лаб.вежбе ученици одређују густину течности и густин чврстих тела -Ученици ће илустровати, табеларно и графички приказивати резултате мерења; решавати рачунске и проблемске задатке из масе и густине -упутити ученике да повезује знања из физике са другим предметима и свакодневним животом	Планира, припрема, демонстрира, едукује, - упућује, - координира, - контролише, - вреднује, - евидентира, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује	-Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, постављају питања, -бележе, мер закључују, р тимски, раде задатке -изводе вежб пишу, цртају експеримент -израђују пан утврђују,

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-стицање знања о притиску чврстих тела, хидростатичком притиску, Паскаловом закону, атмосферском притиску -оспособљавањер ученика да ученик зна да одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем -схваање и разумевање примене Паскаловог закона - коришћење манометра и барометра	**Ученик ће бити у стању да:** -зна да дефинише притисак чврстих тела, хидростатички притисак, Паскалов закон, атмосферски притисак -изради рачунске и проблемске задатке из притисак чврстих тела, хидростатичког притисака, Паскаловог закона -зна да користи барометар и манометар -повезује градиво из притиска са другим областима и предметима и примењује у свакодневном животу -направи једноставан барометар -израђује тематске паное	**ПРИТИСАК** - Притисак чврстих тела - Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. - Спојени судови - Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. - Зависностатмосферског притиска од надморске висине. Барометри. - Преношење спољашњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена - Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде	Кроз посматрање, уочавање, описивање, анализирање, откривање, упоређивање, повезивање знања, после демонстрација уводимо појам притиска хидростатички и атмосферски притисак, Паскалов закон и његову примену ; заједно са ученицима извести формуле за наведене величине -презентовати на интерактивној табли различите примере притиска -ученици припремају и изводе огледе који се односе на различите врсте притиска; израђују рачунске задатаке -Ова тема је погодна за израду једноставних учила и извођење интересантних и занимљивих огледа, па тако треба ученике упутити да што више сами исте реализују; направе једноставан барометар .... -ученици израђују за домаћи тематске паное, користећи различите изворе информисања ученици могу да прикажу живот и рад истакнутих научника (Паскал..) -Такође би било пожељно посетити метеоролошку станицу да се ученици упознају са мерењем брзине ветра и притиска.	Планира, припрема, демонстрира, едукује, - упућује, - координира, - контролише, - вреднује, - евидентира, поставља питања, одговара на ученичка питања, изводи огледе, усмерава, оцењује	-Слушају, посматрају, дискутују, уочавају, постављају питања, -бележе, мер закључују, р тимски, раде задатке -изводе вежб пишу, цртају експеримент -израђују пан утврђују,

Корелација наставних садржаја Физике са другим наставним предметима

Корелација наставних садржаја Физика са другим наставним предметима			
Предмет	**Разред**	**Корелативнисарджаји**	**Међупредметнакомпетенција**
Математика	Шести	-Основне рачунске операције с целим бројевима и њихова својства. -Скуп рационалних бројева -Појам површине фигуре - површина правоугаоника - Пропорције - Проценат и примена.	Активна примена научених
Техника и технологија		- Коришћење интернета -Изборни модули – цртање и графички дизајн	**- рад са подацима и информацијама** **-дигитална компетенција**
Српски језик		-Читање, писање, описивање, рад на есејима, рефератима, -Проширивање фонда речи научним терминима	-комуникација

Међупредметна повезаност			
Предмет: Физика 6. разред			
Хоризонтална повезаност		Вертикална повезаност	
Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира и предмет	Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира, предмет и разред
		Кретање у свакодневном животу	Адаптације живих бића-биологија 5.
		Кретање у свакодневном животу	Револуција Земље око Сунца-географија 5.
		Појмови и величине који описују кретање	Линије у природи и свет око нас-ликовна култура 5.
		Равномерно праволинијско кретање	Спринтерско трчање -физичко 5.
		Променљиво праволинијско кретање	Истрчавање деонице 50m-физичко 5.
		Сила Земљине теже и тежина тела	Облик и величина Земље

Међупредметна повезаност			
Предмет: Физика 6. разред			
Хоризонтална повезаност		Вертикална повезаност	
Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира и предмет	Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира, предмет и разред
			-географија 5.
		Примери и задаци-(сила)	Размера- математика 5.
		Физичке величине и њихово мерење. Међународни систем јединица	Физичка активност и здравље – биологија 5.
		Физичке величине и њихово мерење. Међународни систем јединица	Мерење ИТМ-биологија 5.
Мерење дужине, одређивање површине	Мерење висине, тежине и основне командне радње-физичко5,6,7,8	Мерење дужине, одређивање површине	Размера- математика 5
		Одређивање и мерење запремине.мерење времена	Размера- математика 5

Међупредметна повезаност			
Предмет: Физика 6. разред			
Хоризонтална повезаност		Вертикална повезаност	
Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира и предмет	Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира, предмет и разред
		Густина тела. Одређивање густине	Појам запремине – математика 4.
		Појам притиска	Кардиоваскуларни систем -биологија7
		Паскалов закон	Размера- математика 5
Рачунски задаци из физике	-Једначине **-математика**	Рачунски задаци из физике	Појам запремине -математика 4.
		Семинарски радови ученика	Информатика и рачунарство-Коришћење интернета
		Све лабораторијске вежбе из физике	Изборни модули – цртање и графички дизајн
		Сви садржаји физике	Читање, писање, описивање, рад на есејима, рефератима,- српски језик

Међупредметна повезаност			
Предмет: Физика 6. разред			
Хоризонтална повезаност		Вертикална повезаност	
Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира и предмет	Физика 6. разред - садржај	Садржаји предмета са којим се корелира, предмет и разред
			Проширивање фонда речи научним терминима,- српски језик

Кључни појмови :

1. физика, материја, супстанција, физичко поље,методи проучавања у физици.
2. кретање, брзина, пређени пут, време, материјална тачка, равномерно праволинијско кретање, равномерно променљиво кретање, тренутна брзина, средња брзина.
3. узајамно деловање тела, истезање, савијање, сабијање, еластичне деформације, пластичне деформације, трење (клизања и котрљања), сила, физичко поље, гравитациона сила, електрична сила, магнетна сила, сила Земљине теже, тежина тела, динамометар.
4. мерење, СИ систем јединица, дужина, површина, запремина, време, средња вредност, грешка, мерни инструменти
5. I Њутнов закон, инертност, маса, мерење масе, запремина, густина

6. сила, површина, притисак, хидростатички притисак, Торичелијев оглед, атмосферски притисак,барометри, Паскалов закон

Формативно и сумативно оцењивање:

-Припремљеност за час: Информисаност, домаћи задатак, уџбеник и прибор за рад, израда паноа, презентације, симулација

-Ангажованост на часу : Слуша, записује, поставља питања, усмено излаже, изводи оглед, мери, објашњава, рад у греупи, пару; лабораторијским вежбама;

-Посматрање (систематски, опште и усмерено)

-Испитивање (усмено и писмено)

- решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем - ситуација;

-Тестирање (нормативни тестови, ситуациони тестови)

-Провера остварености исхода

Праћење и вредновање остварености програма: описивање, рачунање, мерење, закључивање, посматрање, испитивање, ученички радови, домаћи задаци, тестирање, самопроцењивање, продукти ученичких радова; ППТ-презентације, симулације

- Коришћење начина рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме (пројекти, истраживачки задаци, вр- шњачко учење, допунска настава, додатни рад...);

Да би се циљеви и исходи наставе физике у целини остварили неопходно је да ученику омогућимо (помогнемо, сугеришемо, координирамо..), да активно учествује у сваком облику наставног процеса

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

На крају обавезног образовања ученик описује и објашњава природне појаве и процесе физичким законима. Овладао је специфичном терминологијом физике и коректно је користи (симболи, међународни систем јединица, формуле) у описивању физичких појава. Унапредио је апстрактно и критичко мишљење и развио и култивисао истраживачки дух. Оспособљен је да поштује правила заједничког рада и да активно и конструктивно учествује у раду групе. Уме да примени стечена знања и вештине у ситуацијама из свакодневног живота и оспособљен је да их унапређује у даљем школовању.

Основни ниво:

Ученик је стекао елементарне основе научне писмености: зна да се вредности физичких величина добијају мерењем или израчунавањем и да се изражавају бројем и одговарајућим мерним јединицама; употребљава нека мерила и уме да одреди њихову прецизност; користи једноставне формуле. Има свест о улози физике у развоју људског друштва. Препознаје примену закона физике у свакодневном животу и уочава како развој физике доприноси технолошким променама у индустрији, саобраћају, медицини, енергетици и многим другим областима, и свестан је везе тих промена са побољшањем квалитета живота људи. Свестан важности енергетских потенцијала на Земљи и потребе њиховог економичног коришћења.

Средњи ниво:

Ученик разуме значај прикупљања података и мерења; уме да реализује једноставније експерименте и да резултате мерења прикаже табеларно и графички; изводи закључке засноване на основу добијених података. Разуме и користи основне формуле у физици. Има развијену свест о опасности од могућих негативних последица на животно окружење и властито здравље услед погрешне примене технологија (бука, зрачење и сл.). Стекао је основна знања и умења да узме учешће у дискусијама које су у вези са овим проблемима.

Напредни ниво:

Ученик уме да реализује експерименте, прикаже резултате табеларно и графички и
анализира их, уопштава их и изводи закључке. Анализира физичке проблеме и решава их коришћењем формула. Свестан је да се природне појаве и процеси описују, објашњавају, предвиђају и користе употребом сазнања добијених изучавањем физике. Способан је да планира и реализује једноставне истраживачке пројекте у сарадњи с другим ученицима.

Компетенције које се код ученика развијају учењем Физике:

1. **Језичка:** Настава физике доприноси развоју језичке писмености у контексту тумачења научних чињеница, идеја и мишљења у усменом и писаном облику (слушање, говор, писање, читање).

2. Математичка, научна и дигитална писменост: Унапређивање математичке писмености садржано је у примени математичких операција,при решавању рачунских задатака.Развијање научне писмености у настави физике садржано је у процесу објашњавања природних појаваи законитости њихових интерактивних веза и односа заснованих на провереним и ваљаним знањима, истраживањима и доказима. Поред тога, ученик се подстиче да правилно користи неке основне научне појмове, научно-популарну литературу и друге поуздане изворе информација, што ће допринети да боље разуме промене које настају деловањем човека у природној средини, могућностима које су му у том погледу на располагању и развијању одговорности за очување и унапређивање животног простора. Коришћењем савремених мултимедијалних и информатичких средстава, полазнику се омогућава да унапређује дигиталну писменост са једне, и ефикасније и квалитетније разазнаје, уочава, сагледава и разуме различите врсте процеса и појава и у свом окружењу и на планети Земљи, са друге стране.

3. Решавање проблема,
Знања и вештине које се односе уочавање просторности, разноврсности, утврђивање индивидуалности и повезаности ученику омогућава да рационално планира и обавља своје животне активности, да препозна, објасни и доприноси решавању постојећих проблема ради унапређивања личног и породичног живота и активности људи у свом окружењу и заједници (изградња инфраструктурних објеката; гајење уносних или корисних биљних култура; заштита од ерозије, плавина, поплава; спортске, рекреативне и друге активности). Ово подразумева и укључивање полазника у активно праћење и разумевање друштвеноекономских процеса у свету, какви су транзиција, глобализација, еколошки проблеми и одрживи привредни развој и њихових рефлексија на нашу земљу и властито животно и радно окружење.

4. Управљање сопственим учењем
Настава физике омогућава ученикуда организује сопствено учење у складу са својим потребама и могућностима, да коректно процењује ниво својих компетенција и да на основу утврђеног нивоа свог постигнућа планира њихов даљи развој, да предузима и остварује различите иницијативе у породици, друштвеној заједници и локалној средини. Овакав вид активности код ученик аразвија самопоуздање за учење и напредовање.

5. Сараднички односи, иницијативност и креативност
Сараднички односи, иницијативност и креативност се у настави физике остварују у различитим видовима комуникације, коришћењем разноврсних наставних средстава, облика и метода рада, а у породичном и ширем друштвеном окружењу, у облику планирања и реализовања поступака и радњи у контексту примене и унапређивања знања, вештина и ставова .

6. Еколошке компетенције, одговоран однос према здрављу и околини
Изучавање правилног коришћења енергије (алтернативни извори енергије) пружа могућности ученицима да стекну знање и изгради ставове о потреби очувања и унапређивања свих елемената уже и шире животне околине. На пример, ученик ће разумети да се употребом алтернативних извора енергије одражава на климатске промене, квалитет ваздуха, количину и квалитет вода, , на биљни и животињски свет, на човека и на квалитет његовог живота.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. Компетенција за учење:

- Ученик:

-Има позитиван и одговоран однос према учењу, уме да планира време за учење, организује процес учења и управља њим.
- Примењује одговарајуће начине учења; ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом.
- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања
. Свестан је процеса учења, могућности и тешкоћа у учењу; уме да превазиђе тешкоће и да истраје у учењу. Уме да процени сопствену успешност у учењу.
- Примењује знања у различитим ситуацијама у зависности од карактеристика ситуације и сопствених циљева.)

2.Вештина комуникације:

Ученик:

-познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације: усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, путем интернета и телефона;
- Негује културу дијалога, негује различитости и поштује основне норме комуникације, поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума,
-Уме јасно да искаже одређени садржај; Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начи
- Уважава саговорника – реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника,
-Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине.

3. Рад са подацима и информацијама:

Ученик:

- Разуме значај коришћења поузданих података за рад, при доношењу одлука, користећи различите изворе информација и података (библиотеке, медије, интернет, личну комуникацију, итд.)
- Користи и критички разматра њихову поузданост и ваљаност; врши, селектује и интегрише релевантне информације из различитих извора,
- Зна да је за разумевање догађаја и доношење одлука потребно имати и поуздане податке,
- уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке.
- користи табеларни и графички приказ података, чита их, тумачи и примењује,
- користи информационе технологије за чување, презентацију и обраду података,
- разуме разлику између јавних и приватних података, зна које податке може да добије од надлежних институција.

4. Дигитална компетенција:

Ученик:

- Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост информација, анализира их и систематизује у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства за приступ, чување, производњу, презентацију и размену информација, као и за комуникацију и сарадњу преко интернета.
- Приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, и прилагоди их начину решавања проблема
- препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то одговорно поступа.

5. Решаваље проблема

Ученик:

- Ангажујући своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности), којима располаже (различити извори информација, алати, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), решава проблеме,
- проналази, осмишљава могућа решења проблемске ситуације, која се јавља током учења и учешћа у животу школе,
- Испитујући проблемску ситуацију, идентификује ограничења и карактеристике проблемске ситуације и разуме њихову међусобну повезаност,
- Упоређује различита могућа решења проблемске ситуације, уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење, прати његову примену;
- Вреднује примену датог решења, истиче добре и слабе стране као препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама.

6. Вештина сарадње

Ученик:

- Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, раду у пару, усаглашавању и остварењу заједничких циљева,
- Доприноси договору о правилима заједничког рада, придржава их се; критички учествује у преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе; поштујући саговорнике и сараднике,
- Реализује преузете обавезе у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин.

7. Вештина за живот у демократском друштву

Ученик:
Активно учествује у животу школе, поштује друге учеснике као једнако вредне аутономне особе, супротставља се различитим формама насиља и дискриминације; афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога; поштујући разлике у мишљењу и интересима;

8. Брига за здравље

Ученик:

- Својим понашањем, као појединац и део заједнице, промовише здравље, заштиту здравља и здраве стилове живота. Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом),
- Свестан је свих димензија здравља (физичко, ментално, социјално, емоционално здравље).

9. Еколошке компетенције:

Ученик:

- Разуме и спреман је за ангажовање у заштити природе и природних ресурса за одржавање живота на Земљи у заштити природе и управљању ресурсима,
- Разумети да се употреба алтернативних извора енергије одражава на климатске промене, квалитет ваздуха, количину и квалитет вода, на биљни и животињски свет, на човека и на квалитет његовог живота; пружа могућности ученицима да стекну знање и изгради ставове о потреби очувања и унапређивања свих елемената уже и шире животне околине,
- Разуме значај и користи могућности рециклирања.

10. Естетска компетенција :

Ученик:

- Подразумева прихватање важности креативности и естетских вредности,
- Свестан је значаја естетске димензије у свакодневном животу, има критички однос према употреби и злоупотреби естетике, изграђује аутономне естетске критеријуме и суди у скаду с њима
- Свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије

11. Прдузетничке компетенције: «Предузетништво је када својим деловањем указане прилике и идеје претворимо у нове вредности. Вредност која настаје може бити финансијска, културна или друштвена (ФФЕ-YE, 2012).»

Ученик:

- Је способан да идеју претвори у дело кроз главне елементе предузетништва: - препознавање прилике; креативност; визију; вредновање идеје; етике и одржививог развоја; личне ефикасности, мотивације и истрајност; покретања ресурса; финансијске и економске писмености.
- Уме да идентификује и адекватно представи своје вештине и способности да упозна, подржи и прилагоди се иновацијама

- Прихвата одговорност за сопствене поступке, мотивисан је за успех..

У току школске године ученици наше школе учествују у разним пројектима, едукативним камповима, посећују научне и културне установе:

1.Едукативни камп „ Излазак“
2. Еколишка патрола.

3.Посета Фестивала науке у Београду, Крагујевцу.

4. Посета музеју Николе Тесле.

4. Посета Метеоролошкој станоци на Букуљи.

5. Посета Филтер станици.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА
РАЗРЕД: **ШЕСТИ**
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4
ЦИЉ ПРЕДМЕТА: Циљ наставе математике у основној школи је овладавање математичким концептима, знањима, вештинама и њиховом применом у решавању проблема и разумевању природних и друштвених законитости, развој основа апстрактног и критичког мишљења, истраживачког духа, позитивних ставова према математици и другим наукама, развој способности комуникације математичким писмом и језиком, повезивање стечених знања и вештина са новим сазнањима и применама у даљем школовању.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
Оспособљавање ученика за коришћење целих бројева у реалним животним ситуацијама и другим научним дисциплинама које изискују познавање рада са скупом Z. Оспособљавање за решавање проблема применом једначина. Изграђивање добре основе за успешан наставак проширивања бројевних скупова у 6. и 7. разреду.	Ученик зна шта је скуп целих бројева, да се обележава словом Z и да ови бројеви представљају проширење скупа природних бројева. Зна да их прикаже на бројевној правој, као и да их користи у реалним животним ситуацијама и другим научним дисциплинама. Зна да сабира, одузима, множи и дели целе бројеве и примењује то знање у решавању сложенијих бројевних израза. Ученик уме да реши једноставније линеарне једначине у скупу Z и примени то знање у решавању сложенијих једначина и неједначина, као и њиховој примени у свакодневном животу	**Скуп целих бројева** - Појам негативног броја. Скуп целих бројева (Z). Цели бројеви и бројевна права; координате тачке. - Супротни бројеви. Асолутна вредност целог броја. Упоређивање целих бројева. - Приказ целих бројева на бројевној правој - Основне рачунске операције са целим бројевима. - Изрази са целим бројевима - Једначине и неједначине упознатих облика у скупу Z	Наставник припрема наставне садржаје, користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини интересантном. Приликом обраде целих и рационалних бројева наставник примењује монолошку методу рада на часу и прибегава фронталном облику наставе само при кратком изношењу неопходних чињеница, а што више инсистира на самосталном раду ученика, као и раду у паровима или групама. Инсистира на повезивању рада у скупу Q са градивом 5. разреда и разломцима. Коришћење савремених наставних средстава, примена пројектне наставе Примена савремених дигиталних садржаја (онлајн платформе за учење,	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Уочава везу са претходно усвојеним градивом,Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
			дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеник) Ученици самостални рад остварују путем домаћих задатака и контролних вежби, израдом задатака по нивоима, где ће се отприлике сваки ученик „наћи“, а који се не морају обавезно „лоше“ оцењивати, као и израдом писмених задатака. Наставник подстиче ученике којима је неопходна помоћ раду, групише их у раду са бољим ђацима, задаје задатке стимулативног карактера као полазну основу за напредак ученика, појединачно проверава и објашњава спорне садржаје, усмерава их да сами долазе до закључака и да у оквиру својих могућности размишљају о математици као нечему лепом, корисном.		
Овладавање појмом троугла, уочавање његовог модела и елемената у реалним животним ситуацијама, развијање естетских склоности коришћењем геом. облик. Изграђивање добре основе за успешан наставак рада са	Ученик зна да нацрта и препозна троугао и дефинише његове елементе-теме, угао, страницу. Препознаје облик троугла у природи, уочава и зна да нацрта једнакокраки и једнакостранични троугао као специфичне врсте троугла са	**Троугао** - Троугао; однос страница, врсте троуглова према страницама. Углови троугла, збир углова, врсте троуглова према	Увођење основних геометријсих појмова и њихова „теоремска“ анализа одувек је изискивала већу мобилност наставника и овде је монолошка метода доминантна уз фронтални начин рада, мада се наставник	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује,	Усваја нова знања , Дефинише нове појмове, Уочава везу са претходно усвојеним градивом , Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
геометријским појмовима у 7. разреду. .	својим особинама. Ученик зна да објасни зашто је збир углова у троуглу 180 степени и примењује ту особину приликом решавања одређених задатака у којима се траже непознати углови помоћу задатих параметара. Ученик зна шта је средња линија троугла и њену особину. Зна да наспрам једнаких углова леже једнаке странице, да збир две странице мора бити већи од треће, а разлика мања од треће. Ученик уме да једноставнијом конструкцијом помоћу шестара и лењира нацрта неке троуглове. - конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; - уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; - утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; - конструише троугао, - одреди центар описане и уписане кружнице троугла; - примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима;	угловима. Однос између страница и углова троугла. - Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°). - Подударност троуглова (интерпретација). Основна правила о подударности троуглова; закључивање о једнакости аналогних елемената. Основне конструкције троуглова. - Описана кружна линија око троугла и уписана у њега, висина и тежишна дуж. - Четири значајне тачке у троуглу и њихова конструкција - Осна симетрија и подударност - Централна симетрија и подударност	може одлучити и на ограничавање на најједноставније теореме. Најважније је дескриптивном методом објаснити шта у ствари теорема „говори“ и да то добро ученици знају да опишу исказом и представе сликом, као и да знају да примене у конкретном случају по цену да и мањи број зна да је експлицитно докаже. „Теоремска“ апстракција, гледано из сопственог искуства, још увек није довољно развијена код већине ученика и генерално углавном остаје за додатну наставу. И по броју часова, ова област треба да буде масксимално сужена зарад више комоције код обраде процената и површина фигура. Коришћење савремених наставних средстава, примена пројектне наставе Примена савремених дигиталних садржаја (онлајн платформе за учење, дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеник)	Едукује, Вреднује	

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
Оспособљавање ученике за коришћење рационалних бројева у реалним животним ситуацијама и другим научним дисциплинама које изискују познавање рада са скупом Q. Оспособљавање за решавање проблема применом једначина. Овладавање појмом процента и оспособљавање да процентни рачун примене у реалним животним ситуацијама Изграђивање добре основе за успешан наставак проширивања бројевних скупова у 7. разреду.	Ученик зна да скуп рационалних бројева представља проширење скупа Z, обухватајући и скуп разломака који је рађен у 5. разломку, зна да се обележава са Q и да је то најшири скуп бројева који је учио до сада. Најважније, ученик зна да су рационални бројеви облика a/b и уме да их препозна. Ученик зна да објасни зашто је сваки природан број и рациналан. Зна да их прикаже на бројевној правој, као и да их користи реалним животним ситуацијама и другим научним дисциплинама. Зна да сабира, одузима, множи и дели рационалне бројеве у облику a/b као и у децималном запису и примењује то знање у решавању сложенијих бројевних израза. Ученик уме да реши једноставније линеарне једначине у скупу Q и примени то знање у решавању сложенијих једначина и неједначина, као и њиховој примени у свакодневном животу. Ученик разуме да је 1 проценат стоти део неке величине, зна да одреди задати проценат неке величине, уме да одреди процентни износ једне величине у другој.	**Скуп рационалних бројева** - Скуп рационалних бројева (Q). Приказивање рационалних бројева на бројевној правој. Уређеност скупа Q. - Рачунске операције у скупу Q и њихова својства. - Изрази с рационалним бројевима. - Једначине и неједначине упознатих облика - решавање и примена - Проценат и примене - Координатни систем и приказ података у њему - Приказ зависности међу величинама - Размере, пропорције и проценти - Директна пропорција	Наставник припрема наставне садржаје, користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини интересантном. Приликом обраде целих и рационалних бројева наставник примењује монолошку методу рада на часу и прибегава фронталном облику наставе само при кратком изношењу неопходних чињеница, а што више инсистира на самосталном рада ученика, као и раду у паровима или групама. Инсистира на повезивању рада у скупу Q са градивом 5. разреда и разломцима. Коришћење савремених наставних средстава, примена пројектне наставе Примена савремених дигиталних садржаја (онлајн платформе за учење, дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеник) Ученици самостални рад остварују путем домаћих задатака и контролних вежби, израдом задатака по нивоима, где ће се отприлике сваки ученик „наћи“, а који се не морају обавезно „лоше“	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Уочава везу са претходно усвојеним градивом, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
	Ученик уме да примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; Ученик зна да прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); Ученик тумачи податке приказане табелом и графички; Ученик примењује наведено у реалним животним ситуацијама и практичним задацима.	- Обрнута пропорција	оцењивати, као и израдом писмених задатака. Наставник подстиче ученике којима је неопходна помоћ раду, групише их у раду са бољим ђацима, задаје задатке стимулативног карактера као полазну основу за напредак ученика, појединачно проверава и објашњава спорне садржаје, усмерава их да сами долазе до закључака и да у оквиру својих могућности размишљају о математици као нечему лепом, корисном. Појам процената увести крајње једноставно и апсолутно у свакој ситуацији и задатку повезивати са прктичном применом. Инсистирати на дијалошкој методи, као и раду ученика у групама и пару. Свакако треба обрадити нпр. у једном сегменту све варијанте поскупљења од толико и толико процената када је дата цена пре поскупљења, кад је дата после, као и када је дато поскупљење у динарима. Не инсистирати на терминима главница и слично. Скицирати на табли ситуацију кад год је потребно и могуће. Инсистирати на разноврсности држећи се		

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
			једноставне дефиниције процента. Непходна је израда готово свих задатака на табли и редовна израда задатака задатих за домаћи рад.		
Овладавање појмом четвороугла, уочавање његових модела у реалним животним ситуацијама, развијање естетских склоности коришћењем геом. облик. Изграђивање добре основе за успешан наставак рада са геометријским појмовима у 7.разреду.	Ученик зна да нацрта и препозна четвороугао и дефинише и обележи његове елементе-теме, угао, страницу. Препознаје четвороугао у природи, уочава и зна да нацрта и именује специфичне врсте четвороугла-квадрат, правоугаоник, ромб, трапез као и њихове главне особине. Ученик зна да објасни зашто је збир углова у четвороуглу 360 степени и примењује ту особину приликом решавања одређених задатака у којима се траже непознати углови помоћу задатих параметара. Ученик зна шта је средња линија трапеза и њену особину. Зна да препозна једнакокраки и правоугли трапез. Зна да се дијагонале паралелограма полове, а ромба полове под правим углом. Уочава да су правоугаоник и квадрат специјални облици поменутих фигура и да за њих важе исте особине. Ученик уме да једноставнијом конструкцијом помоћу шестара	**Четвороугао** - Четвороугао; врсте четвороуглова (квадрат, правоугаоник, паралелограм, ромб, трапез, делтоид); углови четвороугла. - Паралелограм, својства; појам централне симетрије. Врсте паралелограма; правоугли паралелограми. Конструкције паралелограма. - Трапез, својства, средња линија; врсте трапеза, једнакокраки трапез. Основне конструкције трапеза. - Делтоид - Сабирање и одузимање вектора - Множење вектора бројем	Увођење основних геометријсих појмова и њихова „теоремска“ анализа одувек је изискивала већу мобилност наставника и овде је монолошка метода доминантна уз фронтални начин рада, мада се наставник може одлучити и на ограничавање на најједноставније теореме. Најважније је дескриптивном методом објаснити шта у ствари теорема „говори“ и да то добро ученици знају да опишу исказом и представе сликом, као и да знају да примене у конкретном случају по цену да и мањи број зна да је експлицитно докаже. „Теоремска“ апстракција, гледано из сопственог искуства, још увек није довољно развијена код већине ученика и генерално углавном остаје за додатну наставу. И по броју часова, ова област треба да буде масксимално сужена зарад више комоције	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
	и лењира нацрта неке четвороуглове.		код обраде процената и површина фигура. Коришћење савремених наставних средстава, примена пројектне наставе Примена савремених дигиталних садржаја (онлајн платформе за учење, дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеник)		
Оспособљавање за израчунавање површине троугла и четвороугла и примену у реалним ситуацијама, као и развијање апстрактног мишљења код ученика. Изграђивање основе за успешно проширивање знања о геометријским објектима и њиховим површинама у 7. и 8. разреду.	Ученик уме да одреди површину и обим троугла и четвороугла са свим задатим параметрима, као и да одреди непознату страницу ако је дат обим или површина фигуре.	**Површина троугла и четвороугла** - Појам површине фигуре - површина правоугаоника. - Једнакост површина фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.	Код површина геометријских фигура водити се практичним проблемима, а СВЕ формуле за обиме и површине презентовати деци да их могу увек укратко извести(без експлицитних доказа подтеорема или лема које се при томе користе) и учити их да математику схватају кроз учење начина извођење неког обрасца за површину, а не на његово механичко репродуковање, које је привремено. Једноставно, све креће од правоугаоника и све се изводи. Инсистирати на раду у паровима и групном раду, опажању геометријских објекта које учимо свуда око нас и израчунавање њихових површина. Не ограничавати се на трајање часа, једноставно, деца то морају да усвоје.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
			Инсистирати на рачуну у скупу Z и Q, примени процената и површини троуглова и четвороуглова на допунској настави која дефинитивно може да има својство „терача“ и може да учини да ученик крене са мртве тачке и настави да прати нормално редовну наставу. Коришћење савремених наставних средстава, примена пројектне наставе Примена савремених дигиталних садржаја (онлајн платформе за учење, дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеник)		

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:
Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске,геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама) потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.

Основни ниво
Решава проблеме и доноси одлуке у једноставним ситуацијама када је захтев јасно формулисан и сви релевантни подаци непосредно дати. Користећи основне елементе математичког језика, једноставне математичке поступке и информационо-комуникационе технологије саопштава решење проблема или донету одлуку.

Средњи ниво
Решава проблеме и доноси одлуке у познатом контексту, при томе прикупља, селектује податке и примењује одговарајуће математичке поступке. Образлаже решење проблема или донету одлуку. Тумачи природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине.

Напредни ниво
Решава проблеме, доноси одлуке и процењује могућности у реалним ситуацијама и при чему бира и вреднује пут и начине решавања. Критички анализира природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине. Аргументује своје ставове и дискутује користећи математички језик.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Специфичне предметне компетенције су: математичко знање и резоновање, примена математичких знања и вештина на решавање проблема и математичка комуникација.

Основни ниво
Примењује једноставне математичке поступке када су сви подаци непосредно дати. Примењује основна математичка знања на решавање једноставних ситуација из свакодневног живота. Решава проблеме у једноставном контексту који се своде на једноставан рачун, решавање једначина, мерење, цртање и рад са подацима. Разуме основе писане и усмене математичке комуникације.

Средњи ниво
Примењује математичке концепте, процесе и вештине у различитим ситуацијама. Бира оптималне начине решавања проблема користећи нумеричке, алгебарске и геометријске методе. Анализира податке користећи основне статистичке методе. Уме да користи одговарајуће средство ИКТ за организацију и обраду података. Разуме захтеве сложенијих математичких задатака и решава их. Одговарајућим математичким појмовима и симболима саопштава своје ставове.

Напредни ниво
Бира математичке поступке за решавање проблема и доноси закључке. Истражује различите начине решавања проблема. Уме да примени математичка знања у анализи сложених природних и друштвених појава. Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ и да га користи на одговарајући начин. Разуме икористи формални математички језик. Уме да критички дискутује о добијеним резултатима и анализира их.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Формативно оцењивање је редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма,садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања.Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду а могу бити унете и у педагошку документацију.

Наставник је дужан да се придржава следећих поступака и начина приликом оцењивања ученика:

1) Праћење и вредновање ученика на почетку школске године започиње иницијалним тестом на основу чега наставник процењује претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет.Резултат иницијалног процењивања се не оцењује и служи за планирање рада и даље праћење напредовања ученика;

2) На основу усмене и писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу с програмом предмета;

3) На основу активности и резултата рада ученика, нарочито: излагања и представљања, учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада;

На основу практичног рада, огледа, самосталности, показаних вештина у складу са програмом предмета.

Предметна и међупредметна повезаност

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ШЕСТИ					
Разред	**Предмет (који се корелира)**	**Садржај и исходи (који се корелирају)**	**Разред**	**Предмет (са којим се корелира)**	**Садржај и исходи (са којим се корелирају)**
6.	Математика	**Троугао и четвороугао** Ученик зна да нацрта и препозна троугао и дефинише његове елементе-теме, угао, страницу. Препознаје облик троугла у природи Ученик зна да нацрта и препозна четвороугао. Препознаје четвороугао у природи, уочава и зна да нацрта и именује специфичне врсте четвороугла-квадрат, правоугаоник	6.	Физичко и здравствено васпитање, ОФА	Облици и димензије спортских игралишта, опреме и справа
6.	Математика	**Површина троугао и четвороугао** Ученик уме да одреди површину и обим троугла и четвороугла са свим задатим параметрима, као и да одреди непознату страницу ако је дат обим или површина фигуре.	6.	Физичко и здравствено васпитање, ОФА	Ученици знају димензије и површину спортских игралишта
6.	Математика	**Троугао и четвороугао** Ученик зна да нацрта и препозна троугао и дефинише његове елементе-теме, угао, страницу. Препознаје облик троугла у природи Ученик зна да нацрта и препозна четвороугао. Препознаје четвороугао у природи, уочава и зна да нацрта и именује специфичне врсте четвороугла-квадрат, правоугаоник	5-8	Ликовна култура	**Геометријски облици, линија** Ученик уме да одреди односе између величина и примени их у свом раду. Ученик уме да конструише геометријксе облике Креира композицију користећи геометријксе облике Гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала.

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ШЕСТИ					
Разред	**Предмет (који се корелира)**	**Садржај и исходи (који се корелирају)**	**Разред**	**Предмет (са којим се корелира)**	**Садржај и исходи (са којим се корелирају)**
					Црта разноврсним прибором изражавајући машту, замисли , утиске и памћење опаженог.
6.	Математика	Ученик уме да једноставнијом конструкцијом помоћу шестара и лењира нацрта неке троуглове. - конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; Ученик уме да примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;	6.	Географија	Одређује угаоно растојање тачке на Земљиној површини уодносу на почетни меридијан и почетну паралелу Уз помоћ размера карте и размерника одређује однос растојања на карти и стварних растојања у природи, како се врше различита мерења накарти и како се деле карте према величини размера.
6.	Математика	**Површина троугла и четвороугла** Ученик уме да одреди површину и обим троугла и четвороугла са свим задатим параметрима, као и да одреди непознату страницу ако је дат обим или површина фигуре.	6.	Физика	Мерење – јединице мере за површину
6.	Математика	**Троугао и четвороугао** Ученик уме да једноставнијом конструкцијом помоћу шестара и лењира нацрта неке троуглове. - конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова;	5-8	Техника и технологија	**Геометријско цртање** Ученик уме да црта паралелне праве, црта нормале на дату праву, црта углове помоћу лењира и троугла.
6.	Математика	**Скуп рационалних бројева** Ученик ће бити у стању да упоређује, приказује разломке на бројевној правој, да заокружи број и процени грешку, да реши једноставан проблем из	5-7.	Ликовно/Географија/Биологија/техника и технологија	**Пропорција** Ученик уме да одреди односе између величина и примени их у свом раду. Појам размере уме да примени приликом израде портрета у ликовној култури/ приликом навођења размере

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА РАЗРЕД: ШЕСТИ					
Разред	**Предмет (који се корелира)**	**Садржај и исходи (који се корелирају)**	**Разред**	**Предмет (са којим се корелира)**	**Садржај и исходи (са којим се корелирају)**
		свакодневног живота користећи бројевне изразе са разломцима, да примени размеру у једноставнијим релним ситуацијама.			географске карте у географији/ приликом посматрања ситних животиња и делова биљака под микроскопом у биологији/ цртања техничких цртежа у техници и технологији
6.	Математика	**Скуп целих бројева** Приказује податке и зависност између две величине у координатном систему -Зна шта су негативни бројеви и који су бројеви међусобно супротни	6.	Географија	**Математички и географски елементи карте и картографски знаци** Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте
6.	Математика	**Скуп рационалних бројева** Ученик зна да прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм);Ученик тумачи податке приказане табелом и графички;	5.	Рачунарство и информатика	**ИКТ** Уме да сачува и организује податке креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сарадднички) Разликује основне типове датотека

Предлози за часове интегративне (интердисциплинарне) наставе:

Употребом ИКТ математиком кроз игру (квалитетно осмишљена примена ИКТ-а у настави математике интегрише активности ученика и наставника, програмске циљеве успешније реализује, при чему би ученици стицали функционалија знања о неком математичком појму који се због своје апстрактности у традиционалној настави теже реазуме и усваја.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ЦИЉ (изучавања предмета у 6.разреду)
Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА** -упоређивање грађе животињске,биљне и бактеријске ћелије -одређивање положаја органа у људском организму и упознавање улоге органа -приказивање цртежом основних елемената грађе једноћелијских и вишећелијских организама -коришћење лабораторијског прибора за посматрање готових и смостално израђених препарата -оспособљавање ученика да хумано поступају према организмима које истражују	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; – повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; – одреди положај органа човека и њихову улогу; – цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једно- ћелијских и вишећелијских организама; – користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата;	Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удружи вање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије,	-организовати ученичко истраживање(уз **коришћење слика,илустрација,модела који се налазе у школи**)код проучавања основних сличности и разлика спољашње и унутрашње грађе и функционисања различитих живих бића - у објашњавањима грађе живих бића требало би се кренутиод макронивоа,тј. видљивог,а при томе кад год је могуће треба **обрађивати примере из непосредног окружења (парк,школскодвориште,местостановања,едукативни кампови).** (уз опис функције органа), ка саставним деловима (до ћелије**). Важно је да ученик што више самостално „открива”**сличности и разлике у грађи живих	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим**.** -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	– хумано поступа према организмима које истражује;	хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.	бића и успостави везу имеђу грађе,облика и животног процеса. -ангажовати ученике у изради модела органа и ћелија,микроскопских препарата,експериментисањена на часовима редовне,додатне наставе и секције. Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом		аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ** -уочавање разлике између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; – разматрање односа међу члановима једне популације, као и односа између различитих популација на конкретним примерима; – илустровање међусобних утицаја живих бића и узајамних однос са животном средином; – истраживање утицаја средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода;	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; – размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; – илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином;	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.	-садржаје из ове теме обрађивати уз више **вежби теренског типа (школско двориште, оближњи парк,едукативни камп).** **-ученици би могли да гаје биљке под одређеним условима**, нпр. засеју зрна пшенице на различите подлоге (песак, црница, земља за цвеће), па једну биљку заливају превише, другу премало, једну изложе расту без светла, друга расте на светлу, итд(дакле **могу да експериментишу,дискутују и табеларно прикажу резлтате)**. -ученици могу да **фотографишу** места где се уочава утицај антропогеног фактора. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим**.** -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА** -истраживање утицаја средине на испољавање особина поштујући принципе научног истраживања -идентификовање примера природне и вештачке селекције у окружењу,задатом тексту,илустрацији -повезивање еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; -идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; – повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом;	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.	-знања из ове теме стечена у 5.разреду(да потомци личе на своје родитеље; комбиновање различитих гена родитеља у потомству и постојање индивидуалне варијабилности)проширити их знањима из претходних тема и увести појмове: ген и ДНК (у једру или ван једра код прокариота), ћелијска деоба**(занимљиви примери варијабилности могу се фотографисти у парку,едукативном кампу, школском дворишту**). - подстицати ученике да сами пронађу примере о деловању природне селекције у непосредном окружењу(школско двориште,едукативни камп...) - у оквиру обраде вештачке селекције, препорука је да ученици сами **истраже које су биљке и животиње људи почели припитомљавати у прошлости и због чега.**	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим**.** -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА** -груписање организама према особинама које указују на заједничко порекло -одређивање положаја непознате врсте на „дрвету живота”, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; – одреди положај непознате врсте на „дрвету живота”, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;	Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). „Дрво живота” (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.	-требало би обрадити улогу ћелија без једра и ћелија са једром у појави вишећеличности (и појаву биоенергетских органела, митохондрија и хлоропласта, у ћелијама),**користећи слике и илустрације.** -пажљиво би требало описати вишећеличност и нагласити да се важним догађајем у еволуцији вишећеличности сматра појава епитела, који прави разлику између организма (индивидуе) и колоније. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим**.** -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: **ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ** – -прикупљање података податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изношење свог става о значају њихових истраживања; – одржавање личне хигијене и хигијене животног простора у циљу спречавања инфекција; – довођење у везу измењеног понашања људи са коришћењем психоактивних супстанци; – збриљавање површинске озледе коже, указивање прве помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и тражиење лекарске помоћи кад процени да је потребна; – повезивање узрока нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине;	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; – одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; – доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; – збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна;	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.	-препорука је да се за обраду ових **појмова повремено доведу стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе.** -користећи различите изворе информисања ученици могу да прикупе податке и прикажу живот и рад истакнутих научника који су се бавили истраживањем здравља човека - обрадити начине на које се људи могу заразити бактеријама изазивачима болести,значај личне хигијене(**дискусијом,урадити презентације,изнети личне примере прележаних болести**) и откриће антибиотика и њихов заначај у лечењу бактеријских болести -кроз различите примере обољења објаснити ученицима да препознају ситуације када треба да се обрате лекару (односно старијој особи), а када могу и сами да реагују и пруже пом	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	-повезују постојеће знање са новим. -слушају, питају,одговарају на питања. -проблеме уочавају и решавају их -раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– коришћење ИКТ и друге опреме у истраживању, обради података и приказу резултата. – представљање прикупљених података графички и табеларно,извођење закључака и разматрање начина примене знања.	– користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. -табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	– повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине;	-кроз **радионичарски рад** оспособити ученике да препознају знаке алкохолизма,објасне штетност алкохола и могућност лечења - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом -израда паноа и презентација		

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик разуме основне биолошке појмове и процесе. Поседује општа знања о пореклу и развоју живота на Земљи на основу сазнања савремене биолошке науке. Познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи, разликује елементе грађе и функције живих бића и има развијену свест о општој здравственој и еколошкој култури. Уме да процени значај биолошких знања за развој људског друштва, а посебно у свом непосредном окружењу. Поседује истраживачке вештине потребне за рад у биологији. Способан је да примени стечена биолошка знања и вештине у свакодневном животу. Критички размишља и развија научни поглед на свет и оспособљен је за наставак школовања.

Основни ниво
Уме да разликује основне групе и систематске категорије живих бића, да познаје основне елементе грађе и нивое организације живих бића и животне средине. Уме да наведе основне фазе у индивидуалном развићу живих бића. Уме да наведе основне фазе у историјском развоју живог света и да правилно дефинише појам биолошке еволуције. Препознаје разлику између позитивног и негативног утицаја човека на биосферу, као и мере којима се могу смањити штетни утицаји на животну средину. Уме да дефинише основне еколошке појмове и одрживи развој, као и да препозна значај одрживог развоја. Одређује основне чиниоце који утичу на здравље, а посебно мере хигијене. Познаје различите друштвене ситуације и понашања која доводе до нарушавања здравља и зна како да их избегне. Уме да опише основне етапе у реализацији практичних и лабораторијских радова.

Средњи ниво
Уме да уочи основне принципе по којима су организми разврстани у одговарајуће систематске категорије и везу која постоји између грађе организама и њиховог функционисања. Уме да образложи основне генетичке појмове. Уме да разликује и разврста фазе у индивидуалном развићу живих бића. Уочава везу између геолошких доба и развоја живота на Земљи. Разликује и разврстава основне еколошке појмове и процесе и уме да уочи везу између еколошких система и животне средине. Примењује стечена знања из биологије у свакодневном животу, а посебно у очувању сопственог здравља. Познаје и у животу примењује принципе одрживог развоја. Уме да реализује практичне и лабораторијске радове.

Напредни ниво
Уме да анализира корелације које постоје између грађе и функционисања организама и животних услова у њиховој околини. Просуђује на који начин функционишу еволуциони механизми у развоју живог света. Анализира утицај средине и наслеђа на животне циклусе живих бића. Разуме фазе у историјском развоју живог света. Уме да објасни значај примене генетике у различитим подручјима људске делатности. Учествује у очувању и унапређењу биодиверзитета. Анализира утицаје различитих чинилаца на здравље и вреднује различите стилове живота. Вреднује значај биолошких открића за развој људског друштва и уме самостално да процени квалитет биолошке информације у медијима. Уме да ревидира/преради и реорганизује сопствени систем биолошког знања и сопствене ставове. Осмишљава, приказује и критички анализира резултате практичног и лабораторијског рада.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
Ове компетенције се односе на: овладавање знањима и вештинама о јединству живота на Земљи, његовој разноврсности, као и о месту и улози човека у природи; примену стечених знања и вештина у свакодневном животу, превасходно у очувању сопственог здравља и одабиру квалитетног начина живота; стицање знања, вештина и формирање ставова који ће допринети екологији заштите животне средине, очувању биодиверзитета и постизању одрживог развоја.

Основни ниво
На основном нивоу ученик: Уме тачно да дефинише заједничке особине живих бића и може да препозна по чему је живот на Земљи јединствен. Зна основне чињенице о грађи и функцији живих бића. Познаје основне чињенице о најчешћим болестима и повредама и уме да избегне ситуације које доводе до болести и повреда, као и да правилно реагује и потражи адекватну помоћ. Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. Познаје основне чињенице о биодиверзитету, његовој угрожености и начинима заштите. Познаје разноврсност живог света непосредне околине и одговорно се односи према њему.

Средњи ниво
На средњем нивоу ученик: Разуме повезаност грађе и функције живих бића. Уме да уочи везу између грађе и физиологије човека и оспособљен је да примени стечена знања у свакодневном животу у очувању здравља. Уочава место и улогу човека у природи и његову одговорност за последице развоја човечанства. Може да уочи везу између узрока и последица загађења животне средине и на основу тога разуме потребу заштите животне средине. Користи знања о разноврсности живог света своје околине ради побољшања квалитета сопственог живота. Познаје разноврсности живог света Србије и одговорно се односи према њему

Напредни ниво

На напредном нивоу ученик: Способан је да направи упоредни преглед грађе и функције појединих група организама. Вреднује основне чињенице о пореклу живота на Земљи и човека на основу познавања еволуционе биологије. Разуме основне чињенице о јединству и разноврсности живота на Земљи. Анализира на који начин долази до поремећаја у нормалном функционисању организма, а што доводи до нарушавања здравља и способан је да заступа здраве животне навике. У стању је да уочи узроке и анализира последице загађења и да учествује у различитим акцијама заштите, обнове и унапређења животне средине. Поседује одговоран став према животној средини у складу са принципима одрживог развоја.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Математика	**5.** **6.**	- Мерење дужине и једнакост дужи. - Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера, вероватноћа). **-Приказ података у кординатном систему** **-Размере пропорције проценти**	**-рад са подацима и информацијама** **-сарадња** **- компетенција за целоживотно учење**
Физика	**6.**	**-Методе истраживања у физици(посматрање,мерење,оглед)** **-Основне и изведене физичке величине(микро,мили,кило,мега)** **-Мерење дужине(метарска трака,лењир),запремине(мензура),времена(часовник,хронометар)**	**-рад са подацима и информацијама** **-сарадња** **-комуникација**
Физичко и здравствено васпитање	**5.**	**-** Физичка активност, вежбање и здравље **-** Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	**-одговоран однос према околини** **-одговоран однос према здрављу** **- компетенција за целоживотно учење**
Информатика и рачунарство	**5.**	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	**-рад са подацима и информацијама** **-дигитална компетенција**
Географија	**5.**	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света	**-одговоран однос према околини** **-одговоран однос према здрављу**
Техника и технологија	**5.**	**-** Природни ресурси на Земљи.	**-одговоран однос према околини**

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
		-Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима	**-дигитална компетенција**
Ликовна култура	**5.**	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу	**-естетичка компетенција** **-дигитална компетенција**
Српски језик	**5**	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника	**-комуникација**
Страни језик	**5.**	- Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, - поређење живих бића	**-комуникација**

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици парти- ципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд.
Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања,као и оцењивање са његовом сврхом.

Ниво циља учења	**Одговарајући начин оцењивања**	**Сврха оцењивања**	**Могућа средства оцењивања**
Памтити (навести, препознати, идентификовати...) Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричвати) Примена((употребити,спровести, демонстрирати...) Анализирати(систематизовати, приписати, разликовати...) Евалуирати(проценити,критиковати, проверити...) Креирати(поставити хипотезу,конструисати,планирати)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци више-струког избора, спаривање појмова. Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји. Лабораторијске вежбе, проблемски задаци, симулације. Дебате, истраживачки радови, есеји, студије случаја, решавање проблема. Дневници рада ученика, студије случаја, критички прикази, проблемски задаци. Експерименти, истраживачки пројекти	Оцењивање наученог (сумативно) Оцењивање за учење(формативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролн вежбе, дијагностички тестови,дневници рада,самоевалуација,вршњачко оцењивање,практичне вежбе)

За сумативно оцењивање разумевања и вештина научног истраживања ученици би требало да решавају задатке који садрже неке аспекте истраживачког рада, да садрже новине тако да учени- ци могу да примене стечена знања и вештине, а не само да се при- сете информација и процедура које су запамтили, да садрже захтеве за предвиђањем, планирањем, реализацијом неког истраживања и интерпретацијом задатих података. У вредновању наученог, по- ред усменог испитивања, најчешће се користе тестови знања. На интернету, коришћењем кључних речи outcome assessment (testing, forms, descriptiv/numerical), могу се наћи различити инструменти за оцењивање и праћење.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од учени- ка користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује. Када је у питању нпр. практичан рад (тимски рад, пројектна настава, теренска настава и слично) може се применити чек листа у којој су приказани нивои постигнућа ученика са показатељима испуњености, а наставник треба да означи показатељ који одговара понашању ученика.

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке) као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења потрфолија су вишестру- ке: омогућава континуирано и систематско праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја, представља подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији и поузданији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је уче- нику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима до говори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, а који су у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредо- вање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недвољно ефикасно, требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Тема/Садржај	**Циљ**	**Начин остваривања садржаја**	**Међупредметна повезаност исхода/садржаја**	**Исходи**	**Међупредметне компетенције**	**Начин праћења**
ИКТ -текст процесор (на рачунару и у облаку) - програми за графику (на рачунару и у облаку) - програми за ММ презентације (на рачунару и у облаку) - блог/сајт -web алати -епошта, чет, форум	- Оспособљавање за различите примене рачунарске, информационе и комуникационе технологије - Развијање креаивности и функционализација знања - Оспособљавање ученика да бира и примени најприкладнију технологију зависно од задатка, области у којој примењује или проблему који решава образовање	Дијалошка, монолошка, илустративна, демонстративна метода рада, практичан рад на рачунару, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, коришћење Интернета, презентација и ИКТ уређаја, пројектни задатак	Сви предмети Техника и технологија – Техничка и дигитална писменост	По завршетку теме ученици ће бити у стању да: -едитују текст (креирање табела, фуснота, садржаја... на уређају и у облаку) - едитују аудио садржај - едитују видео садржај - креирају интерактивне презентације (хиперлинк) - креирају једноставне анимације - креирају, чувају, објављују и представљају дигиталне садржаје користећи расположиве онлајн/офлајн алате -користе могућности које рачунарске мреже пружају у сфери комуникације и сарадње	Рад са подацима и информацијама (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), Дигитална компетенција (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (усмерен је на развој нових вештина, које примењује у практичном раду), Сарадња (Одговорно и савесно извршава заједничке активности)	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%) Практичан рад на рачунару, презентације, квиз, асоцијације

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Дигитална писменост -поступци и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи -ауторска права и симболи који представљају лиценцу -заштита здравља	-Формирање ставова одговорне комуникације и сарадње у дигиталном окружењу - Развијање свести о опасностима и ризицима при коришћењу интернета - Оспособљавање за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу	Дијалошка, монолошка, илустративна, демонстративна метода рада, практичан рад на рачунару, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, коришћење Интернета, дигиталних садржаја и презентација, пројектни задатак	Сви предмети Физичко и здравствено васпитање – Физичка и здравствена култура	-објасне појам, начин рада и предности рачунарских мрежа; -објасне како раде најважнији мрежни сервиси (попут World Wide Web-а) - објасне како функционише претраживање, како се бирају и рангирају резултати претраге - ефикасно користи технологију претраге; - процени квалитет дигиталних садржаја - користи технологију безбедно, етички и одговорно; -разликују основне лиценце за дељење садржаја и поштују ауторска права -препознају прихватљиво / неприхватљиво понашање на мрежи; -спроведу одговарајуће процедуре како би пријавили непримерене дигиталне садржаје или нежељене контакте и потражили помоћ - препознају ризик зависности од технологије - рационално управљају временом које проводе на интернету	Дигитална компетенција (Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге на Интернету, одговорно поступа на мрежи), Комуникација (Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин), Решавање проблема (Проверава применљивост решења), Сарадња (Поштује правила заједничког рада), Одговоран однос према здрављу (Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите)	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%) - пројектни задатак (20-30%) Практичан рад на рачунару, презентације, квиз, заштита података, усмено испитивање

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Рачунарство -поступци и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи -ауторска права и симболи који представљају лиценцу -заштита здравља	- Развијање алгоритамског начина размишљања и његове примене у решавању проблема из свакодневног живота - Развијање логичког мишљења и креаивности - Развијање техника програмирања кроз анализирање примера и самостално решавање базичних алгоритамских проблема	Дијалошка, монолошка, илустративна, демонстративна метода рада, практичан рад на рачунару, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, израда програма, отклањање грешака у програму, пројектни задатак	Математика -Цели и реални бројеви, -Троугао, четвороугао -Математичко логички појмови Енглески језик -Енглески термини -Биологија Српски језик -Граматика	- коришћењем текстуалног програмском језика опште намене, формира рачунарски програм који за задате нумеричке вредности исписује и/или исцртава одговарајући резултат - отклања синтаксне грешке и грешке у раду програма коришћењем исписа међурезултата - реши базичне алгоритамске проблеме над секвенцама вредности попут рачунања статистика (бројање, минимум, максиму, збир), секвенцијалног проналажења и инверзија редоследа, као и да у задатку који је формулисан као опис реалног или замишљеног догађаја препозна могућност примене таквог алгоритма и на основу тога формира програм који представља решење задатка	Рад са подацима и информацијама (Користи податке из различитих извора), Дигитална компетенција (Уме да представи, организује и обликује одређене информације), Комуникација (Користи на одговарајући и креативан начин програмски језик), Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (способан је да развије идеју, представи је, образложи), Решавање проблема (Планира стратегију решавања проблема)	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%) - пројектни задатак (20-30%) Практичан рад на рачунару, презентације, коришћење Python-а за програмирање

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Пројектни задатак Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима Вредновање резултата пројектног задатака	-развијање и неговање: поступности, повезивања и изградње сопствених стратегија учења, вршњачког учења, вредновања и самовредновања постигнућа. -развијање међупредметних компетенција и остваривање корелације са другим предметима	Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: - теоријске основе у кратким цртама, кроз упутства за реализацију задатака, објашњења основних појмова, концепата, стратегија у циљу развијања поступности, препознавања и установљавања личних стратегија учења код ученика - практичан рад у групама или индивидуално, индивидуализација је неопходна код конретног задатка за проверу остварености исхода	Корелацији са наставним садржајима предмета у зависности од одабира пројектне теме.	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка: – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен	Рад са подацима и информацијама (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), Дигитална компетенција (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), Сарадња (Поштује правила заједничког рада),	− праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) − праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%) - пројектни задатак (20-30%) -израда пројекта

НАСТАВНА ТЕМА	КОМПЕТЕНЦИЈЕ	
	ОПШТЕ	СПЕЦИФИЧНЕ
ИКТ	Компентенције за целоживотно учење Рад са подацима и информацијама Дигитална компентенција Одговоран однос према здрављу и околини Естетичка компентенција Вештина комуникације Решавање проблема Вештина сарадње	-Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног . Ефикасно користи различите методе учења. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења. Уме да процени сопствену успешност у учењу. -Користи ИКТ за чување, презентацију и основну обраду података. -Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства -Ученик одговорно примењује препоруке заштите здравља и заштите животне средине -Ученик препознаје и развија стваралачке способности и креативност -Користи ИКТ за комуникацију и сарадњу -Ученик испитује проблемску ситуацију, проналази могућа решења -Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума. -Користи ИКТ за комуникацију и сарадњу
Дигитална писменост	Компентенције за целоживотно учење Рад са подацима и информацијама Дигитална компентенција Вештина комуникације Одговоран однос према здрављу Решавање проблема Естетичка компентенција Вештина сарадње	-Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног . Ефикасно користи различите методе учења. Уме да процени сопствену успешност у учењу. -Ученик уме да одговорнорно примењује правила безбедног коришћења интернета и процењује поузданост података -Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства -Препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то одговорно поступа. -Ученик познаје комуникације путем интернета -Ученик одговорно примењује препоруке заштите здравља -Ученик испитује проблемску ситуацију, проналази могућа решења

НАСТАВНА ТЕМА	КОМПЕТЕНЦИЈЕ	
	ОПШТЕ	СПЕЦИФИЧНЕ
		-Ученик препознаје и развија стваралачке способности и креативност -Користи ИКТ за комуникацију и сарадњу
Рачунарство	Компентенције за целоживотно учење Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Дигитална компентенција Естетичка компентенција Вештина сарадње	-Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног . Ефикасно користи различите методе учења. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења. Уме да процени сопствену успешност у учењу. -Ученик испитује проблемску ситуацију, проналази могућа решења. -Користи ИКТ за чување презентацију и обраду подат. -Користи ИКТ за комуникацију и сарадњу - Ученик препознаје и развија стваралачке способности и креативност -Користи ИКТ за комуникацију и сарадњу

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ: На почетку сваке теме ученици се упознају са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: теоријске основе у кратким цртама, кроз упутства за реализацију задатака, објашњења основних појмова, концепата, стратегија у циљу развијања поступности, препознавања и установљавања личних стратегија учења код ученика. Практичан рад ученика у групама или индивидуално.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ: Вредновање остварености исхода се врши кроз: праћење остварености исхода у стицању знања (40-50%), праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%), пројектни задатак (20-30%). Наставник прати, евидентира и оцењује активност ученика приликом извођења вежби, учешћа ученика у групном раду, његову спремност на сарадњу и укључивање у заједничко решавање појединих проблема, учениково учешће у дискусијама о појединим темама , међусобном оцењивању и самооцењивању и друго.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа
ЦИЉ (изучавања предмета у шестом разреду): Циљ наставе технике и технологије у основној школи је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
У области животно и радно окружење обрађују се садржаји који се односе на грађевинарство као грану технике. Уз помоћ медија потребно је , у најкраћим условим цртама приказати историјски развој грађевинарства и повезати га са побољшањем услова живљења. Потребно је нагласити значај урбанизма и просторног планирања	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04	**ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ** Иницијални тест Значај и историјски развој грађевинарства. Просторно и урбанистичко планирање. Култура становања у: урбаним и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора. Кућне инсталације.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-а	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују уочавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
класификовање врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени, навођење професије у подручју рада саобраћаја, прављење везе између савременог саобраћаја и коришћења инфор-мационих технологија, разликовање безбедног од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила, правилно понашање пешака, возача бицикла и дечијих возила у саобраћају, коришћење заштитне опреме за управљање бициклом и дечијим возилима, аргументовање неопходности коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аута	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04	**САОБРАЋАЈ** Саобраћајни системи**.** Саобраћајни објекти. Управљање саобраћајном сигнализацијом. Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-а).	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују уочавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- Самостално цртање скицом и техничким цртежом једноставаних предмета – правилно читање техничких цртежа – развијањем нове интегрисане техничке и дигиталне писмености - упознати правила и симболе који се користе у техничком цртању у области грађевинарства	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04	**ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ** Приказ грађевинских објеката и техничко цртање у грађевинарству. Техничко цртање помоћу рачунара. Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем CTEM сајтова и инжењерских канала са YouTube-а).	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују уочавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Повезивање својстава природних материјала са применом , повезивање својстава врсте, начина производње, основних карактеристикеа грађевинских материјала, конструктивних елемената грађевинсих објекта, повезивање значаја извођења топлотне изолације са уштедом енергије, упознавање са организацијом рада у пољопривредној производњи и најважнијим машинама и уређајима које су неопходне за нормално одвијање производње, повезивање рециклаже материјала и заштите животне средине у грађевинарству и пољопривреди, повезивање практичног рада и теоријска знања претварање у функционална	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04	**РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА** Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала. Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди Организација рада у грађевинарству и пољопривреди Обновљиви извора енергије и мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије. Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животне средине Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем CTEM сајтова и инжењерских канала са YouTube-а).	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују уочавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– самостално проналажење информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе – одабирање материјала и алата за израду предмета/модела – мерење и обележавање предмета/модела - ручно израђивање једноставаних предмета/модела и коришћење папира и/ или дрвета, текстила, коже и одговарајуће технике, поступка и алата – коришћење програма за обраду текста за креирање документа реализованог решења – самостално представљање пројектне идеје, поступка израде и решења/производа – показивање иницијативе и јасне оријентације ка остваривању циљева и постизању успеха	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04	**КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ** Израда техничке документације. Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије. Представљање идеје, поступка израде и решења производа. Одређивање тржишне вредности производа укључујући и оквирну процену трошкова. Представљање производа и креирање дигиталне презентације	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем CTEM сајтова и инжењерских канала са YouTube-а).	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују уочавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво

Ученик уме да употреби податке из понуђене техничке документације који су му потребни за решавање једноставних проблема у свакодневном животу. Ученик користи ИКТ за обраду података, претрагу и представљање информација, и комуникацију у непосредном и ширем окружењу.Ученик познаје основне технолошке процесе и техничка средства.Ученик има развијену свест о важности природних ресурса на Земљи и потреби њиховог економичног коришћења, као и значају рециклаже и штедње материјала.Ученик примењује мере личне заштите и препознаје важност заштите животног окружења.Као члан тима у раду на пројекту ученик поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у њему.

Средњи ниво

Ученик зна да анализира и користи податке дате у техничкој документацији, познаје технолошке процесе и уме да иновира понуђено решење проблема.Ученик уме да претражује, анализира и систематизује информације у електронском облику.Ученик примењује ИКТ у ситуацијама учења и свакодневном животу бирајући одговарајућа средства.Ученик разуме утицај примене технологија и машина на човека и животну средину и има развијену свест о активностима које се односе на њену заштиту и очување.Као члан тима у раду на пројекту ученик поштује друге као равноправне учеснике и прихвата најбоље решење.

Напредни ниво

Ученик се прецизно изражава, користи стручну терминологију, примењује правила графичког комуницирања у различитим техничким дисциплинама и упутства за коришћење машина и уређаја.Ученик примењује познавање техничко-технолошких процеса у свакодневном животу и раду.Ученик користи средства ИКТ за решавање различитих проблема и мултимедијално изражавање.Ученик препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ.Ученик активно учествује у заштити и очувању непосредне животне средине.Као члан тима у раду на пројекту ученик активно предлаже решење проблема, пружа подршку и помоћ својим сарадницима и прихвата њихову подршку и помоћ.Ученик добро познаје техничке дисциплине и њихову међусобну повезаност и зна да се определи за будуће занимање.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво

Ученик познаје својства и примену материјала, машина, електронских компоненти, грађевинских елемената, саобраћајних средстава и облика енергије; Ученик црта једноставан технички цртеж, табеларно приказује и црта графиконе користећи прибор за техничко цртање и рачунар; Ученик израђује модел или макету на основу понуђене техничке документације; Ученик манипулише документима помоћу рачунара, уме да изради текстуални документ и мултимедијалну презентацију, користи Интернет за претрагу и комуникацију.

Средњи ниво

Ученик разуме принципе рада машина и уређаја, техничких средстава, транспортних система и уређаја за претварање енергије; ученик користи интернет сервисе, познаје карактеристике рачунарског софтвера и хардвера, подешава и користи ИКТ уређаје, преузима и инсталира апликације.

Напредни ниво

Ученик разуме технолошке поступке, функционисање машина и уређаја, и енергетски ефикасно понашање; ученик уме тимски да планира и изради пројекат; ученик креира једноставне алгоритме и програме и одговорно користи софтвер и интернет.

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Историја	**VI**	**Српска средњевековна архитектура**	**Рад са подацима и информацијама, Комуникација**
Историја	**V**	**Наука, култура и уметност старог истока**	**Рад са подацима и информацијама, Комуникација**
Историја	**V**	**Наука, култура и уметност старе Грчке**	**Рад са подацима и информацијама, Комуникација**
Географија	**VI**	**Привредне делатности**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Професије у подручју рада саобраћаја**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Употреба информационих технологија у савременом саобраћају**	**Дигитална компетенција**
Техника и технологија	**V**	**Саобраћајна сигнализација**	**Решавање проблема**
Техника и технологија	**V**	**Елементи котирања**	**Решавање проблема**
Информатика и рачунарство	**V**	**Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација**	**Дигитална компетенција**
Техника и технологија	**V**	**Врсте, својства и примена материјала**	**Решавање проблема**
Математика	**V**	**Размера**	**Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији**

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Техника и технологија	**V**	**Природни ресурси на Земљи: материја, енергија**	**Рад са подацима и информацијама, Комуникација Одговоран однос према околини**
Техника и технологија	**VIII**	**Алтернативни извори електричне енергије**	**Рад са подацима и информацијама, Комуникација Одговоран однос према околини**
Техника и технологија	**VII**	**Извори, трансформација и коришћење енергије**	**Рад са подацима и информацијама, Комуникација Одговоран однос према околини**
Биологија	**VIII**	**Природни ресурсри**	**Рад са подацима и информацијама, Комуникација Одговоран однос према околини**
Биологија	**VIII**	**Отпад и рециклажа**	**Одговоран однос према околини**
Физика	**VIII**	**Утицај силе трења и силе отпора на кретање тела**	**Решавање проблема**

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Праћење напредовања започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његов даљи рад. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак уостваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Сваки наставни час и свак аактивност ученика су, у том смислу, прилика заформативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Наставник треба да подржи саморефлексију (промишљање ученика о томе шта зна, уме, може) и подстакне саморегулацију процеса учења кроз постављање личних циљева напредовања.

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процеси продукти учења. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је у складити нивое циљева учења и начине оцењивања.

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричати...)	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци,
Применити (употребити, спровести, демонстрирати...)	Проблемски задаци, симулације
Анализирати (систематизовати, приписати, разликовати...	Решавање проблема
Евалуирати (проценити, критиковати, проверити...)	Проблемски задаци
Креирати (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Истраживачки пројекти

Потребно је, такође, ускладити оцењивање са његовом сврхом.

Сврха оцењивања	Могућа средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, извештаји, усмено испитивање
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, дијагностички тестови, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

У вредновању наученог, поред усменог испитивања, користе се и тестови знања.

У формативном оцењивању се користе различити инструменти, а избор зависи од врсте активности која се вреднује.

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке), као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења портфолија су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја и подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

Како ниједан од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Једино тако наставник може да сагледа слабе и јаке стране сваког свог ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о квалитету

свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

Потребно је да наставник резултате вредновања постигнућа својих ученика континуирано анализира и користи тако да унапреди део своје наставне праксе.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе и учења *физичког и здравственог васпитања* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном (когнитивном, афективном, моторичком) развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условимаживота и рада.	**Шести разред** По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: • објасни својим речима значај различитих спортских грана и других видова вежбања за развој ученика и формирање здравог животног стила • користи основна правила кошарке, атлетике и гимнастике у игри и такмичењу усклади дневни ритам рада и одмора и разликује правилну од неправилне исхране у функцији здравља • примени мере безбедности током вежбања и безбедног понашања у и око водене средине • процени везу између правилно изведене вежбе и њене естетске вредности • предвиди последице недовољне физичке активности и процени сопствено залагање и залагање својих вршњака на часу • редовно развија и користи своје моторичке способности у животу и реализацији задатака физичког васпитања • достигне вредности стандарда развоја моторичких способности и прати резултате тестирања уз помоћ наставника * правилно стартује и трчи на кратким стазама, штафетним тркама и средњим дистанцама на стази и у природи • скаче удаљ и увис сложенијим техникама и усклађује покрете бацањареквизита	**Физичке способности** Вежбе за развој снаге Вежбе за развој покретљивости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности **Атлетика** Техника истрајног трчања Истрајно трчање – припрема за крос Техника спринтерског трчања Техника високог и ниског старта Бацање лоптице (до 200 г) **Препоручени садржаји** Техника штафетног трчања Скок удаљ Бацања кугле 2 kg Тробој	Дијалошка -Монолошка, -Демонстративна (вербални метод) -Илустративна - Метода рада по станицама	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише	Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	• изводи колутања из различитих почетних до различитих завршнихположаја, упоре и ротације у чеоној равни • одржава равнотежу на греди различитих висина у вежбама из различитих структурних група мења положаје тела на различитим справама, вежба у вису, упору и са променама висова и упора, наскаче и саскаче и изводи прескоке са наглашеним фазама лета • изводи плесне кораке са и без окрета, баца, хвата и котрља реквизите у различитим равнима, правцима и смеровима и комбинује различите вежбе у целину, у складу са музичком пратњом • одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела • користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици • изводи основне елементе технике кошарке и примени научене вежбе технике и тактике у игри на један и два коша − изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу − игра народно коло − изведе кретања у различитом ритму − изведе основне кораке плеса из народне традиције других клтура .изводи две народне игре и једну игру из краја у којем се налази школа	**Гимнастика** **Обавезни садржаји** Вежбе на тлу Прескоци и скокови Вежбе у упору Ниска греда Гимнастички полигон **Препоручени садржаји** Вежбе на тлу (напредне варијанте) Прескок Вежбе у упору (сложенији састав) **КОШАРКА:** **Обавезни садржаји** Основни елементи технике и правила; • вођење лопте, хватања и додавања лопте, • шутирања на гол, • принципи индувидуалне одбране • основна правила кошарке, баскета • принципи индивидуалне и колективне одбране.	Дијалошкаn -Монолошка, -демонстративна (вербални метод) -Илустративна - Метода рада по станицама	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише	Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	−објасни својим речима сврху и значај вежбања поштује правила понашања у и на просторима за вежбање −у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама −примени мере безбедности током вежбања −одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање −примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама −навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин −користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекративних активности прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом - наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље - разликује здраве и нездраве направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника и израчуна трошкове. - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања чува животну средину током вежбања	**Плес** **Обавезни садржаји** Ритмичка вежба без реквизита Скокови кроз вијачу Народно коло „Моравац“ Народно коло из краја у којем се школа налази Основни кораци друшвених плесова **ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ** Основна правила Рукомета/минирукомета и Малог фудбала Понашање према осталим субјекатима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе **Здравствено васпитање** Физичка активност, вежбање и здравље Одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања Лична и колективна хигијена пре и после вежбања Утицај правилне исхране на здравље и развој људи Исхрана пре и после вежбања Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	Дијалошкаn -Монолошка, -демонстративна (вербални метод) -Илустративна - Метода рада по станицама	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише	Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ОБАВЕЗНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 54 (36+18)
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1,5
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе и учења *физичког и здравственог васпитања* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Кондиционо вежбање ученика у трајању од најмање 20 минута; -Рукомет/минирукомет. Напредни елементи технике, тактике и правила игре Атлетике Гимнастике Плеса и ритмике Мали фудбал Бадминтон; Стони тенис Логоровање (Камповање) Стрељаштво Бициклизам (Еколошка патрола)	Дијалошка -Монолошка, -Демонстративна (вербални метод) -Илустративна - Метода рада по станицма	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише	Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра

напомена:настава је подељена по половима

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА Учењем наставног предмета физичко васпитање ученик стиче вештине и овладава знањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активно учествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и ширих оквира. Основни ниво Ученик је оспособљен за вођење бриге о властитом здрављу и здрављу околине. Препознаје и разуме законитости утицаја физичког вежбања на телесни статус. Препознаје важност физичког вежбања, хигијене тела, исхране, простора и правила безбедности током вежбања. Критички просуђује о облицима насиља у физичком васпитању, спорту и рекреативним активностима. Здравље околине. Са глобалном присутношћу и активношћу сваки појединац треба да призна своју одговорност према околини. Стално ћемо процењивати и побољшавати утицај на околину свих наших активности и кроз конкретне акције ћемо представљати добар пример како показати поштовање и бригу за околину. Средњи ниво Ученик се бави спортско-рекреативним активностима у циљу унапређивања својих физичких способности и унапређивања здравих животних навика. Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима. Ученик самостално вежба у слободно време. Напредни ниво Ученик је развио свест о властитим способностима, а тиме и о јачању самопоуздања и самопоштовања. Примењује разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања, поштујући полне и индивидуалне разлике учесника у телесном вежбању

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ Ученик је стекао знања и у стању је да користи разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања и разне изворе информација, како би усавршио своја знања и унапредио своје моторичке способности и вештине. Има позитиван став према физичким активностима и спорту у свакодневном животу, поштује правила и негује здраве међуљудске односе. Промовише улогу физичке активности и спорта у унапређивању здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социопатолошких појава. Основни ниво Ученик зна функцију и у стању је да изводи једноставне комплексе вежби обликовања; примењује прогреме за развој моторичких способности; зна основну технику индивидуалних и колективних спортских игара; познаје основна правила и елементе тактике спортских грана; током вежбања се понаша дисциплиновано и безбедно у односу на себе и друге; способан је да упореди вредности почетних и финалних резултата сопствених моторичких способности у односу на референтне вредности након завршетка разреда. Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима. Средњи ниво Зна да физичка активост и спорт позитивно делују на психо-физички развој и здравље; ученик ће бити у стању да самостално састави и примени једноставније комплексе вежби обликовања и сложеније техничко-тактичке елементе спортске гране; правилно поступа у случају незгоде на часу и ван часа. Напредни ниво Ученик је способан да самостално састави и изведе сложеније вежбе или комбинације вежби; самостално и у сарадњи са другима решава сложене тактичке задатке; препознаје основне законитости оптерећења у физичким и спортским активностима, промовише њихову улогу у унапређивању здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социопатолошких појава.

Начин праћења остварености програма:

У настави физичког и здравственог васпитања се прати и вреднује:

- Стање моторичких способности - спроводи се у простору координације, статичке, репетативне и експлозивне снаге, гипкости и издржљивости. Мерење се врши помоћу мерних инструмената (тестова) ваљаних и поузданих мерних карактеристика.

Мерење се спроводи уз увежбавање одређеног програмског задатка, како се не би губило расположиво време за вежбање, а динамика је утврђенаУпутством.

- Достигнут ниво савладаности моторних знања, умења и навика - спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.
- Однос ученика према раду - прати се током целе школске године и то: кроз контролу уредности ношења и хигијене опреме за вежбање, редовног присуствовања на часовима физичког васпитања, доследног извршавања радних задатака, ангажовања у спортском животу школе.

Формативно и сумативно оцењивање:
Редовно проверавање постигнућа и праћење напредовања које се обавља полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Формативно се евидентира у педагошкој документацији наставника а сумативно у дневник

КОРЕЛАЦИЈА

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
МУЗИЧКА КУЛТУРА	**ШЕСТИ**	**Две народне игре из краја у којем се налази школа**	**Покрети уз музичку пратњу, ритмика, дисање,оријнтација, координација покрета**
БИОЛОГИЈА	**ШЕСТИ**	**Ћелија , живи свет**	**Ученик препознаје основне биљне и животињске врсте, сналажење у природи**
ЛИКОВНА КУЛТУРА	**ШЕСТИ**	**Пропорције тела**	**Ученик препознаје пропорције тела, однос главе према трупу, дужину екстремитета ...**

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
1)Увод 2)Припрема света за долазак Сина Божијег 3)Увод у Нови завет 4)Богочовек – Исус Христос 5)Црква Духа Светога	1)Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса. - Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања. 2)Упознати ученике са културно-историјским приликама у Палестини пред Христово рођење. - Указати ученицима на старозаветна пророштва везана за долазак Спаситеља – Месије. - Објаснити ученицима улогу и	По завршетку теме ученик ће: 1) - моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе - моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања - бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса 2) - моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе - моћи да препозна да су Јевреји очекивали	1)Упознавање са садржајем програма и начином рада 2) Историјске околности пред долазак Христов - Старозаветна пророштва о доласку Месије - Свети Јован Претеча 3)Нови Завет је испуњење Старог Завета - Новозаветни списи (настанак, подела,функција, аутори...) - Јеванђелисти 4)Пресвета Богородица – Благовести - Богородичини празници	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе:	*Активности наставника* Упознаје предзнања ученика. Организује наставни процес. Демонстрира. Пружа помоћ и подршку. Мотивише ученике. Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика. Укључује ученике у литургијски живот. Подстиче ученике, даје савете. Уводи ученике у нове термине. Приближава апстрактне појмове. Јасно формулише проблеме и задатке. Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад.

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
	значај Светог Јована Претече. - Развити свест код ученика о значају покајања и врлинског живота. 3) Упознати ученике са настанком новозаветних књига. - Објаснити ученицима кључне новозаветне појмове. - Пружити ученицима основ за разумевање смисла новозаветних догађаја. - Подстаћи ученике да самостално читају Свето Писмо. 4)Пружити ученицима основно знање о личности Пресвете Богородице. - Објаснити ученицима хришћанско поимање слободе. - Пружити ученицима основно	Месију на основу старозаветних пророштава - моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа - моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом 3) - моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима - моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка - моћи да пронађе одређени библијски одељак - моћи да каже да се Библија користи на богослужењима - моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе	- Рођење Христово - Христос је Богочовек - Крштење Христово - Христова чуда - Новозаветне заповести и Беседа на гори - Христос – Онај који је наш „пут, истина и живот“ - Лазарева Субота и Цвети - Тајна Вечера – прва Литургија - Страдање Христово - Васкрсење Христов 5)Вазнесење и Педесетница - Заједница у Јерусалиму, према извештају из Дела апосолских - Мисионарско дело светог апостола Павла - Гоњења Цркве - Свети цар Константин и крштење царства	- теоријска настава (35 часова) - практична настава (1 час) Место реализације наставе - теоријска настава се реализује у учионици - Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати	*Активности ученика* Слушају излагање. Бележе основне појмове. Учествују у разговору. Посматрају, користе и практично примењују нова сазнања и појмове, учествују у Литургији. Овладавају задатим терминима на примерима.

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
	знање о јеванђељским казивањима о Господу Исусу Христу. - Објаснити ученицима разлог оваплоћења Сина Божијег. - Подстаћи ученике да у описима Христових чуда увиде љубав Божију. - Кроз Христове заповести о љубави и тумачење појединих одељака из Беседе на гори указати ученицима на значај љубави према Богу и ближњима. - Подстаћи ученике да живе по Јеванђељу. - Указати ученицима на повезаност Тајне Вечере и Свете Литургије. - Представити ученицма догађаје Страдања и Васкрсења Христовог као	- бити подстакнут на читање Светог Писма 4) - моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“ - моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих - моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе - моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога - моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима - моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог - моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека		нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. У остваривању савремене наставе наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као	

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
	кључне за спасење света и човека. 5)Објаснити ученицима значај догађаја Вазнесења и Педесетнице. - Упознати ученике са мисионарском делатношћу светих апостола. - Упознати ученике са особеностима сведочења вере у раној Цркви. - Указати ученицима на узроке гоњења хришћана. - Подстаћи ученике на толеранцију према припадницима других вероисповести.	- моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања - моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима - моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави - бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор - моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим - моћи да увиди контрадикторност између очекивања јеврејског народа спрам Христове личности - моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице - моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију - моћи да преприча библијски опис		простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: - процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића - провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; Оквирни број часова по темама Увод – 1 Припрема света за долазак Сина Божијег – 5 Увод у Нови Завет – 5 Богочовек Исус Христос – 16 Црква Духа Светога – 7 Евалуација – 1+1	

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
		Христовог Страдања и Васкрсења - моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима васкрсење из мртвих 5) - моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице - моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова - моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота - моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучeништва - моћи да објасни значај доношења Миланског едикта - моћи да усвоји вредност толеранције међу људима			

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
		различитих верских убеђења - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 6. разреду			

Опште предметне компетенције: На крају основног образовања кроз Верску наставу ученик је стекао основна знања из Православног катихизиса, религијска и историјска знања и вештине неопходне за даље учење, разумевање улоге религије у историји цивилизације, критичког сагледавања савременог света, његових историјских корена. Има развијену свест о свом личном, као и о локалном, националном, европском и глобалном идентитету у духу толеранције и поштовања различитих религија, култура и обичаја. Одговорно се односи према културно-историјском наслеђу.

1. Кључни појмови: позитиван став, вештине, одговорно учешће, равноправност различитих заједница, традиција и културни идентитет, култура, еко-култура, живљење, критички, злоупотреба, комуникација, усмена, писана, телефоном, путем интернета, активно, неговање, дијалог, критички, хумано, толерантно, лични избор, медији, ИКТ средство, конструктиван, креативан, афирмишући, солидарност.

2. Компетенције:

- Ученик може да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења;
- Ученик познаје особеност сведочења вере у раној цркви;
- Ученик може усмено да преприча најважније догађаје из Светог писма;
- Ученик активно учествује у богослужбеном животу цркве;
- Ученик разуме појам сотириологије.

3. Оцењивање:

У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Добар;
- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика.

4. Тематска недеља под називом „Србија у доба Немањића“ биће реализована у последњој наставној недељи, а реализатори су ученици 6. разреда и наставници историје и верске наставе

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-Подстичу и оспособљавају за активно учешће у животу школе развијањем вештина за унапређивање услова школског живота кроз праксу; -Разликују инклузију од ексклузије, -Развијају поштовање и прихватање наспрам стигматизације и сепарације -Исказују разумевање, толеранцију и спремност да пруже помоћ и подршку према ученицима који похађају школу по индивидуалном образовном плану	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: – образложи везу права и одговорности на примеру; – наведе примере за групу права *слобода да* и *заштита од*; – аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе; – сврсисходно користи кључне појмове	**ЉУДСКА ПРАВА** **Права и одговорности** Моја и твоја права – наша су права. Права и одговорности. Посебна група права: *слобода да* и припадајуће одговорности. Посебна група права: *заштита од* и припадајуће одговорности. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности. Право на квалитетно образовање и једнаке могућности за све и при- падајуће одговорности. Инклузивно образовање – квалитетно образовање за све. **ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО** **Демократско друштво и партиципација грађана** Демократско друштво – појам, карактеристике. Грађанин.	**Радионице** (дискусије, дебате, пројекти, експерименти, симулације, играње улога, студије случаја,,истраживања, промоције, покретање акција)	-Израда постера -Израда аудио-визуелних записа -Презентације - Прикази резултата истраживања -Тумаче табеле -Решавају проблемске ситуације и задатке -Дискутују, -Организују (свој рад, простор, време) - Процењују свој рад и напредак -Процењују рад других ученика	-Дефинише појмове -Објашњава нове речи -Користи различите технике да се дође до резултата -Излаже градиво -Припрема нове, актуелне материјале који најбоље одговарају садржају и исходима (видео, музика, папир, фломастере...) -обезбеђује да се на часу сваки ученик осећа уважено, прихваћено и добродошло у својој различитости -Подстиче код ученика способност да разумеју сопствену одговорност у

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Препознају основне појмове демократског друштва са фокусом на партиципацији и својим речима и на примерима објашњавају кључне појмове демократије. -Разликују стварну партиципацију ученика у школи од оне која је декоративна -Савремене технологије користе на позитиван начин (за едукацију, информисање, дружење, пружање помоћи и подршке, покретање акција и др.). -Знају шта је на интернету дозвољено, а шта није, шта се све подразумева под дигиталним насиљем и како се заштитити. - Разумеју које су њихове одговорности (7 златних правила за сигурно четовање и СМС поруке и како се понашати у ситуацији	савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт; – образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру; – разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне; – позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информи-сање, дружење, покретање акција; – образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; – примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; – препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ; – учествује у избору теме, узорка и	Дете као грађанин. Процедуре којима се регулише живот у заједници: ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и на основу којих процедура. Власт. Нивои и гране власти. Лествица партиципације ученика у школи: манипулација, декоратив-на употреба, симболичка употреба, стварна партиципација. Партиципација ученика на нивоу одељења и школе. **ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ** **Употреба и злоупотреба интернета и мобилних телефона** Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона. Шта је дозвољено, а шта није на интернету. Утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца. Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона. Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета. Карактеристике и последице дигиталног насиља. Седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука.		-Тумаче приказане видео и музичке материјале -Изводе представе	ситуацијама дискриминације и насиља, као и да бирају конструктивне начине реаговања на њих. -Својим понашањем даје пример и доприноси стварању демократске атмосфере која је погодна за размену и аргументовање идеја и мишљења међу ученицима; -Даје повратне информације и подстиче ученике на разумевање односа у групи. -Обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
дигиталног насиља), као и коме се обратити за помоћ у школи. -Изграде правилан однос према грађанском активизму. -Разумеју да предрасуде и стереотипи показују велику отпорност на промену и да је зато важно учинити све да се не формирају. Развијају комуникацијске вештине неопходне за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења; -Обучавају техникама групног рада; -Развијају способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и деловања.	инструмента истраживања; – учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добије- них података и извођењу закључака; – презентује спроведено истраживање и добијене резултате; – процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропу- сте и грешке; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.	Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља. Одговорности ученика и школе. **ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ** **Планирање и извођење истраживања о понашању ученика у** **школи и њиховим ставовима о употреби/злоупотреби интернета и** **мобилних телефона**. Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем. Избор теме, узорка и инструмента истраживања. Спровођење истраживања. Обрада података. Тумачење резултата. Припрема и презентација добијених резултата. Евалуација истраживања. *Кључне речи*: **права и одговорности, демократско друштво, партиципација, дигитално насиље, ставови**.			

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**6**	Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања Богаћење речника: лексичко-семантичке вежбе	Комуникације; Рад с подацима и информацијама;Компетенција за учење
Историја	**6**	Религија у раном средњем веку. Феудално друштво . Државно уређење Сусрети и прожимања цивилизација и народа Опште одлике културе раног новог века Појава апсолутистичких монархија	Комуникације; Одговорно учешће у демократском друштву;Решавање проблема; Компетенција за учење
Ликовна култура	**6**	Комуникативна улога уметности; Амбијент	Комуникације; Естетичка компетенција;Сарадња
Музичка култура	**6**	Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом	Комуникације; Сарадња
Страни језик	**6**	**(Интер)културни садржаји:** устаљена правила учтиве комуникације; прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, правила учтиве комуникације; правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом; понашање на јавним местима; значење знакова и симбола; поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима.	Комуникације; Сарадња
Информатика и рачунарство	**6**	Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. Оспособљавање ученика да бира и примени најприкладнију технологију зависно од задатка, области у којој примењује или проблему који решава. Формирање ставова одговорне комуникације и сарадње у дигиталном окружењу.	Комуникације; Дигитална компетенција; Решавање проблема

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
		-претраживање интернета, одабир резултата и преузимање садржаја ради састављања мултимедијалне презентације. -Развијање свести о опасностима и ризицима при коришћењу интернета -Оспособљавање за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу -поступци и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи	
Математика		Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.	
Географија		Облик владавине.	Одговорно учешће у демократском друштву;Решавање проблема;

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

-Усмено испитивање, есеји, извештаји (сумативно)

-Посматрање, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе (формативно).

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа
ЦИЉ (изучавања предмета у шестом разреду): Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање основних информација о себи и другима	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** **Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр. Гете Институт,немачко-аустријски културни центар Willkommen) дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; део садржаја реализује се на радионицама у оквиру ученичког кампа "Излазак" у Гарашима (амбијентална настава); тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима Излет на Европски дан језика	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, , прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	проналажење недостајуће речи; мануелне активности; ивршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума кратких дијалошких ситуација, празнични квиз, кувамо заједно-дан немачке кухиње, писање честитки певање песмица; маскембал; свечани дефиле снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, , задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: разумевање и давање упутстава	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, ,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: **о**писивање радњи у садашњости	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, дефинишу,спелују, решавају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: описивање радњи у прошлости **Оспособити ученика за:** описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: исказивање жеља, интересовања,потреба, осета и осећања **Оспособити ученика за:** исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору **Оспособити ученика за:** изрицање дозвола,забрана,правила понашања и обавеза	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима уотреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: изражавање припадања и поседовања **Оспособити ученика за:** изражавање допадања и недопадања **Оспособити ученика за:** изражавање мишљења **Оспособити ученика за:** изражавање количине, бројева и цена	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	**Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20)** **Број 110-00-101/2021-04**	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи дигитална настава,е-	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на греш	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. **Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)**
2. **Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)**
3. **Комуникација (основни циљ наставе страних језика)**
4. **Одговоран однос према околини (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
5. **Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
6. **Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)**
7. **Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)**
8. **Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)**
9. **Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)**
10. **Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализцији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- **разуме и правилно реагује на наставников говор**
- **разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа**
- **читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица**
- **читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме**
- **у монолошкој форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећинајједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацијуи ритам с комуникативном намером**
- **пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневнимактивностима, породичном и школском окружењу**
- **размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама**
- **препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ГОВОРА.

Уважавајући чињеницу да су аудио и аудиовизуелни медији, укључујући и нове медије, за младу генерацију примаран извор информисања, праћење аутентичних и псеудоаутентичних аудио и видео записа морало би бити једна од централних активности и у настави страног језика. Њу практично не би требало изоставити ни са једног часа и то од самог почетка учења страног језика, како би се ученици континуирано навикавали на различите видове говора на страном језику и јачали когнитивне способности неопходне за процесуирање информација добијених усменим путем. Ученици постепено усвајају технике за издвајање и селекцију суштинских информација и прихватају чињеницу да не могу у потпуности разумети говор већ да се приликом слушања морају оријентисати према оним елементима које су успели да схвате (укључујући и визуализацију околности у којима се одвија комуникација). Да би се остварио овај наставни императив, важно је уклонити одређене препреке. Уџбеник често није довољан извор аудио и аудио-визуелног материјала (или је он пак неадекватан – говорно неаутентичан, застарео и сл.), што од наставника изискује одређено техничко предзнање и спремност да савлада технике самосталне израде и припреме оваквих материјала (звучних и визуелних записа), као и развој умећа селекције и дидактизације. Осим телевизијских и радио емисија, кратких и документарних филмова, у ову сврху могу се користити извори са интернета, као и модерна музика (па чак и старији хитови, уколико се за тим искаже интересовање). На музику, наиме, ученици по правилу позитивно реагују, што утиче на даље јачање мотивације за учењем. Стандарди, између осталог, наводе наставнике да користе медијски подржане алатке за припрему ових материјала, између осталог и тзв. поткаст. Под овим се подразумевају аудио и видео датотеке доступне на интернету а које се могу преузети и користити и изван мреже (за серијске датотеке путем бесплатне пријаве за преузимање, тј. „претплате“ на одређене садржаје – што их, између осталог, чини доступнијим и лакшим за манипулисање од телевизијског програма); програми који омогућавају коришћење или креирање ове врсте звучног материјала у настави углавном су бесплатни и технички поједностављени.

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ПИСАНОГ ТЕКСТА.

Како се ова компетеницја и у матерњем и у страном језику стиче и увежбава путем самосталног читања, то ученике увек треба подстицати да се с новим и непознатим текстом суочавају најпре сами (техником читања у себи), покушавајући да утврде општи смисао прочитаног текста (тему, главне нити садржаја, развој и расплет описане ситуације и сл.), као и мањи или већи број појединачних релевантних детаља. У првом случају тексту се приступа са намером глобалног разумевања, а у другом селективног (уколико се издваја неколико важних појединости) или детаљног (код текстова који се морају схватити у потпуности). Техника читања текста наглас, наслеђена из преткомуникативне наставе страних језика (било да то чини наставник или сами ученици), не треба да буде доминантан начин за дидактичку обраду новог текста (оно се евентуално може примењивати у фазама провере повезивања писане форме и звучне слике речи и исказа). Самосталним приступом новом тексту ученици се подстичу да читају на аутентичан начин. Они тиме постепено превазилазе и ризик демотивације услед недовољног разумевања текста, усвајајући различите технике попут откривања кључних речи и тзв. инферирања – погађања и закључивања (тј. формирања претпоставки о могућем значењу непознатих делова текста на основу ужег или ширег контекста).

КОМПЕТЕНЦИЈА ПИСАНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У ери виртуелног комуницирања писање не губи на значају, али се одвија у измењеној форми; све чешће се, наиме, констатује да се границе функционалних стилова померају и да се елементи говорног језика појављују у многим видовима писане комуникације у којима су доскора били незамисливи. С друге стране, примена комуникативне методе довела је до (пре)наглашавања усмене комуникације па самим тим и до релативног запостављања писања. Ове две околности указују да активност писања треба ревалоризовати и повезати је с конкретним потребама за писаним изражавањем у свакодневици. Образовни стандарди стога предвиђају да ће ученици умети да пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама, краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита итд. Врсте текстова које се усвајају структурно су једноставне али покривају широк спектар домена у којима се примењује активност писања (како на матерњем тако и на страном језику). У овој фази учења не треба инсистирати на граматичкој и правописној тачности, већ превасходно на кохеренцији текста, што је непосредно повезано са способношћу организације идеја и представља основ за свако даље академско описмењавање**.**

КОМПЕТЕНЦИЈА УСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У савременој настави страних језика комуникативна компетенција се неретко своди на пуку говорну активност, те се усмено изражавање сматра јединим или макар примарним циљем учења. То свакако може бити тачно, али се с обзиром на непредвидивост будућих комуникативних потреба, ни остале језичке активности не смеју занемаривати. Код одређеног броја задатака понуђене су опције са комуникативним играма заснованим на подели улога (role play), не улазећи у начин на који би се било у настави било приликом завршног тестирања вредновала ова активност. Наставнику се, наиме, препоручује да самостално одређује начине вредновања у складу с датим наставним околностима.

КОМПЕТЕНЦИЈА МЕДИЈАЦИЈЕ.

Пошто се у последњим разредима основне школе медијација и у наставним програмима издваја као посебна активност у настави страних језика, она је актуелизована и у образовним стандардима. Под медијацијом се подразумева сваки вид преношења садржаја с једног језика на други (један од њених видова јесте и поступак превођења, приликом којег се преноси сама порука, али и њена спољна форма; у школским условима није предвиђено усвајање ове технике). Компетенција медијације је дефинисана као врста језичког посредовања између особа које не говоре исти језик, а у циљу преношења (суштине) поруке, што укључује и одређено преобликовање текста (усменог, писаног или комбинованог). Ово је иначе учестала врста активности у свакодневној пракси, која представља саставни део опште језичке компетенције, али се истовремено ретко упражњава у настави. Могући узрок томе јесте зазор наставника од делатности која подсећа на превођење (што се може тумачити као страх да се у иначе комуникативно оријентисаној настави не пронађу трагови граматичко-преводне методе). Зато је важно подсетити да се медијација не може изједначити с превођењем; она се у многим случајевима може практиковати и изван наставе, у стварним комуникативним ситуацијама, где би ученици садржаје из страног језика преносили особама у свом окружењу које тај језик не познају (или обрнуто, уколико би неки изворни говорник датог језика комуницирао са особом која његов језик не познаје, али уз посредство ученика који га изучава као страни).

ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Усвајање правила и закономерности страног језика на различитим језичким нивоима (фонетско-фонолошком, правописном, граматичком, лексичком, функционално-стилистичком) саставни је део наставе и учења страних језика, али не може бити њихова главна сврха и примарни садржај, као што је већ раније истакнуто. Будући да су искази стандарда језички неспецификовани, односно да се односе на све стране језике који се уче у школама, они нису могли узети у обзир структурне специфичности појединачних језика, већ су прилично уопштеног карактера. Ипак, они се могу конкретизовати повезивањем са садржајима наставног програма за дати страни језик. Како задаци показују, граматички садржаји се не увежбавају нити проверавају ванконтекстуално; граматичко-лексичка знања треба да буду функционалног карактера, односно повезана с комуникативним потребама. Граматичка прогресија се постепено усложњава и ученик на вишим нивоима учења бива у стању да за исту комуникативну сврху користи све комплекснија језичка средства.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Полазећи од премисе да језик и култура чине нераздвојиво јединство, дефинисањем стандарда који се односе на стицање интеркултурне компетенције валоризује се учење културних специфичности заједница циљног језика и оспособљавање за непристрасно и нестереотипно поређење полазне и циљне културе. Култура се поима у најширем смислу, тако да се не односи само на највише производе човекове комплексне когнитивне и уметничке делатности, већ обухвата и културу свакодневице, тј. основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). Задаци из ове области могу послужити за проверу не само стечених знања већ и прагматичких вештина, културно сензитивног обликовања ставова као и вербалног и невербалног понашања. Без обзира на то што се културолошке датости за стране језике заступљене у Приручнику вишеструко разликују, неки задаци се уз одређене модификације могу користити за све језике. Примера ради, исказ стандарда ДСТ.1.3.5 подразумева да ученик познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање. У Приручнику је уз тај исказ стандарда дат радни налог: Представи неко место са шпанског говорног подручја на које би волео/-ла да одеш, уз очекивано решење у којем би ученик/-ца на матерњем језику навео/-ла име локације, показао/-ла њен положај на мапи света и навео/- ла основне карактеристике одабране локације (уз помоћ визуелних средстава – фотографија, слика са интернета, из књига или часописа, ППТ презентација, постер...) Без обзира на то што је на овом месту дати задатак искоришћен за образовне стандарде у настави шпанског језика, овакав тип задатка може се користити и у осталим страним језицима, укључујући и оне плурицентричне (који су у употреби у већем броју националних заједница). Што се тиче евалуације интеркултурне компетенције, она је и надаље предмет полемика; из бројних аргументованих разлога не би требало изоловано оцењивати постигнућа из ове области.

Приручник би се у перспективи могао употпунити примерима за све исказе стандарда, а не само за оне овде одабране, као и упутствима за оцењивање постигнућа; та упутства би морала бити довољно прецизна и транспарентна како би се омогућило исправно вредновање и упоређивање постигнутих резултата. Јасно је да не може постојати директна веза између исказа стандарда, задатака који их илуструју и решења понуђених у Приручнику, с једне стране, и школске нумеричке оцене, с друге стране (премда се у Правилнику о оцењивању ученика у основној школи њоме, између осталог, изражава и степен остварености стандарда – што се, по нашем мишљењу, може остварити само стандардизованим поступком провере постигнућа). Коначно, ваља имати у виду да је образовање целовита активност у којој тек сви наставни предмети заједно могу представљати заокружену целину, прожету бројним међупредметним компетенцијама и општепримењивим стратегијама учења. Стога се мора нагласити да су многе овде наведене активности преносиве и на друге наставне предмете, као и да су, с друге стране, на стране језике примењени одређени општедидактички принципи, укључујући и оне везане за поступак стандардизације.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језикâ и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1) **ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА**
   Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контигента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквире развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

(подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**5.,6.**	• исказивање молбе, извињења, честитања, захвалности уз коришћење форме учтивог обраћања; • писање кратке поруке, честитке, позивнице, обавештења уз поштовање језичке и ортографске норме. • разумевање питања, налога и информација у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима • учествовање у кратким дијалозима о темама из свакодневног живота, уз поштовање основних начела вођења разговора • причање догађаја у којем је учествовао у неколико реченица • богаћење речника	• **комуникација**
Француски, шпански,енглески језик	**5.,6.**	• кроз учење свих страних језика (енглески, француски, шпански) истовремено се остварују исти исходи као у настави немачког језика. („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19)	• **комуникација**
Физичко и здравствено васпитање	**5.,6.**	• вежбање и здравље • утицај правилне исхране на здравље и развој људи	• **одговоран однос према здрављу**
Информатика и рачунарство	**5.,6.**	• претраживање интернета, e-mail,chat, музика • одабир резултата и преузимање садржаја • Гугл преводилац	• **рад са подацима и информацијама** • **дигитална компетенција**
Географија	**5.,6.**	• оријентисање у простору уз коришћење компаса, географске карте и сателитских навигационих система;	• **рад са подацима и информацијама**

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Историја	**5.,6.**	• образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима • сагледавање значаја и улоге истакнутих личности у датом историјском контексту	• **естетска компетенција**
Грађанско васпитање	**5.,6.**	• учествовање у доношењу правила рада групе и поштовање истих; • показивање вештине активног слушања у дискусији, изношење става заснованог на аргументима, комуницирање на конструктиван начин;	• **сарадња**

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Праћење напредовања започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његов даљи рад. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак уостваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Сваки наставни час и свак аактивност ученика су, у том смислу, прилика заформативн ооцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Наставник треба да подржи саморефлексију (промишљање ученика о томе шта зна, уме, може) и подстакне саморегулацију процеса учења кроз постављање личних циљева напредовања.

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процеси продукти учења. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је у складити нивое циљева учења и начине оцењивања.

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричати...)	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци,
Применити (употребити, спровести, демонстрирати...)	Проблемски задаци, симулације
Анализирати (систематизовати, приписати, разликовати...	Решавање проблема
Евалуирати (проценити, критиковати, проверити...)	Проблемски задаци
Креирати (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Истраживачки пројекти

Потребно је, такође, ускладити оцењивање са његовом сврхом.

Сврха оцењивања	Могућа средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

У вредновању наученог, поред усменог испитивања, користе се и тестови знања.

У формативном оцењивању се користе различити инструменти, а избор зависи од врсте активности која се вреднује.

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке), као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења портфолија су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја и подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

Како ниједан од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Једино тако наставник може да сагледа слабе и јаке стране сваког свог ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о квалитету

свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

Потребно је да наставник резултате вредновања постигнућа својих ученика континуирано анализира и користи тако да унапреди део своје наставне праксе.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ШПАНСКИ ЈЕЗИК
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа
ЦИЉ (изучавања предмета у петом разреду): Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: поздрављање	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контакта (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у). Садржаји ¡Hola¡ ¿Qué tal? ¡Buenos días! ¡Buenas tardes! ¡Buenas noches! ¡Adiós! ¡Chao! ¡Hasta luego! Знаци интерпункције. (Интер) културни садржаји: формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости; лична имена и надимци.	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Удружење професора шпанског језика и слично Организовање радионица у оквиру кампа – амбијентална настава Учешће на пројекту „Недеља Шпаније“ с циљем примене наученог о шпанској култури и језику Организована посета обележавања Европског дана језика У Београду, као и друге посете изложби, концерата и догађаја везаних за шпанску културу(у Институту Сервантес и	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			другим интитуцијама) Сарадња са другим школама у којима се учи шпански језик) слушање и реаговање на команду наставника игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета;израда презентација	мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: представљање себе и других и тражење/давање основних информација о себи и другима	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читањекратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично). Садржаји Hola, soy María. ¿Y tú? Soy Rodrigo. Encantado. Buenas tardes, me llamo María. Tengo once años. Estoy en quinto curso. Soy de Serbia. Hablo serbio e inglés. Aprendo español. ¿Cómo te llamas? ¿De dónde eres? ¿Qué idiomas hablas? ¿Dónde vives? ¿Quién es? (mostrando la foto) – Esta es mi hermana. Se llama Silvia. Este es señor Rodríguez. Es profesor. Es español. Глагол ser. Личне заменице.	извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		Упитне речи (qué, quién, cómo, de dónde). Бројеви. (Интер)културни садржаји: формално и неформално представљање, име, име и презиме, именовање сродства, градова, земаља; земље шпанског говорног подручја.		савете, скреће пажњу ученицима на грешке	грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** разуме упутства и налоге и реагује на њих;	Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Садржаји ¡Adelante! Nos sentamos y trabajamos. ¡Sentaos! ¡Apagad los móviles! ¿Quién falta? Estamos todos, ¡qué bien! Pasamos al tema dos. Empezamos con la actividad uno. ¡Escuchad la canción! Más despacio / alto, por favor. ¿Puedes repetir? Cantamos juntos. Lee, por favor. ¡Excelente! ¿Has terminado? ¿Listo? ¿Han entendido? Презент индикатива (најфреквентнији правилни глаголи). (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости, песме.	попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање правила понашања	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;	Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања. Садржаји Se puede sentar? – No, lo siento. Prohibido tomar fotos. Silencio Prohibido tirar basura Prohibido tomar fotos / fotografías Именице (једнина, множина). (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима, значење симбола.	проналажење недостајуће речи; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума кратких дијалошких ситуација, празнични квиз, кувамо заједно-дан немачке кухиње, писање честитки певање песмица; маскембал; свечани дефиле снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
				прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активност	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -разуме позив и реагује на њега; – упути позив на заједничку активност;	Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку ак- тивност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање /одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најјед- ноставније изразе молби, захвалности, извињења. Садржаји ¿Quieres salir? – Sí. No puedo. ¿Jugamos a las cartas? – Vale. ¿Puedes venir a mi cumpleaños? –Sí. No, lo siento. Perdón. Vamos al cine. Miramos el partido.	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		Презент индикатива (најфреквентнији правилни глаголи). Неправилни глаголи querer, poder. (Интер)културни садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава рођендана, игре.		пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање молбе, захтева и захвалности	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; – упути кратке и једноставне молбе и захтеве; – искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;	Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услу- га или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику. Садржаји ¿Puedes repetir? / ¿Puede repetir? Sí. Claro. – Gracias. / Muchas gracias. ¿Me das un lápiz? – Sí, sí. ¿Me lees ese cuento? – Sí. ¿Me prestas el libro? – Sí, claro. Un té, por favor. ¿Puedo entrar? – Sí. / No, lo siento. / No. Perdón. Одређени и неодређени члан. (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације.	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешк	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Честитање	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; – упути једноставне честитке;	Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаго- вање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику. Садржаји ¡Enhorabuena! ¡Felicidades! ¡Feliz cumpleaños! ¡Feliz cumple! Gracias. ¡Felices fiestas! A ti también. Te deseo feliz Navidad y próspero Año Nuevo. (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања / прославе.	питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају
Оспособити ученика за: Описивање живих бића,	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; – опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;	Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карак-			

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
предмета, места и појава		теристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. Садржаји Mi mejor amiga se llama Cristina. Tiene pelo negro y largo. Es simpática y un poco ruidosa. Hace kárate. Le gusta escuchar música. Hace sol. Pepe es de Madrid. Es la capital de España. Es una ciudad grande e interesante. Придеви (род, број и слагање). (Интер)културни садржаји:култура становања, однос према живој и неживој природи	израда паноа са ематиконима	коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих; – опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; – опише шта уме/не уме да (у)ради	Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и спсособностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима. Садржаји Tengo clases de español los lunes y miércoles / todos los lunes. Me despierto a las 7. Desayuno	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање потреба, осета и осећања	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	los churros con leche. Voy a escuela. Duermo la siesta después de las clases. Hago mis tareas y juego con mi hermana. Me acuesto a las 9. Practico fútbol los sábados. Hacer tarea, comprar pan, pasear el perro... Habla bien el español. Презент индикатива (најфреквентнији глаголи). Bien, mal. (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице. Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима осећањима; са- општавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа. Садржаји Tengo hambre / sed ... -Yo también. ¿Quieres comer / tomar algo? No tengo hambre / sed ... -Yo tampoco. / Yo sí. Tengo frío. -¿Cierro la ventana? Презент индикатива (неправилни глаголи estar, tener). También, tampoco	употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање (за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које	активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и	дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављ-ају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање просторних односа и величина	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у просто-ру и реагује на њих; – тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; – опише непосредни простор у којем се креће;	(Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација;употреба емотикона Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писа-но тражење и давање информација о сналажењу / оријентацији у про-стору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп). Садржаји ¿Dónde está el supermercado? – Está en la calle 50, al lado del teatro. ¿Hay parques en tu barrio? – Sí, hay. / (No), no hay. Hay un libro en la mesa. Debajo de la mesa está una mochilla. Hay / no hay árboles en la plaza. Фреквентни предлози (нпр. a, en, sobre, debajo de, al lado, a la izquierda...) Hay / Está, están Ir a, estar en, venir de Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања	организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Удружење професора шпанског језика и слично Организовање радионица у оквиру кампа – амбијентална настава Учешће на пројекту „Недеља Шпаније“ с циљем примене наученог о шпанској култури и језику Организована посета обележавања Европског дана језика У Београду, као и друге посете изложби, концерата и догађаја везаних за шпанску културу(у Институту Сервантес и другим интитуцијама) Сарадња са другим школама у којима се учи шпански језик)	да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање времена (хронолошког и метеоро-лошког)	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** – разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих; – тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком / метеоролошком времену	Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана (разглас/план вожње на аутобускоj/желе-зничког станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене вре-менске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама. Садржаји Hoy es jueves, 13 de ocubre de 2018. Mi cumpleaños es el 8 de julio. ¿Qué tiempo hace hoy? Hace sol / frío / calor... Llueve. Nieva. En mi ciudad, en verano hace calor. No llueve mucho... – ¿Cuándo vas a España? – En julio. -¿Qué hora es? – Son las dos. / Son las dos y media.	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи дигитална настава,е-учионица;квизови;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,поставља-ју питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		Прилози за време (нпр. ahora, hoy, ayer, mañana, por la mañana...) Индикатив презента за изражавање планиране радње (нафреквентни-ји глаголи).	интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом		савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове
Оспособити ученика за: Изражавање припадања/ неприпадања и поседова-ња/ непоседовања	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпада-ње, поседовање/непоседовање и реагује на њих; – тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/непри-падање, поседовање/непоседовање;	(Интер)културнисадржаји: клима, разговор о времену, географске дестинације. Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања / непри-падања и поседовања / непоседовања. Садржаји Esta es mi familia. Mi hermano menor se llama Jorge. Mi hermana es mayor, tiene 16 años. Su nombre es Silvia. Es mi perro, Ringo... ¿De quién es este /aquel libro? – Es el libro de Juan. Es su libro. Присвојни придеви	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли,	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		(ненаглашени облици) Показнипридеви (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи, однос према животињама, кућни љубимци.	интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог	презентују, уочавају односе, анализирају,запажа-ју, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују
Оспособити ученика за: Изражавање допадања/ недопадања	**По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да:** разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагањаи реагује на њих; – тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима	Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изра-жавање допадања / недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања / неслагања, допадања / недопадања. Садржаји Me gusta bailar. Me gusta mucho pasear. ¿Te gusta el chocolate? – Sí. / No. Me gusta la música. No me gustan las discotecas. Gustar Лична заменица за индиректни објекат (COI me, te, le). (Интер)културни садржаји: уметност (књижевност за младе, стрип, филм, музика...), храна, спорт.	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Изражавање количине и бројева	– разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; – тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; – изрази присуство и одсуство некога или нечега;	Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100. Садржаји ¿Cuántas personas hay? Hay cuatro personas en el aula. No hay nadie. -¿Cuánto son los tomates? – Son doscientos dínares. Tengo muchos amigos. Tienen bastantes problemas. Tiene pocas tareas. Бројеви 1–100 Квантификатори mucho, poco, bastante. Hay/no hay. Одричне заменице nadie, nada. Упитни придев cuánto/a/os/as. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење, путовања			

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

11. **Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)**
12. **Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)**
13. **Комуникација (основни циљ наставе страних језика)**
14. **Одговоран однос према околини (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
15. **Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)**
16. **Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)**
17. **Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)**
18. **Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)**
19. **Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)**
20. **Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализцији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- **разуме и правилно реагује на наставников говор**
- **разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа**
- **читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица**
- **читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме**
- **у монолошкој форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећинајједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацијуи ритам с комуникативном намером**
- **пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневнимактивностима, породичном и школском окружењу**
- **размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама**
- **препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије**

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ГОВОРА.

Уважавајући чињеницу да су аудио и аудиовизуелни медији, укључујући и нове медије, за младу генерацију примаран извор информисања, праћење аутентичних и псеудоаутентичних аудио и видео записа морало би бити једна од централних активности и у настави страног језика. Њу практично не би требало изоставити ни са једног часа и то од самог почетка учења страног језика, како би се ученици континуирано навикавали на различите видове говора на страном језику и јачали когнитивне способности неопходне за процесуирање информација добијених усменим путем. Ученици постепено усвајају технике за издвајање и селекцију суштинских информација и прихватају чињеницу да не могу у потпуности разумети говор већ да се приликом слушања морају оријентисати према оним елементима које су успели да схвате (укључујући и визуализацију околности у којима се одвија комуникација). Да би се остварио овај наставни императив, важно је уклонити одређене препреке. Уџбеник често није довољан извор аудио и аудио-визуелног материјала (или је он пак неадекватан – говорно неаутентичан, застарео и сл.), што од наставника изискује одређено техничко предзнање и спремност да савлада технике самосталне израде и припреме оваквих материјала (звучних и визуелних записа), као и развој умећа селекције и дидактизације. Осим телевизијских и радио емисија, кратких и документарних филмова, у ову сврху могу се користити извори са интернета, као и модерна музика (па чак и старији хитови, уколико се за тим искаже интересовање). На музику, наиме, ученици по правилу позитивно реагују, што утиче на даље јачање мотивације за учењем. Стандарди, између осталог, наводе наставнике да користе медијски подржане алатке за припрему ових материјала, између осталог и тзв. поткаст. Под овим се подразумевају аудио и видео датотеке доступне на интернету а које се могу преузети и користити и изван мреже (за серијске датотеке путем бесплатне пријаве за преузимање, тј. „претплате“ на одређене садржаје – што их, између осталог, чини доступнијим и лакшим за манипулисање од телевизијског програма); програми који омогућавају коришћење или креирање ове врсте звучног материјала у настави углавном су бесплатни и технички поједностављени.

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ПИСАНОГ ТЕКСТА.

Како се ова компетеницја и у матерњем и у страном језику стиче и увежбава путем самосталног читања, то ученике увек треба подстицати да се с новим и непознатим текстом суочавају најпре сами (техником читања у себи), покушавајући да утврде општи смисао прочитаног текста (тему, главне нити садржаја, развој и расплет описане ситуације и сл.), као и мањи или већи број појединачних релевантних детаља. У првом случају тексту се приступа са намером глобалног разумевања, а у другом селективног (уколико се издваја неколико важних појединости) или детаљног (код текстова који се морају схватити у потпуности). Техника читања текста наглас, наслеђена из преткомуникативне наставе страних језика (било да то чини наставник или сами ученици), не треба да буде доминантан начин за дидактичку обраду новог текста (оно се евентуално може примењивати у фазама провере повезивања писане форме и звучне слике речи и исказа). Самосталним приступом новом тексту ученици се подстичу да читају на аутентичан начин. Они тиме постепено превазилазе и ризик демотивације услед недовољног разумевања текста, усвајајући различите технике попут откривања кључних речи и тзв. инферирања – погађања и закључивања (тј. формирања претпоставки о могућем значењу непознатих делова текста на основу ужег или ширег контекста).

КОМПЕТЕНЦИЈА ПИСАНОГ ИЗРАЖАВАЊА

У ери виртуелног комуницирања писање не губи на значају, али се одвија у измењеној форми; све чешће се, наиме, констатује да се границе функционалних стилова померају и да се елементи говорног језика појављују у многим видовима писане комуникације у којима су доскора били незамисливи. С друге стране, примена комуникативне методе довела је до (пре)наглашавања усмене комуникације па самим тим и до релативног запостављања писања. Ове две околности указују да активност писања треба ревалоризовати и повезати је с конкретним потребама за писаним изражавањем у свакодневици. Образовни стандарди стога предвиђају да ће ученици умети да пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама, краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита итд. Врсте текстова које се усвајају структурно су једноставне али покривају широк спектар домена у којима се примењује активност писања (како на матерњем тако и на страном језику). У овој фази учења не треба инсистирати на граматичкој и правописној тачности, већ превасходно на кохеренцији текста, што је непосредно повезано са способношћу организације идеја и представља основ за свако даље академско описмењавање.

КОМПЕТЕНЦИЈА УСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У савременој настави страних језика комуникативна компетенција се неретко своди на пуку говорну активност, те се усмено изражавање сматра јединим или макар примарним циљем учења. То свакако може бити тачно, али се с обзиром на непредвидивост будућих комуникативних потреба, ни остале језичке активности не смеју занемаривати. Код одређеног броја задатака понуђене су опције са комуникативним играма заснованим на подели улога (role play), не улазећи у начин на који би се било у настави било приликом завршног тестирања вредновала ова активност. Наставнику се, наиме, препоручује да самостално одређује начине вредновања у складу с датим наставним околностима.

КОМПЕТЕНЦИЈА МЕДИЈАЦИЈЕ.

Пошто се у последњим разредима основне школе медијација и у наставним програмима издваја као посебна активност у настави страних језика, она је актуелизована и у образовним стандардима. Под медијацијом се подразумева сваки вид преношења садржаја с једног језика на други (један од њених видова јесте и поступак превођења, приликом којег се преноси сама порука, али и њена спољна форма; у школским условима није предвиђено усвајање ове технике). Компетенција медијације је дефинисана као врста језичког посредовања између особа које не говоре исти језик, а у циљу преношења (суштине) поруке, што укључује и одређено преобликовање текста (усменог, писаног или комбинованог). Ово је иначе учестала врста активности у свакодневној пракси, која представља саставни део опште језичке компетенције, али се истовремено ретко упражњава у настави. Могући узрок томе јесте зазор наставника од делатности која подсећа на превођење (што се може тумачити као страх да се у иначе комуникативно оријентисаној настави не пронађу трагови граматичко-преводне методе). Зато је важно подсетити да се медијација не може изједначити с превођењем; она се у многим случајевима може практиковати и изван наставе, у стварним комуникативним ситуацијама, где би ученици садржаје из страног језика преносили особама у свом окружењу које тај језик не познају (или обрнуто, уколико би неки изворни говорник датог језика комуницирао са особом која његов језик не познаје, али уз посредство ученика који га изучава као страни).

ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Усвајање правила и закономерности страног језика на различитим језичким нивоима (фонетско-фонолошком, правописном, граматичком, лексичком, функционално-стилистичком) саставни је део наставе и учења страних језика, али не може бити њихова главна сврха и примарни садржај, као што је већ раније истакнуто. Будући да су искази стандарда језички неспецификовани, односно да се односе на све стране језике који се уче у школама, они нису могли узети у обзир структурне специфичности појединачних језика, већ су прилично уопштеног карактера. Ипак, они се могу конкретизовати повезивањем са садржајима наставног програма за дати страни језик. Како задаци показују, граматички садржаји се не увежбавају нити проверавају ванконтекстуално; граматичко-лексичка знања треба да буду функционалног карактера, односно повезана с комуникативним потребама. Граматичка прогресија се постепено усложњава и ученик на вишим нивоима учења бива у стању да за исту комуникативну сврху користи све комплекснија језичка средства.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Полазећи од премисе да језик и култура чине нераздвојиво јединство, дефинисањем стандарда који се односе на стицање интеркултурне компетенције валоризује се учење културних специфичности заједница циљног језика и оспособљавање за непристрасно и нестереотипно поређење полазне и циљне културе. Култура се поима у најширем смислу, тако да се не односи само на највише производе човекове комплексне когнитивне и уметничке делатности, већ обухвата и културу свакодневице, тј. основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). Задаци из ове области могу послужити за проверу не само стечених знања већ и прагматичких вештина, културно сензитивног обликовања ставова као и вербалног и невербалног понашања. Без обзира на то што се културолошке датости за стране језике заступљене у Приручнику вишеструко разликују, неки задаци се уз одређене модификације могу користити за све језике. Примера ради, исказ стандарда ДСТ.1.3.5 подразумева да ученик познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање. У Приручнику је уз тај исказ стандарда дат радни налог: Представи неко место са шпанског говорног подручја на које би волео/-ла да одеш, уз очекивано решење у којем би ученик/-ца на матерњем језику навео/-ла име локације, показао/-ла њен положај на мапи света и навео/- ла основне карактеристике одабране локације (уз помоћ визуелних средстава – фотографија, слика са интернета, из књига или часописа, ППТ презентација, постер...) Без обзира на то што је на овом месту дати задатак искоришћен за образовне стандарде у настави шпанског језика, овакав тип задатка може се користити и у осталим страним језицима, укључујући и оне плурицентричне (који су у употреби у већем броју националних заједница). Што се тиче евалуације интеркултурне компетенције, она је и надаље предмет полемика; из бројних аргументованих разлога не би требало изоловано оцењивати постигнућа из ове области.

Приручник би се у перспективи могао употпунити примерима за све исказе стандарда, а не само за оне овде одабране, као и упутствима за оцењивање постигнућа; та упутства би морала бити довољно прецизна и транспарентна како би се омогућило исправно вредновање и упоређивање постигнутих резултата. Јасно је да не може постојати директна веза између исказа стандарда, задатака који их илуструју и решења понуђених у Приручнику, с једне стране, и школске нумеричке оцене, с друге стране (премда се у Правилнику о оцењивању ученика у основној школи њоме, између осталог, изражава и степен остварености стандарда – што се, по нашем мишљењу, може остварити само стандардизованим поступком провере постигнућа). Коначно, ваља имати у виду да је образовање целовита активност у којој тек сви наставни предмети заједно могу представљати заокружену целину, прожету бројним међупредметним компетенцијама и општепримењивим стратегијама учења. Стога се мора нагласити да су многе овде наведене активности преносиве и на друге наставне предмете, као и да су, с друге стране, на стране језике примењени одређени општедидактички принципи, укључујући и оне везане за поступак стандардизације.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језикâ и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

4) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

5) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контигента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

6) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквире развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

(подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	**6.**	• исказивање молбе, извињења, честитања, захвалности уз коришћење форме учтивог обраћања; • писање кратке поруке, честитке, позивнице, обавештења уз поштовање језичке и ортографске норме. • разумевање питања, налога и информација у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима • учествовање у кратким дијалозима о темама из свакодневног живота, уз поштовање основних начела вођења разговора • причање догађаја у којем је учествовао у неколико реченица • богаћење речника	• **комуникација**
немачки,енглески језик	**6.**	• кроз учење свих страних језика (енглески), истовремено се остварују исти исходи као у настави шпанског језика. („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19)	• **комуникација**

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Физичко и здравствено васпитање	**6.**	• вежбање и здравље • утицај правилне исхране на здравље и развој људи	• **одговоран однос према здрављу**
Информатика и рачунарство	**6.**	• претраживање интернета, e-mail,chat, музика • одабир резултата и преузимање садржаја • Гугл преводилац	• **рад са подацима и информацијама** • **дигитална компетенција**
Географија	**6.**	• оријентисање у простору уз коришћење компаса, географске карте и сателитских навигационих система;	• **рад са подацима и информацијама**
Историја	**6.**	• образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима • сагледавање значаја и улоге истакнутих личности у датом историјском контексту	• **естетска компетенција**
Грађанско васпитање	**6.**	• учествовање у доношењу правила рада групе и поштовање истих; • показивање вештине активног слушања у дискусији, изношење става заснованог на аргументима, комуницирање на конструктиван начин;	• **сарадња**

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе иучења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес. Процес праћења остварености исхода почиње проценомнивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се кодформативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Оспособити ученике за основну комуникацију и читање.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Ученика оспособити да говори о одећи, школском прибору, породици, деловима тела, броји до сто, користи боје, представи, опише неку особу, направи свој распоред, прича о својим активностима, о временским приликама, смести неки предмет у простору, употреби у говорном и писаном језику сажети члан, употреби у говору потврдни и одрични императив, искаже време на часовнику.	Ученик познаје вокабулар везан за одевне предмете, боје, школски прибор, делове тела и чланове породице, зна да броји до 100, зна да се представи, да опише неку особу, да направи свој дневни распоред, да говори о својим ваншколским активностима, уме да искаже време на часовнику и да говори о временским приликама, зна да користи сажети члан, познаје императив најосновнијих глагола, зна да промени глагол **faire** (радити) у презенту, познаје промену повратних глагола	1. СЛОБОДНО ВРЕМЕ Ученик утврђује и проширује своја знања везана за одевне предмете, боје, школски прибор, делове тела, чланове породице, опис особа, ваншколске активности, спортове, време и сазнаје како млади у Француској проводе своје слободно време.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, примена игре, картица и осталих забавних садржаја, рад на тексту.	Приказује ученицима видео и аудио материјал, подстиче их да повежу слику и појам, издваја кључне појмове, организује ситуацијске дијалоге.	Прате аудио и видео материјал, повезују слику и појам, записују кључне појмове и изразе, учествују у ситуацијским дијалозима, сами састављају једноставнија питања и одговоре.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Ученика оспособити да користи показне и присвојне придеве, прави објекат (COD), мушки и женски род придева, глагол devoir + infinitif, савлада вокабулар везан за одећу, моду и модни стил, изнесе своје мишљење о моди, исценира куповину одеће, даје савете, изрази припадност, примени стечено знање приликом израде писменог задатка.	Ученик користи у говору и писању показне и присвојне придеве и прави објекат, разликује мушки и женски род придева, зна да изрази неку обавезу уз помоћ конструкције devoir + infinitif, усваја лексику везану за одећу, моду, модни стил, учествује у вежбама симулације дијалога, израђује писмени задатак користећи стечено знање	2.МОДА Ученик зна да опише на француском језику разне модне стилове делове одеће, упознаје се са начином облачења младих у Француској, израђује први писмени задатак.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, примена игре, картица и осталих забавних садржаја, рад на тексту.	Подстиче ученике да повежу слику и појам, организује ситуацијске дијалоге које симулирају куповину, издваја кључне појмове и изразе, подстиче ученике да сами индукују правило из текста, припрема ученике за израду писменог задатка.	Повезују слику и појам, симулирају куповину у продавници, сами индукују правило из текста, раде граматичка и лексичка вежбања писмено, раде писмени задатак.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да користи у говору и писању заменицу " y", да опише своју собу и просторије у кући, да поставља питања интонацијом, инверзијом и уз помоћ est-ce que, да користи негацију ne…jamais ne….rien, да користи Passé composé avec avoir у говору и писању да користи вокабулар везан за кућу, намештај у кући, кућне послове, да исприча неки прошли догађај, да прича о свакодневним пословима, о рутини.	Ученик зна да употреби прилошку заменицу **y** у реченици, зна да постави питања интонацијом, инверзијом и уз помоћ est-ce que, познаје различите начине формирања одричног облика (ne…jamais ne….rien), познаје грађење и употребу перфекта (Passé composé), као и специфичну промену глагола који се завршавају на **–ger**, усваја вокабулар везан за кућу, намештај у кући, кућне послове, зна да писмено и усмено опише своју собу, просторије у својој кући, зна да исприча неки прошли догађај користећи перфекат (Passé composé).	3.МОЈ ДОМ Ученик се упознаје са вокабуларом везаним за стамбени простор, намештај и кућне послове, описује собе и просторије у кући, говори о неком прошлом догађају и свакодневним, рутинским пословима.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, примена игре, картица и осталих забавних садржаја, рад на тексту.	Приказује ученицима видео материјал као и план куће, описује распоред просторија и намештаја на француском језику, издваја кључне појмове и изразе, поставља питања ученицима, приказује видео материјал о дневној рутини и кућним пословима, подстиче ученике да опишу свој животни простор и дан.	**Прате видео материјал и план куће, понављају и записују кључне појмове и изразе, описују једноставним реченицама свој животни простор, један радни дан.**

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да броји од 100- 1 000 000, да користи учтиве речи, да учествује у вежби симулације дијалога (упоређује цене у некој продавници и тражи информације о цени одеће), да исприча прошле догађаје и говори о свом џепарцу.	Ученик познаје правила за поређење придева, зна да користи речи учтивости у ситуацијама када је то неопходно и зна да броји до милион.	4.КУПОВИНА Ученик зна бројеве до милион, зна да се снађе у куповини, да љубазно изрази шта жели да купи, да пита колико то кошта и да опише неки догађај у прошлости.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, примена игре, картица и осталих забавних садржаја, рад на тексту.	Организује ситуацијске дијалоге за симулацију куповине основних животних намирница користећи новац у вредности од неколико хиљада, подстиче ученике да повежу слику и појам, као и да сами индукују граматичко правило из разговора и текста, издваја кључне појмове и учтиве формуле.	**Повезују слику и појам, записују кључне изразе и учтиве формуле, меморишу их учествујући у ситуацијским дијалозима који симулирају куповину, користе бројеве и до неколико хиљада, сами индукују граматичко правило и примењују га у вежбањима.**

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да савлада употребу партитивног члана, партитивног de, да користи у говору и писању заменицу en, да користи глаголе manger, boire, impératif+COD, да научи вокабулар везан за храну, оброке, продавнице (месара, пекара...), да изрази количину, да разуме прочитане рецепте, да сам састави рецепт и прича о храни, да исценира дијалог у коме ће обавити куповину, поручити оброк и да примени стечено знање приликом израде писменог задатка.	Ученик усваја вокабулар везан за храну, оброке, продавнице (месара, пекара...), зна да употреби партитивни члан, неизоставан испред именица које означавају храну или пиће, користи глагол **manger**-јести и **boire**-пити, зна да поручи оброк на француском језику, да прочита или напише рецепт, зна да изнесе своје мишљење, да разговара са другом о храни коју воли/не воли да једе и израђује писмени задатак користећи стечено знање.	5. ИСХРАНА Ученик се упознаје са вокабуларом везаним за храну, оброке, продавнице, зна да изрази количину, поручи јело у ресторану, састави рецепт. Израђује други писмени задатак.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, примена игре, картица и осталих забавних садржаја, рад на тексту.	Приказује видео и аудио материјал, издваја кључне појмове и учтиве формуле, организује ситуацијске дијалоге који симулирају поручивање хране у продавници, припрема ученике за израду писменог задатка.	

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да користи негацију ne…plus, да користи у говору и писању блиско прошло време (le passé recent), блиско будуће време (le futur proche), као и перфекат у одричном облику (le passé composé у одричном облику), да научи полицијски вокабулар, **исприча хронолошки неки догађај**, спроводи анкете, прикупља информације и разоткрива догађаје попут полицајца.	Ученик зна да користи два перифрастична времена (le passé récent, le futur proche) и да говори о догађајима који су се управо одиграли и о догађајима који ће се у непосредној будућности извршити, зна да попут полицајца тражи најосновније информације, неопходне за разоткривање неког догађаја.	6. ИСТРАГА Ученик усваја полицијски вокабулар, спроводи анкету, прикупља информације, разоткрива догађаје.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена како индивидуалног, тако и рада у пару и по групама, примена аудио и видео садржаја, употреба ситуацијских дијалога ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, примена игре, картица и осталих забавних садржаја, рад на тексту.	Приказује ученицима видео материјал, препричава на француском језику хронолошки, подстиче ученике да хронолошки поређају догађаје са слике, да постављају питања и сами организују анкету.	**Прате видео материјал, записују кључне појмове, описују догађаје са слике хронолошки, сами праве анкету и постављају питања.**

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	шести	Презент, перфекат, потврдни и одрични облик, придеви, заменице, прилошке заменице	Комуникација, сарадња, естетичка и компетенција за учење.
Енглески језик	шести	Лексика: одећа, школски прибор, временске прилике, распоред, спортови, активности, храна; past simple tense, future tense, gong to	Комуникација, сарадња, естетичка и компетенција за учење.

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Развијање смисла за истраживачки рад;Развијање критичког мишљења;Развијање стваралачког испољавања и оригиналности;Неговање умећа у служењу литературом и стручном терминологијом;Оспособљавање ученика да умсно поступају као говорници,саговорници,сабеседници и читаоци; Оспособљавање ученика да самостално анализирају и процењују уметничке вредности дела те да дају своје мишљење,утиске и закључке; Подстицање ученика на стваралачки рад,припремање и излагање сопствених радова;Учествовање на конкурсима, такмичењима, приредбама...Развијање маште и креативности;Развијање интересовања за проширивање и продубљивање знања, умења и вештина

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- повезивање граматичих појмова обрађених у претходним разредима са новим наставним садржајима – препознавање делова речи у вези са њиховим грађењем; - разликовање гласова српског језика по звучности и месту изговора; – Разликовање врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењивање књижевнојезичке норме; – Одређивање врсте и подврсте заменица, као и њиховог облика; – Препознавање глаголских времена и употребљавање истих	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом;	**ГРАМАТИКА:** -Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. - Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слогове;	аналитичко-синтетичке методе и вежбања -проблемска настава - самостално решавање проблема -истраживачки метод -амбијентална настава - вербалне методе -рад на тексту -дискусија -дебата -презентације	**ГРАМАТИКА** Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про- Нађу,закључе, Упореде... Демонстрирс градиво на примерима ит свакодневне језичке праксе. **КЊИЖЕВНОСТ** Развија код ученика самосталност при тумачењу	**ГРАМАТИКА** Слуша,раз-мишља,уоча- Ва битне појединости. Примењује стечена знања На конкретне језичке ситуације. Вежба правилан из- Говор. **КЊИЖЕВНОСТ** Чита,тумачи и образлаже своје ставове.Ради на тексту.Изражава сопствене утиске.Описује, Тумачи и процењује туђа мишљења.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
у складу са нормом; – разликовање реченице по комуникативној функцији; - доследно примењивање правописне норме - коришћење правописа (школско издање); разликовање дугих и кратких акцената у изговореној речи - употребљавање различитих облика усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање - разликовање и грађење деминутива и аугментатива	– разликује реченице по комуникативној функцији; – доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи; – употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имлицитно	слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. - Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. - Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити);	вежбање акцента уз коришћење аудио записа -лексичко-семантичко-стилске вежбе -изговарање брзалица -подстицање на самостално исправљање грешака у смс и интернет комуникацији -упућивање на служење правописом -компаративна анализа(филм и књ.дело) -локализовање дела -различити облици читања -рад у групама, пару	књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења. Показује на конкретним примерима примену теоријских знања. **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА** Прати,комента- Рише,помаже у Правилној примени знања. Демонстрира правилан изговор. Подстиче ученике на самосталан рад. Објашњава Мотивише Похваљује те врши уопштавање и примену стечених знања,	**ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА** Уочава,закључује, Примењује научено. Вежба,самоста- Лно уочава грешке. Самостално Користи литературу.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-састављање обавештења, вести и кратког извештаја – разумевање основног значења књижевног и неуметничког текста; – проналажење , повезивање и тумачење експлицитно и имлицитно садржаних информација у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту – драматизовање одломака одабраног књижевноуметничког текста; – поштовање стандарднојезичку норме у говору – изражајно читање обрађених књижевних текстова.	садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; изражајно чита обрађене књижевне текстове.	плусквамперфекат. -Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице **ПРАВОПИС** .-Писање имена васионских тела. - Растављање речи на крају реда (основна правила). -Правописна решења у вези са гласовним променама. - Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. -Писање заменице Ваш великим почетним словом. - Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика **ОРТОЕПИЈА** Правилан изговор гласова *ч, ћ, џ, ч, р.* Дуги и кратки акценти.		умења и вештина у различитим ситуацијама	

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористицима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашња- вање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: *лексичко-семантичке вежбе* (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи;			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		проналажење изостављених реченичних делова); *стилске вежбе*: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предложак за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљеви	**Исходи учења**	**Садржај**	**Начин остваривања**	**Активности наставника**	**Активности ученика**
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обрађене темом - постављају једноставна питања и дају одговоре; - препознају Present Simple, Past Simple глагола *to be* и осталих глагола *The Past Continuous Tense. The Present Perfect Tense*	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да постави једноставна питања и да одговоре; - да препозна Present Simple глагола *to be* и осталих глагола *The Past Continuous Tense.* *The Present Perfect Tense*	**ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА** *The Present Simple Tense* за изражавање сталних и уобичајених радњи *The Past Simple Tense* глагола *to be* и осталих глагола (правилних и неправилних). *The Past Continuous Tense.* *The Present Perfect Tense*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: - разумеју суштину и детаље прочитаног текста (чланка) - да препознају садашња и прошла времена - да упоређују људе, предмете, појаве... - да користе придеве са –ed и –ing приликом описивања предмета, места, појава...	Ученик зна: -суштину и детаље прочитаног текста (чланка) да препознаја садашња и прошла времена - да упоређује људе, предмете, појаве...уз помоћ наставника - да користи придеве са –ed и –ing приликом описивања предмета, места, појава...уз помоћ наставника	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА** The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense,The Past Simple Tense и The Past Continuous Tense Поређење придева Придеви са наставцима –ed и –ing. Употреба члана Релативне заменице who, which, that, whose, where...	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-постављају питања и препознају релативне заменице	-поставља питања и препозна релативне заменице	Питања са What…like, How, Why…			
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обеађене темом - да препознају *The Present Continuous Tense* за унапред договорене радње. - Упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да препознају *The Present Continuous Tense* - да упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности уз помоћ наставника	**ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ** *The Present Continuous Tense* за унапред договорене радње. Заповедни начин. Изрази: *How about…? What about…? Why don't we…? Would you like…?* Модални глаголи за изражавање предлога – *can/could/may/might.* Модални глаголи *should* за давање савета. Први кондиционал.	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
-Разумевање молби и захтева и реаговање на њих - Упућивање молби и захтева, честитање, захваљивање и извињење коришћењем једноставнијих језичких средстава	Ученик зна: - да препозна модалне глаголе - да честита рођендан, упути извињење или молбу уз помоћ наставника	**ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ** Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – *can/could/may. Would you like…?* *Will* за изражавање молби. *The Present Simple Tense* за изражавање утврђених програма, реда вожње, распореда и сл.	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученике да: -разумеју упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота и пруже једноставна упутстава у тим ситуацијама	Ученик зна: - да разуме упутства -да искаже једноставна упутства	**РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА** Заповедни начин.	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обрађене темом - препознају садашња времена - говоре једноставне исказе о свакодневним активностима	Ученик зна: -да именује појмове обрађене темом - да препознаје садашња времена - да говори једноставне исказе о свакодневним активностима	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ** *The Present Simple Tense* за изражавање сталних и уобичајених радњи. *The Present Continuous Tense* за изражавање тренутних и привремених радњи. Разлике у употреби глаголских облика *The Present Simple Tense* и *The Present Continuous Tense.*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: - умеју да планирају понављање градива - препознају и именују појмове обеађене темом - препознају Past Simple и опишу радње и догађаје из прошлости	Ученик зна: -да планира понављање градива - да препознаје и именује појмове обеађене темом - да препозна Past Simple и опише радње и догађаје из прошлости уз помоћ наставника	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ** *The Past Simple Tense* правилних и неправилних глагола, све употребе. *The Past Continuous Tense,* све употребе *Used to.* Модални глагол *could* за изражавање способности у прошлости	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		Питања са *Who/What/Where/When/Why…*			
Оспособити ученике да: - умеју да планирају понављање градива; - разумеју суштину прочитаног текста - да формирају начин изражавања будућности коришћењем will и going to	Ученик зна: -да планира понављање градива; -суштину прочитаног текста - да опише будуће радње коришћењем будућих времена	**ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)** *The Future Simple Tense* *Going to* *The Present Continuous Tense*	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: -изражавају жеље, интересовања, потребе, осете и осећања	Ученик зна -да изрази жељу, интересовања, потребе, осете и осећања уз помоћ наставника	**ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА** **Заповедни начин.** ***Why don't we/you* + инфинитивна основа глагола.** ***Would like* + именица/инфинитив глагола.** ***The Present Perfect Simple Tense***	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: - разумеју једноставнија питања која се односе на орјентацију/ положај предмета и бића у простору и правац	Ученик може да -Разуме једноставнија питања која се односе на орјентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и да одговоре на њих	**ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ** **Заповедни начин.**	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира,	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
кретања и одговоре на њих			*допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	
Оспособити ученике да: - разумеју једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагују на њих	Ученик може да -Разуме једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагује на њих уз помоћ наставника	**ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА** **Заповедни начин.**	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: - разумеју једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност - формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је нешто	Ученик може да: - разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност - формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је нешто уз помоћ	**ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА** **Саксонски генитив са именицом у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – *my friend's/ friends'/ children's books.*** **Присвојне заменице *mine, yours*…** **Питања са *Whose.***	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказа -искажу допадање и недопадање	Ученик може да: -разуме једноставније исказе -искаже допадање и недопадање	**ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА** **Придевско-предлошке фразе – *interested in, good/bad at, crazy about…*** **Глаголи *like/love/hate/enjoy/can't stand* + глаголска именица** **Питања са *What, Who, Why***	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказе којима се траже мишљења и реагује на њих - изразе мишљења, слагања/ неслагања	Ученик може да: -разуме једноставније исказе - изрази мишљења, слагања/ неслагања	**ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА** ***Stative verbs (think, like, agree, believe…)*** **Питања са *What, Why, How***	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније изразе који се односе на количину и цену - поставе питања о томе колико нечега има и колико нешто кошта, као и а дају одговоре на постављена питања	Ученик може да: -разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену -пита колико чега има, која је цена и да једноставне одговоре на таква питања	**ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА** **Основни бројеви преко 1000. Правилна множина именица.** **Множина именица које се завршавају на –о: *kilos, potatoes…*** **Синкретизам једнине и множине: *sheep, fish...*** **Најчешћи облици неправилне множине *(men,***	-Индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Објашњава, описује, подстиче дијалог, демонстрира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, похваљује, мотивише, задаје и контролише активности, учествује у играма, анимира, анализира, реализује заједно са ученицима циљеве часа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		women, children, people, feet, teeth, mice....). **Бројиве и небројиве именице – pounds, money...** **Квантификатори –** ***much, many, a lot of, lots of, loads of, a few, a little.*** **Питања са** ***How much/many.***			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-разумевање временских оквира средњег и новог века -разумевање појма историјских извора	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - разликује споменике различитих епоха, са посебним осврtом на оне у локалној средини;	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ - Основне одлике периода средњег века и новог века (појмови средњи век, нови век, пред индустријско доба, хронолошки и просторни оквири). -Историјски извори за историју средњег века и раног новог	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -домаћи задаци	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира
- упознавање ученика са карактеристикама историјских догађаја раног средњег века - оспособљавање ученика: - да уочи узроке и последице историјских догађаја, историјску карту и временску ленту -развијање способности дускутовања	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - пореди историјске појаве; - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ -Велика сеоба народа и стварање нових држава у Европи - Најзначајније државе раног средњег века (Франачка држава, Византијско царство, Арабљани). - Религија у раном средњем веку - Феудално друштво - Српске земље и Балканско полуострво - Истакнуте личности	- анализа текста из уџбеника -презентовање наученог -дијалог -прављење временске ленте -домаћи задаци	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- упознавање ученика са карактеристикама историјских догађаја позног средњег века - оспособљавање ученика: -да уочи узроке и последице историјских догађаја, -да користи историјску карту и временску ленту - оспособљавање ученика дауочава историјске чињенице и разликује историјске чињенице од митова и легенди -развијање способности дускутовања	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; - изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; - на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности;	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ - Државно уређење (типови европских монархија; република). - Сусрети и прожимања цивилизација и народа средњег века - Српске земље и суседи - Свакодневни живот у Европи и српским земљама - Опште одлике средњовековне културе - Истакнуте личности	- анализа текста из уџбеника -презентовање наученог -дијалог -прављење временске ленте -домаћи задаци	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- упознавање ученика са карактеристикама историјских догађаја позног средњег века и раног новог века - оспособљавање ученика: -да уочи узроке и последице - да користи историјску карту и временску ленту - оспособљавање ученика да разликују различите типове државног и друштвеног уређења и да уочава специфичности одређене епохе -развијање способности дускутовања	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; - разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; - образлаже најважније последице научнотехничких открића у периоду средњег и раног новог века; -идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; - идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ - Прединдустријско доба - Велика географска открића и колонизација - Опште одлике културе раног новог века - Реформација и противреформација - Појава апсолутистичких монархија - Врхунац моћи Османског царства - Живот Срба под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу - Истакнуте личности	- анализа текста из уџбеника -презентовање наученог -дијалог -прављење временске ленте -домаћи задаци	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ
Циљ: Циљ допунске наставе је да помогне ученицима који имају проблеме при савладавању градива на редовним часовима и онима који су изостајали са наставе. Извођењем једноставнијих огледа, симулација, на једноставан начин објаснити појаве, процесе, законе, као и односе међу њима

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: -схвати појмове којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). -Разуме поделу кретања према облику путање и брзини тела	**Ученик ће бити у стању да:** -схвати појмове којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). -Разуме поделу кретања према облику путање и брзини тел	**Кретање** - Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). - Равномерно праволинијско кретање - Подела кретања према облику путање и брзини тела. Равномерно праволинијско кретање	- анализирање, откривање, , дискусија, вербално-текстуална, демонстрати-вна, решавање проблема, учење путем открића, илустративна .	- планира, излаже, упућује, сарађује, , помаже, демонстрира, -прати ток вежбе	- посматрају, записују, дискутују, постављају питања, закључују, - сарађују, изводе демонстрације огледе и врше њихову анализу , израђују задатке
Оспособити ученика да: -Схвати узајамно деловање тела у природи, у непосредном додиру и која нису у непосредном додиру -Разуме силу као мера узајамног деловања два тела, деловање силе Земљине теже	**Ученик ће бити у стању да:** -Схвати узајамно деловање тела у природи, у непосредном додиру и која нису у непосредном додиру -Разуме силу као мера узајамног деловања два тела, деловање силе Земљине теже	**Сила** - Узајамно деловање тела у природи, - Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и која нису у непосредном додиру - Сила као мера узајамног деловања два тела -Сила Земљине теж			
Оспособити ученика да: -Схвати и разуме однос Основних и изведених јединица SI-система дужине, површине, запремине и времена -мери дужину лењиром, -Мери време хронометром	**Ученик ће бити у стању да:** -Схвати и разуме однос Основних и изведених јединица SI-система дужине, површине, запремине и времена -мери дужину лењиром, -Мери време хронометром	**Мерење** -Основне и изведене јединице SI-система дужине, површине, запремине и времена - .Мерење дужине; - Мерење времена			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: -Схвати и разуме инертност тела и Закон инерције -Мери масу тела вагом -Одређује густину чврстих тела и течности мерењем њене масе и запремине	**Ученик ће бити у стању да:** -Схвати и разуме инертност тела и Закон инерције -Мери масу тела вагом -Одређује густину чврстих тела и течности мерењем њене масе и запремине	**Маса и густина** -Инертност тела, Закон инерције - Маса и мерење масе. - Густина чврстих тела и течности	- анализирање, откривање, , дискусија, вербално-текстуална, демонстрати-вна, решавање проблема, учење путем открића, илустративна.	- планира, излаже, упућује, сарађује, , помаже, демонстрира, -прати ток вежбе	- посматрају, записују, дискутују, постављају питања, закључују, - сарађују, изводе демонстрације оне огледе и врше њихову анализу , израђују задатке
Оспособити ученика да: -Схвати зависност притиска чврстих тела од силе и површине - Схвати зависност притиска течности од дубине и густине -Измери атмосферски притисак барометром и манометром	**Ученик ће бити у стању да:** -Схвати зависност притиска чврстих тела од силе и површине - Схвати зависност притиска течности од дубине и густине -Измери атмосферски притисак барометром и манометром	**Притисак** - Притисак чврстих тела. - Притисак у течностима. -Атмосферски притисак			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљ: Циљ допунске наставе је да помогне ученицима који не успевају да савладају наставно градиво на редовним часовима, као и онима који су у одређеном периоду изостајали са наставе па им је потребна помоћ. Увежбавање наставних садржаја који ученицима представљају тешкоћу у раду, објашњавање и поједностављивање. Анализирање и објашњавање примера којима ће се сликовитије представити одређени појам, проблем или законитост. Вежбање у писменом и усменом изражавању.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: - Усвоји и увежбати рачунске операције у скупу **Z** и решавање једначина и неједначина	**Ученик ће бити у стању:** - Да стекну рутину у извођењу рачунских операција у скупу **Z** и решавање једначина и неједначина	Сабирање , одузимање, множење и дељење целих бројева Једначине и неједначине у вези са сабирањем, одузимањем, множењем и дељењем целих бројева	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путемоткрића, Илустративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.
Оспособити ученика да: - Схвати релацију подударности троуглова и њена својства(извођење доказа) и умети да је примењују у извођењу основних конструкција	**Ученик ће бити у стању:** - Да се оспособе за извођење доказа подударности и прецизност у основним конструкцијама троуглова.	Конструкције неких углова – 60^0, 120^0, 30^0, 90^0, 15^0 ... Подударност троуглова Основне конструкције троуглова			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: - Усвојити и увежбати рачунске операције у скупу **Q**, састављти и израчунавати изразе са рационалним бројевима у оба записа. -Усвојити и увежбати решавање једначина и неједначин основних облика, као и облика $ax \pm b = c$ -Садржајно схватити појам процента уз израчунавање свођењем на множење и дељење разломака. - Усвојити појам координатног система и елемената који га чине -Увежбати одређивање позиције тачака у координатном систему - Усвојити појам пропорције, размере и увежбати задатке у вези са њима - Усвојити појам директне и обрнуте пропорције и увежбати решавање задатака који их се тичу	**Ученик ће бити у стању:** - Да стекну рутину у извођењу рачунских операција у скупу **Q** и решавање једначина и неједначина основних облика, као и облика $ax \pm b = c$ - Да увиђају математички садржај у текстуалним задацима и изражавају га математичким језиком. - Да израчунава процентни изноу, основне вредност и проценат - Да одреди позицију дате тачке у координатном систему - Да препозна и разликује директну од обрнуте пропорције и стекне рутину у решавању задатака у вези са њима - Да израчуна непознати члан пропорције и размере	Сабирање, одузимање, множење и дељење рационалних бројева облика p/q и у децималном запису Бројевни изрази са рационалним бројевима Једначине и неједначине са рационалним бројевима Проценат Израчунавање процентног износа, основне вредности и процента Координатни систем и приказ података у њему Приказ зависности међу величинама Размере, пропорције и проценти Директна пропорција Обрнута пропорција	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путемоткрића, Илустративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: - Усвојити појам врста четвороуглова: паралелограма, ромба, трапеза, делтоида - њихових основних елемената и врста извођење једноставнијих конструкција четвороуглова - Усвојити појам вектора, увежбати сабирање и одузимање вектора и множење вектора бројем	**Ученик ће бити у стању:** - Да стекну рутину у препознавању врста четвороуглова и извођењу основних конструкција четвороуглова - Да сабира и одузима векторе и множи векторе бројем	Четвороугао, појам, врсте Углови четвороугла Паралелограм, правоугаоник, квадрат, ромб, трапез-особине Централна симетрија Конструкције паралелограма Делтоид Сабирање и одузимање вектора Множење вектора бројем	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путемоткрића, Илустративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.
Оспособити ученика да: - Схватити појам и заснивање мерења површи -Усвојити правила за израчунавање површина -Умети примењивати у разним практичним задацима	**Ученик ће бити у стању:** - Да науче основне обтазце за израчунавање површина геометријских фигура и примењују их у изради задатака и свакодневном животу-оспособе се за прецизност у мерењу	Појам површине, једнакост површи – разложива и допунска Површина квадрата и правоугаоника Површина паралелограма, троугла, трапеза и четвороугла са нормалним дијагоналама			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ допунске наставе је да се утврде садржаји са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-навођење делова тела живих бића са задатих слика или илустрација; -идентификовање појмова (ћелија,ткиво,орган,систем органа,организам); -уочавање разлике у грађи животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -одређивање положаја човекових органа на моделу или слици и навођење њихове улоге; -илустровање основних елемената грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -коришћење лабораторијског прибора и школског микроскопа за посматрање препарата; -идентификовање основних односа у биоценози -идентификовање појмова: ДНК,ген,ћелијска деоба -навођење појаве организама током постанка, редоследом	-наведе делова тела живих бића са задатих слика или илустрација; -идентификује појмов(ћелија,ткиво,орган,систем органа,организам); -уочи разлике у грађи животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; -одреди положај човекових органа на моделу или слици инаведе њихову улогу; -илуструје основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; -користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за посматрање препарата;	-грађа живих бића – спољашња и унутрашња. -Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. - једноћелијски и вишећелијски организми - животне форме, трофички односи – ланци исхране. - угрожавање живих бића и њихова заштита. -ДНК,ген,ћелијска деоба -постанак живота на Земљи - обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње -повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница,	-у остваривању исхода најприкладније је користити: **моделе,илустрације,слике,природни материјал,фотографије** које постоје или су ученици сами правили -у објашњавању користити што више примера из непосредног окружења(школско двориште или парк) -амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора	Мотивише ученике за додатне садржаје, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује, вреднује, сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупљају природни материјал, праве збирке,анализирају,истражују,дискутују

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-навођење бактеријских болести, болести зависности,поремећаја исхране и објашњавање значај одмора и сна	-идентификује основне односе у биоценози -идентификује појмове: ДНК,ген,ћелијска деоба -наводи појаву организама током постанка, редоследом -наведе бактеријске болести, болести зависности,поремећаје исхране и објасни значај одмора и сна	топлотни удар. - последице болести зависности – алкохолизам.	-приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обрађене темом - постављају једноставна питања и дају одговоре; - препознају презент и перфекат глагола *sein* и осталих глагола *Perfekt* *Präsens*	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да постави једноставна питања и да одговоре; - да препозна презент глагола *sein* и осталих глагола *Perfekt* *Präsens*	**ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА** *Präsens* за изражавање сталних и уобичајених радњи *Perfekt* глагола *sein* и осталих глагола (правилних и неправилних). *Perfekt* *Präsens*	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју суштину и детаље прочитаног текста (чланка) - да препознају садашња и прошла времена - да упоређују људе, предмете, појаве...	Ученик зна: -суштину и детаље прочитаног текста (чланка) да препознаја садашња и прошла времена - да упоређује људе, предмете, појаве...уз помоћ наставника	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА** *Perfekt, Präteritum* глагола *haben* и *sein* *Präsens* Поређење придева	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
- да користе придеве са приликом описивања људи, предмета, места, појава... -постављају питања и препознају упитне речи	- да користи придеве са приликом описивања људи, предмета, места, појава...уз помоћ наставника -поставља питања и препозна упитне речи	Придеви-позитив,компаратив,суперлатив Употреба члана Питања са was, wer, wann,wie,warum,welche, wie lange, wieviele.....	*вежбање лексичких и граматичких садржаја		
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обеађене темом - да препознају *Präsens* за унапред договорене радње. - Упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да препознају *Präsens* - да упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности уз помоћ наставника	**ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ** **У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ** *Imperativ* Заповедни начин. Изрази: *Möchtest du…?Ja,ich möchte…..* Модални глаголи (*müssen,sollen,wollen,können, dürfen,* *mögen)*	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
-Разумевање молби и захтева и реаговање на њих - Упућивање молби и захтева, честитање, захваљивање и извињење коришћењем једноставнијих језичких средстава	Ученик зна: - да препозна модалне глаголе - да честита рођендан, упути извињење или молбу уз помоћ наставника	**ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ** Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – *Kannst du bitte…?* *Können* за изражавање молби. Презент за изражавање утврђених програма, реда вожње, распореда и сл.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота и пруже једноставна упутстава у тим ситуацијама	Ученик зна: - да разуме упутства -да искаже једноставна упутства	**РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА** Заповедни начин.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да:	Ученик зна:	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи	Реализују заједно са наставником циљеве	Објашњава, описује, предаје, чита,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
- препознају и именују појмове обрађене темом - препознају садашња времена - говоре једноставне исказе о свакодневним активностима	-да именује појмове обрађене темом - да препознаје садашња времена - да говори једноставне исказе о свакодневним активностима	*Präsens* за изражавање сталних и уобичајених радњи. Разлике у употреби глаголских облика *Präsens,Perfekt* и *Präteritum*	-употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - умеју да планирају понављање градива - препознају и именују појмове обеађене темом - препознају перфекат и опишу радње и догађаје из прошлости	Ученик зна: -да планира понављање градива - да препознаје и именује појмове обеађене темом - да препозна перфекат и опише радње и догађаје из прошлости уз помоћ наставника	**ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ** *Perfekt* правилних и неправилних глагола, све употребе. Модални глагол *konnten,mussten* ...за изражавање способности у прошлости Питања са was, wer, wann,wie,warum,welche, wie lange, wieviele.....	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да:	Ученик зна:	**ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА,**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају,	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
- умеју да планирају понављање градива; - разумеју суштину прочитаног текста - да формирају начин изражавања будућности коришћењем werden и infinitiv	-да планира понављање градива; -суштину прочитаног текста - да опише будуће радње коришћењем будућих времена	**НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)** *Futur I*	-употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -изражавају жеље, интересовања, потребе, осете и осећања	Ученик зна -да изрази жељу, интересовања, потребе, осете и осећања уз помоћ наставника	**ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА** **Заповедни начин.**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју једноставнија питања која се односе на орјентацију/ положај	Ученик може да -Разуме једноставнија питања која се односе на орјентацију/	**ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих	положај предмета и бића у простору и правац кретања и да одговоре на њих	**ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ** **Заповедни начин.**	припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагују на њих	Ученик може да -Разуме једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагује на њих уз помоћ наставника	**ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА** **Заповедни начин.**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност	Ученик може да: - разуме једноставније изразе који се односе на	**ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику,	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
- формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је нешто	поседовање и припадност - формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност и поставе питања о томе чије је нешто уз помоћ	**Генитив са именицом у једнини и множини (наставци за једнину и множину)** **Присвојни детерминативи.** **Присвојни придеви.** **Конструкције за изражавање припадања *(ein Freund von mir*).** **Питања са *Wessen***	припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	записују, посматрају, повезују, допуњавају	гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказа -искажу допадање и недопадање	Ученик може да: -разуме једноставније исказе -искаже допадање и недопадање	**ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА** **Компарација придева.** **Деклинација именица.**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније исказе којима се траже мишљења и реагује на њих	Ученик може да: -разуме једноставније исказе	**ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику,	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
- изразе мишљења, слагања/ неслагања	- изрази мишљења, слагања/ неслагања	**Презент.** **Глаголи с предложном допуном (најфреквентнији за ову комуникативну функцију)** **Зависно-сложене реченице (*dass, ob, w-?, weil*)**	припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	записују, посматрају, повезују, допуњавају	табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније изразе који се односе на количину и цену - поставе питања о томе колико нечега има и колико нешто кошта, као и а дају одговоре на постављена питања	Ученик може да: -разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену -пита колико чега има, која је цена и да једноставне одговоре на таква питања	**ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА** **Основни бројеви преко 1000.** **Редни бројеви до 100.** **Изражавање година до 2000 и касније.** **Употреба члана** **Бројиве и небројиве именице – Pommes frites...**	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ШПАНСКИ ЈЕЗИК - допунска настава
РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ наставе страног језика у осмом разреду јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост и истраживачки дух.

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособљавање ученика да представи себе , поздравља и опрашта се, и разуме туђе представљање -оспособљавање ученика да успостави контакт усмено и писмено -оспособљавање ученика да представи себе и друге -оспособљавање ученика да попуни личне податке и податке других -оспособљавање ученика да тражи информације о другим особама	<u>ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА</u> Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака) и иницирање упознавања; успостављања контакта (при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМСу и слично). Hola Hola + nombre	-поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства представи себе и другог; -разуме јасно постављена питања личне природе и одговара на њих;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Описи- у прилогу	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Креативна чаролија и слично) слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	Señor / Señora + apellido Por favor Saludo + soy / me llamo *Hola, soy Pedro, ¿qué tal?* *Buenos días, me llamo Dani Rovira; soy actor.* *Hola, ¿eres Rosa? Sí, soy yo.* Encantado/a - *Hola, soy María. ¿Y tú?* - *Soy Rodrigo. Encantado. Este es mi amigo. Se llama Juan.* ¿Cómo te llamas? ¿Cuántos años…? ¿Dónde…? ¿De dónde eres? ¿Qué haces? ¿A qué te dedicas? *Hola, soy Juan. Tengo doce años. Soy de Madrid pero vivo en Granada. Tengo dos hermanas mayores. Practico tenis y natación. A veces hago montañismo con mi mejor amigo.* *Esta es mi prima Elena. Vive en Serbia.*			проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета;	постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	Su madre es profesora de español. *Este es el señor Rodríguez. Es de España. Se dedica al diseño.* (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације (усмене, писане, електронске); имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе; начин на који представљамо себе или неког другог у матичној земљи и у неким земљама где се говори шпански					
-оспособљавање ученика да разуме и даје упутства и налоге	<u>Разумевање и давање упутстава</u> Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично)	-разуме упутства и налоге и реагује на њих;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	Lee estas instrucciones antes de continuar. Escribe tu nombre y continúa. Piensa bien cada pregunta. Toma apuntes antes de marcar la respuesta con bolígrafo. Revisa el trabajo antes de entegarlo. Императив за друго лице једнине и множине фреквентних глагола у потврдном облику. употреба ненаглашених личних заменица уз императив **(Интер)културни садржаји:** правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом; припрема хране у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја			проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час	откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ	ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
					научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	
- оспособљавање ученика да опише радњу у садашњем времену	<u>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ</u> Презент индикатива фреквентних глагола Глаголске перифразе estar + gerundio, soler + gerundio desde… hasta; antes de… después de; en este momento; durante desde hace todos los meses/años/fines de semana; todo el tiempo despertarse, levantarse, acostarse; hacer deporte; quedarse; tener tiempo Одсуство члана (Escribe libros. Bebe agua.) Одсуство члана (Escribe libros. Bebe agua.) Личне заменице – COD (me, te, lo, la, nos, os, los, las). **(Интер)културни садржаји:** породични	- опише радњу у садашњем времену користећи адекватна језичка средства	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	живот; живот у школи и у ширем окружењу – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања; традиција и обичаји.			дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час	питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособоти ученика да разуме и реагује шта је допуштено а шта забрањено	ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА,	-разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања и реагује на њих,	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособити ученика да реагује на знакове и симболе	ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА ¿Podemos acampar aquí? –Sí, podéis. / No, está prohibido. Hay que comprar los billetes antes de subir al autobús. Tienes que hacer los deberes a tiempo. Tienes que estudiar. –Hoy no tenemos que estudiar. Cuidado, hace mucho calor. Tienes que ponerte crema solar. Ten cuidado. ¡Cuidado! ¡Socorro! ¡Ayuda! Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и обавезе (Интер)културни садржаји: понашање у кући, школи и на јавним местима; значење знакова и симбола; транспорт	уз визуелну подршку и без ње;	Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда знакова и симбола који ће се стављати у учионицу или школу	усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве	(догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
					пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да учествује у у заједничкој активности - оспособљавање ученика да искаже савет или упути предлог	ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ Слушање и читање позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...);	-разуме позив и реагује на њега; -упути позив за заједничку активност; -разуме предлог или савет и реагује на исти	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молбе, захвалности, извињења. ¿Vamos a salir? –Sí, vale. / Vale, ¿por qué no? ¿Vienes al club? ¿Quedamos el miércoles? ¿Quedamos en mi casa? –Sí, vale, de acuerdo. ¿Por qué no jugamos al fútbol? Te invito a mi fiestra. ¿Vienes a mi casa? –Sí, pero más tarde. / Bueno, vale, pero más tarde. / No, lo siento. Me siento mal. Otro día. ¿Quieres zumo? –Sí, gracias. / Gracias, está muy rico pero no quiero más. ir a + inf. invitar, quedar Супротне реченице (pero…) Узрочне реченице (porque…) (Интер)културни садржаји: прикладно			сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа;	усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају,	дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве; норме учтивости (нпр. приликом посета и сл.)				мотивишу другове, попуњавају формуларе	
-оспособљавање ученика да може да замоли и захтева, као и да разуме захтеве и молбе других; -оспособљавање ученика да се учтиво понаша у хиспано свету	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику. ¿Puedo abrir la ventana? –Sí, sí, ábrela. / Sí, claro. / Perdona, pero estoy resfriado. ¿Puedo escuchar el texto otra	-разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; -упути кратке и једноставне молбе и захтеве; -искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	vez? No he entendido todas las palabras. Dejad de pelear y hablad con calma. Quiero escuchar las dos versiones del problema. ¿Puedes darme un vaso de agua? / ¿Me das un vaso de agua? Tengo sed. –Aquí tienes. – (Muchas) gracias. – De nada. ¿Te puedo pedir un favor? –Sí, sí, claro. / Vale. / Bueno, vale. Perdona, ¿puedes ayudarme? –Sí, con mucho gusto. / Bueno, no sé. / Lo siento, no puedo. Perdón, ¿me puede ayudar? Lo siento mucho. / Perdona. / Siento llegar tarde. ¡Enhorabuena! / ¡Muy bien! ¡Feliz cumpleaños! ¡Felices fiestas! Suerte. Buen viaje. Felices vacaciones. Buen provecho. poder + inf. Личне заменице – COD (me, te, lo, la, nos, os, los, las), COID (me, te, le, nos, os, les); редослед			дијалошких ситуација	питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	ненаглашених личних заменица за директни и индиректни објекат Императив у потврдном облику за друго лице једнине и множине; употреба ненаглашених личних заменица уз императив Индиректно упућивање молбе No entiendo la tarea (=можете ли да ми објасните?) Интонација Año Nuevo, Nochevieja, Navidad, Pascua (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања.					
	<u>ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА</u> ¿Te parece…? ¿En tu opinión…? Para mí, es muy importante pasar tiempo en la naturaleza. ¿Y para ti? ¿Qué crees? ¿Qué tal la prueba? –Es demasiado fácil/difícil. ¿Qué tal la novela? –					

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	No está mal. –Para mí está muy bien. Me gustan los personajes, son muy interesantes. La película es estupenda. –Sí, para mí también. / Sí, estoy de acuerdo. / Sí, es verdad, pero dura mucho. creer, parecerle, (no) estar de acuerdo, (no) tener razón Изражавање мишљења индикативом Наглашене личне заменице после предлога Узрочне реченице у индикативу (porque…) Погодбене реченице у индикативу (si…) (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима.					
-оспособљавање ученика да може да именује и опише жива бића,	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА,	-разуме опис живих бића, предмета, места и појава;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
предмете, места и појаве -оспособљавање ученика да упореди бића појаве користећи одговарајућа језичка средства	ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. ¡Qué divertido / aburrido / bonito / interesante…! ¿De qué color es? ¿Cómo es? – Es igual / diferente / parecido / típico / regular. La blusa es azul. Es de algodón. El libro es más interesante que la película. / El libro es tan bonito como la película. La paella está	-опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима; -упореди карактеристике бића, предмета и појава	Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање	усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве	(догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	muy rica. Глагол ser за трајну карактеристику; estar за опис стања; најфреквентнији придеви који мењају значење уз ser/estar (aburrido, cansado, rico). ¡Qué... + adjetivo! Именице (заједничке, властите); правопис – велико слово Одсуство члана уз имена професија, функције, националности (Es profesora de español.) Придеви – род, број и слагање са именицама; положај придева. joven, mayor, anciano; adulto (edad) bonito, feo, bueno, malo, fuerte, débil colores; color claro/oscuro; redondo, cuadrado de madera / piel / plástico / metal / tela / papel / cristal (material) rico, bueno, malo (comida) Компаратив придева (más…que, menos…que,				пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	tan...como); компаратив најчешћих неправилних придева (mejor, peor, mayor, menor). (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (клима, биљни и животињски свет, историјске и културне знаменитости, значајне личности).ристике и сл.)					
-оспособити ученика да искаже своје потребе, осећања и осете реагује на туђа, као усмено и писмено, тако и дигитално	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези са њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа.	-разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази основне потреба, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	¿Quieres comer / salir / descansar? ¿Te gustaría comer / salir / descansar? –Me gustaría quedarme en casa. Estoy (muy) bien / mal / enfermo / cansado… Me duele el estómago… Me duelen los pies. Tengo dolor de cabeza… Necesito descansar. Estoy contento / preocupado / nervioso / (bastante/muy) enfadado / triste… Одређени члан (me duele la cabeza vs. tengo dolor de cabeza) Личне заменице – COID (me, te, le, nos, os, les) me/te/le/nos/os/les gustaría за учтиво упућивање питања/ молбе querer, necesitar ser / estar (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; интересовања, хоби, забава, разонода, спорт и рекреација.		Дигитална компетенција	попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда паноа са емотиконима	закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и	ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
					коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	
-оспособљавање ученика да опише догађаје и радње у прошлости	<u>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ</u> Слушање и читање текстова у вези садогађајима и радњама у прошлости. Описивање догађаја у прошлости уз коришћење најједноставнијих језичких средстава. ¿Has estado en España alguna vez? –No, nunca. / Sí, fui a España cuando tenía cinco años. / No, todavía no. ¿Cómo has hecho la tarea? –Muy despacio. Me ha ayudado mi hermano mayor. Me ha explicado tres ejemplos. El jueves hubo un taller de escultura. ¿Qué tal el viaje? –Muy bien.	- описује радње из прошлости уз правилну употребу имперфекта и сложеног перфекта	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	Fuimos a Nis y visitamos la fortaleza. Hizo buen tiempo y paseamos mucho. La comida fue estupenda. Cristóbal Colón llegó a América en 1492. Su viaje duró varios meses… El 15 de febrero salió de la ciudad. Сложени перфекат (pretérito perfecto): партицип правилних глагола и најфреквентнијих неправилних глагола esta mañana / tarde / noche / semana, este mes, este año; ya; todavía no; alguna vez Имперфекат за описивање прошлих радњи Временска реченица cuando era / cuando tenía … años Прости перфекат (pretérito indefinido) у основном значењу: правилни глаголи и најфреквентнији неправилни глаголи (ser, ir, ver, dar, tener, hacer, estar) hace … días/semanas/meses/años; hace mucho tiempo			употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда макета своје куће	одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	fecha, en + año (Интер)културни садржаји: историјски догађаји, епохална открића, важније личности из прошлости и њихов значај за савремено доба; начин живота сада и некада у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја.					
- оспособљавање ученика да опише будућу радњу, план, намеру или предвиђање	<u>ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)</u> *¿Qué vas a hacer mañana? –Voy a montar en bici.* *¿Quieres ir conmigo? –Sí, voy a llamarte por la mañana.* Глаголска перифраза ir a + infinitivo. Прилози и прилошки изрази за време (*mañana, el sábado siguiente, la semana que viene…*). **(Интер)културни садржаји:** правила учтивости у складу са степеном	- опише будуће догађаје, планове или намере и предвиђања - правилно употреби глаголску перифразу ir a + infinitivo за изражавање планова				

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	формалности и ситуацијом.					
- оспособљавање ученика да даје и разуме обавештења о простору у коме се налази и креће --оспособити ученика за сналажење у простору	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ Слушање и читање текстова у којима се описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу/ оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп) ¿Dónde está tu casa? – Cerca del museo. Para ir al zoo, hay que seguir todo recto. Cruza la calle y coge la primera calle a la derecha. Allí está. El centro comercial está a las afueras de la	-разуме и даје обавештења о простору у ком се налази и креће	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	ciudad. Hay 100 metros desde la escuela hasta mi casa. Para llegar al museo, hay que andar dos o tres kilómetros. Había cuatro sillas alrededor de la mesa. Encima de la mesa había una botella de plástico y cuatro vasos. dentro (de), fuera (de), debajo (de), encima (de), delante (de), detrás (de), alrededor (de), en/a las afueras (de) desde, hasta subir, bajar, andar, caminar, pasear, correr, pasar por, seguir Одређени члан; члан el испред наглашеног a- (el aula / las aulas) (Интер)културни садржаји: лични простор; јавни простор (садржаји, организација) у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја.			игра – ја сам новинар метеоролог	упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче
-Оспособљавање ученика да искаже шта му се шта поседује или	<u>Изражавање припадања и поседовања</u>	-разуме једноставне исказе којима се изражава	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву	слушање и реаговање на команду	слушају, читају, представљају се, активно	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
не и разуме шта друге особе поседују или не, -оспособљавање ученика да искаже и разуме припадање или неприпадање -оспособљавање ученика да именује чланове породице, животиње и кућне љубимце	Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања ¿De quién es este perro? –Es mío. ¿De quién son esos libros? –Son de mi padre. ¿de quién es / son…? Присвојни придеви и заменице (Интер)културни садржаји: однос према својој и туђој имовини.	припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање; -тражи и даје исказе припадања/ неприпадања, поседовања/ непоседовања;	Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа презентације наставника и ученика	учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују,	одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
					симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	
-оспособљавање ученика да искаже шта му се допада или не као и да разуме друге особе у вези истог -оспособљавање ученика да искаже да ли се слаже или не и да разуме друге особе -упознавање ученика са уметношћу, храном и спортом у хиспанио свету	<u>Изражавање допадања и недопадања</u> Слушање и читање кратких текстова с једноставним исказима и изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања	-разуме једноставне исказе за изражавање допадања / недопадања, слагања/ неслагања и реагује на њих; тражи мишљење и изражава допадање/ недопадање једноставним језичким средствима;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	¿Qué te gusta / interesa? –Me interesa mucho la historia. / (A mí) me gusta mucho viajar en tren. ¿Qué te gusta hacer en tu tiempo libre? ¿Qué tipo de música te gusta? –Odio la música… / Me encanta la música… ¿Qué estación del año prefieres, verano o invierno? –Me gusta más el verano que el invierno. Me gusta más jugar al tenis que verlo en televisión. ¿Cuál es tu comida preferida? ¿Quiénes son tus escritores preferidos? ¿Qué prefieres: ir al parque o quedarte en casa? ¡Qué interesante! gustar, encantar, interesar, preferir Одређени члан уз глаголе gustar, encantar, apetecer; jugar al tenis; tocar la guitarra Неодређене заменице (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе,			попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа пројекат моја учионица – продавница (пијаца)	закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и	ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	стрип, музика, филм, спорт				коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	
-оспособљавање ученика да и разуме информације у вези бројева и количина -упознавање ученика са друштвеним окружењем и путовањима у хиспано свету	<u>Изражавање количине,димензија, бројева и цена</u> ¿Hay alguna farmacia en esta calle? –Sí, hay una. / No, no hay ninguna. ¿Hay leche? – No, no hay. No hay nada en la nevera. ¿Cuántas personas vinieron? –Había más de diez personas. Necesito 200 gramos de jamón. –Aquí tiene. –Muchas gracias. Y ¿cuánto vale, por favor? Quiero cambiar dinares por euros. Mi ciudad tiene 250.000 habitantes. Tiene más o menos 50.000 habitantes. Бројеви преко 1000 Редни бројеви до десет todo el mundo botella de, vaso de, barra de, paquete de talla grande/pequeña/media na centímetro(s),	- броји до милион - правилно пише бројеве и користи јединице мере, као и прилоге за количину - зна који се новац користи у земљи чији језик учи разуме једноставне изразе који се односе на количину и реагује на њих; -тражи и пружа основне информације у вези са количинама и бројевима; -изрази присуство и одсуство неког или нечега;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Предузимљивост и оријентанција ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	metro(s), kilómetro(s); gramo(s), kilo(s); litro(s) (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; храна; мерне јединице; новац.			употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа пројекат моја учионица – продавница (пијаца)	одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК - допунска настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
1. Слободно време	-Вокабулар везан за одевне предмете, боје, школски прибор, делове тела и чланове породице -бројеви од 1 до 100 -представљање - опис неке особе -дневни распоред -клима -сажети члан -глагол faire -глаголи на –oir -повратни глаголи -сати, време	Ученика оспособити да: -говори о одећи, школском прибору, породици, деловима тела -броји до сто -користи боје -представи, опише неку особу, направити свој распоред, прича о својим активностима, о клими, временским приликама -употреби у говорном и писаном језику сажети члан -искаже време на часовнику -корисити у говору и писању глаголе: faire, глаголе на –oir, повратне глаголе	Ученик познаје вокабулар везан за одевне предмете, боје, школски прибор, делове тела и чланове породице -зна да броји до 100 -зна да се представи, да опише неку особу, да направи свој дневни распоред -уме да искаже време на часовнику и да говори о временским приликама -зна да користи сажети члан -зна да промени глагол **faire** (радити) у презенту - познаје промену повратних глагола и глагола на –oir у садашњем времену	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове
2. Мода	-показни и присвојни придеви -прави објекат (COD) -мушки и женски род придева -глагол devoir + infinitif -вокабулар везан за одећу, моду, модни стил	Ученика оспособити да: -користи показне и присвојне придеве -прави објекат (COD) -мушки и женски род придева -глагол devoir + infinitif -савлада вокабулар везан за одећу, моду	Ученик користи у говору и писању показне и присвојне придеве и прави објекат -разликује мушки и женски род придева -зна да изрази неку обавезу уз помоћ конструкције devoir + infinitif -усваја лексику везану за одећу, моду, модни стил	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

				*вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	
3. Мој дом	-постављање питања интонацијом, инверзијом и уз помоћ est-ce que -негација ne…jamais ne….rien -Passé composé avec avoir -глаголи на -ger -вокабулар везан за кућу, намештај у кући, кућне послове	Оспособити ученика да : -поставља питања интонацијом, инверзијом и уз помоћ est-ce que -користи негацију ne…jamais ne….rien -користи Passé composé avec avoir у говору и писању -познаје и користи вокабулар везан за кућу, намештај у кући, кућне послове	Ученик зна да постави питања интонацијом, инверзијом и уз помоћ est-ce que -познаје различите начине формирања одричног облика (ne…jamais ne….rien) -познаје грађење и употребу перфекта (Passé composé), као и специфичну промену глагола који се завршавају на **–ger** -усваја вокабулар везан за кућу, намештај у кући, кућне послове	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове
4. Куповина	-компарација придева -passé compose avec être -Je voudrais…(изражавање љубазности)	Оспособити ученика да: -користи учтиве речи -научи основне речи и изразе који му могу послужити приликом куповине у продавници	Ученик познаје правила за поређење придева -зна да користи речи учтивости у ситуацијама када је то неопходно	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

5. Исхрана	-партитивни члан, партитивно de -глаголи manger, boire -вокабулар везан за храну, оброке, продавнице (месара, пекара...) -поручити оброк	Оспособити ученика да: -савлада употребу партитивног члана, партитивног de -користи глаголе manger, boire -научи вокабулар везан за храну, оброке, продавнице (месара, пекара...) -научи како да поручи оброк у француском ресторану	Ученик усваја вокабулар везан за храну, оброке, продавнице (месара, пекара...) -зна да употреби партитивни члан, неизоставан испред именица које означавају храну или пиће -користи глагол **manger**-јести и **boire**-пити -зна да поручи оброк на француском језику	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове
6.Остало	-негација ne…plus -le passé récent -le futur proche -полицијски вокабулар	-научи полицијски вокабулар Оспособити ученика да: -користи негацију ne…plus -користи у говору и писању блиско прошло време (le passé recent), блиско будуће време (le futur proche)	Ученик зна да користи два перифрастична времена (le passé récent, le futur proche) и да говори о догађајима који су се управо одиграли и о догађајима који ће се у непосредној будућности извршити -познаје полицијски вокабулар	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

ДОДАТНА НАСТАВА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК - додатна настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Развијање смисла за истраживачки рад;Развијање критичког мишљења;Развијање стваралачког испољавања и оригиналности; Неговање умећа у служењу литературом и стручном терминологијом;Оспособљавање ученика да умсно поступају као говорници,саговорници,сабеседници и читаоци; Оспособљавање ученика да самостално анализирају и процењују уметничке вредности дела те да дају своје мишљење,утиске и закључке; Подстицање ученика на стваралачки рад,припремање и излагање сопствених радова;Учествовање на конкурсима, такмичењима, приредбама...Развијање маште и креативности;Развијање интересовања за проширивање и продубљивање знања, умења и вештина

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Повезивање књижевних термина и појмова обрађиваних у претходним разредима са новим делима која чита; – читње са разумевањем; парафразирање прочитаног и описивање својих доживљаја, различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одређивање рода књижевног дела и књижевне врсте -праљење разлике између дела лирског, епског и драмског карактера	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:** – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера – разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима);	**ГРАМАТИКА** Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слогове; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по	аналитичко-синтетичке методе и вежбања -проблемска настава - самостално решавање проблема -истраживачки метод -амбијентална настава - вербалне методе -рад на тексту -дискусија -дебата -презентације	**ГРАМАТИКА** Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про- Нађу,закључе, Упореде... Демонстрирс градиво на примерима ит свакодневне језичке праксе. **КЊИЖЕВНОСТ** Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче	**ГРАМАТИКА** Слуша,раз-мишља,уоча- Ва битне појединости. Примењује стечена знања На конкретне језичке ситуације. Вежба правилан из- Говор. **КЊИЖЕВНОСТ** Чита,тумачи и образлаже своје ставове.Ради на тексту.Изражава сопствене утиске.Описује,

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разликовање ауторске приповетке од романа – анализирање структуре лирске песме (строфа, стих, рима); уочавање основних – елемената структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликовање заплета и расплета као етапе драмске радње; – разликовање појма песника и појма лирског субјекта; појма приповеда- ча у односу на писца; – разликовање обика казивања – увиђање звучних, визуелних, тактилних, олфакторних елемената песничке слике; – одређивање стилских фигура и разумевање њихове улоге у књижевноуметнич- ком тексту – анализирање узрочно-последичних	– уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповеда- ча у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметнич- ком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости	звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице. **ПРАВОПИС** .-Писање имена васионских тела. -Растављање речи на крају реда (основна правила). -Правописна решења у вези са гласовним променама. - Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. - Писање заменице Ваш великим почетним словом.	вежбање акцента уз коришћење аудио записа -лексичко-семантичко-стилске вежбе -изговарање брзалица -подстицање на самостално исправљање грешака у смс и интернет комуникацији -упућивање на служење правописом -компаративна анализа(филм и књ.дело) -локализовање дела -различити облици читања -рад у групама, пару	изражавање сопственог мишљења. Показује на конкретним примерима примену теоријских знања. **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА** Прати,комента- Рише,помаже у Правилној примени знања. Демонстрира правилан изговор. Подстиче ученике на самосталан рад. Објашњава Мотивише Похваљује те врши уопштавање и примену стечених знања, умења и вештина у различитим ситуацијама	Тумачи и процењује туђа мишљења. **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА** Уочава,закључује, Примењује научено. Вежба,самоста- Лно уочава грешке. Самостално Користи литературу.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
односа у тексту и вредновање истакнутих идеја које текст нуди; – анализирање поступака ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочавање хумора у књижевном делу – разликовање хумористичког и дитирамбског тона од елегичног тона; – илустровање веровања, обичаја, начина живота и догађаја у прошлости описаних у књижевним делима; – уважавање националних вредности и неговање културноисторијске баштине; – препоручивање књижевног дела уз кратко образложење - упоређивање књижевног и филмског дело, позоришне	описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији; – доследно примењује	- Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика **ОРТОЕПИЈА** Правилан изговор гласова *ч, ћ, џ, ч, р.* Дуги и кратки акценти **КЊИЖЕВНОСТ** **ЛИРИКА** **Књижевни термини и појмови** Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрште-на, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
представе и драмског текста -повезивање граматичих појмова обрађених у претходним разредима са новим наставним садржајима – препознавање делова речи у вези са њиховим грађењем; - разликовање гласова српског језика по звучности и месту изговора; – Разликовање врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењивање књижевнојезичке норме; – Одређивање врсте и подврсте заменица, као и њиховог облика; – Препознавање глаголских времена и употребљавање истих у складу са нормом; – разликовање реченице по комуникативној функцији;	правописну норму; – користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи; – употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имлицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму;	песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне). Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање (нпр. Смрт Марка Краљевића) ултурно-историјско предање (нпр. *Смрт Марка Краљевића*) Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет). **Допунски избор лектире** (бирати 3 дела) 15. Добрица Ерић: *Месечеви миљеници (песме о свицима)* (избор) 16. Бранислав Петровић: избор из антологија песама за децу			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- доследно примењивање правописне норме - коришћење правописа (школско издање); разликовање дугих и кратких акцената у изговореној речи - употребљавање различитих облика усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажи- мањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање - разликовање и грађење деминутива и аугментатива -састављање обавештења, вести и кратког извештаја – разумевање основног значења књижевног и неуметничког текста; – проналажење , повезивање и тумачење експлицитно	изражајно чита обрађене књижевне текстове	(*Морава, Влашићи, Дунав, Говор дрвећа, Грађење куће, Па шта, па шта* и друге) 17. Владимир Стојиљковић: *Писмописац* (*Писмо Бранку Ћопићу)* 18. Владимир Андрић: *Пустолов* 19. Тиодор Росић: *Приче старог чаробњака* (једна прича по избору) 20. Борислав Пекић: *Сентиментална повест Британског царства* („Велика повеља слободе у земљи без устава” – одломци) 21. Вилијем Саројан: *Зовем се Арам* 22. Хенрик Сјенкијевич: *Кроз пустињу и прашуму* 23. Џејмс Крис: *Тим Талир или Продати смех* 24. Џек Лондон: *Зов дивљине*/*Бели очњак* 25. Реј Бредбери: *Маслачково вино* (избор) 26. Ивана Брлић Мажуранић: *Приче из давнина* (избор) 27. Владислава Војновић: *Приче из главе* (прича *Позориште* – од- ломци) 28. Јасминка Петровић: *Ово је најстрашнији дан у мом животу*			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
и имлицитно садржаних информација у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту – драматизовање одломака одабраног књижевноуметничког текста; – поштовање стандарднојезичку норме у говору – изражајно читање обрађених књижевних текстова.		15. Александар Поповић: *Снежана и седам патуљака,* драмска бајка **Обрађивати она дела која нису обрађена на часу** **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА** Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористицима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашња- вање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: *лексичко-семантичке вежбе* (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова);			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		стилске вежбе: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предложак за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - додатна настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у 6.разреду): Часови додатне наставе изводе се са ученицима који имају посебно интересовање да у већој мери савладају градиво него што им је то омогућено на редовним часовима.
Циљ: проширивање усвајање наставних садржаја који су у складу са редовном наставом, пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и савладавању проширених наставних садржаја.

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
1. Extra listening and speaking	Ученици уче и увежбавају да пронађу потребне информације у тексту који слушају и да говоре о блиским темама: -описивање људи -давање и тражење личних информација -дневне активности: време и рутина - планови и активности - изласци:поруџбина у ресторану - доколица: телевизија и ТВ програми - временска прогноза	Оспособити ученике да слушају језик, да га уче из најдоступнијих извора и да подигну конверзацију на виши ниво.	Ученик уме да слуша језик, да га учи из најдоступнијих извора и да подигне конверзацију на виши ниво.	-употреба енглеског језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске, посебно припремљеног материјала од стране наставника и ученика за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или текстом *вежбање лексичких и граматичких садржаја *употребу датих дијалога из уџбеника као забаван и мотивишући контекст и као сценарио за вежбање структура и кључних израза са поделом улога -употреба CD-а	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују
2. Curriculum extra	Ученици уче и увежбавају да говоре, направе анкету, пишу кратке есеје о темама из различитих области: -ликовна култура: опис слике -географија: читање и сналажење на мапи, време и клима -језик и књижевност: различити начини комуникације	Оспособити ученике да истражују, користе разне изворе информација, направе корелацију међу предметима и подигну конверзацију на виши ниво.	Ученик уме да истражује, користи разне изворе информација, направи корелацију међу предметима и подигне конверзацију на виши ниво.		

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
	-биологија: класификација животиња -физичко васпитање: спортска правила -историја: митови и легенде -технологија: интернет				
3. Culture	Ученици уче и увежбавају да говоре, истажују и пишу о различитим друштвеним и културним темама: - интересовања младих - опис града или места у коме живи - енглески језик у свету и мојој земљи - национални паркови - школовање од куће - Британија/моја земља у доба Римљана - чувени истраживачи	Оспособити ученике да истражују, користе разне изворе информација, да направе корелацију међу предметима и уоче разлике у различитим културним срединама.	Ученик уме да истражује, користи разне изворе информација, и уочи разлике у различитим културним срединама.		
4. Vocabulary puzzles	Ученици проширују и богате свој речник решавајући осмосмерке, укрштенице,шифроване поруке, анаграме, слике: -именице, сложенице -глаголи -придеви	Оспособити ученике да траже и користе изворе потребних знања и усвајају нове лекси чке садржаје и правилно их користе.	Ученик уме да тражи и користи изворе потребних знања и усваја нове лекси чке садржаје и правилно их користи.		
5. Pronunciation bank	Ученици уче и увежбавају правила стандардизованог говорног језика (артикулација, акценат, интонација)	Оспособити ученике да усвоје и поштују фонетска правила.	Ученик зна и поштује фонетска правила.		
6. Project work	Ученици уче и увежбавају да - истражују, интервјуишу, анкетирају, класификују податке, пишу и коригују	Оспособити ученике да користе стечена знања из језика и информатике за израду	Ученик уме да користи стечена знања из језика и информатике за		

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
	текстове, праве презентације-блог, користе слике из часописа или их сами праве - праве профил о себи и уочавају сличности у интересовањима са својим друговима -постер града -идеална школа -игрице и квизови	пројеката, странице, презентације.	израду пројеката, странице, презентације.		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА - додатна настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ	**Исходи**	**Садржај**	**Начин остваривања садржаја**	**Активност ученика**	**Активност наставника**
-продубљивање и проширивање знања о временским одредницама средњег века - продубљивање знања о историјским изворима средњег века и њиховој улози у проучавању историје;	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини;	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ - Основне одлике периода средњег века и новог века (појмови средњи век, нови век, пред индустријско доба, хронолошки и просторни оквири). -Историјски извори за историју средњег века и раног новог века и њихова сазнајна вредност (писани и материјални).	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -припрема ученика за такмичење	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - вреднује и евидентира постигнућа ученика -припрема ученика за такмичење

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-продубљивање и проширивање знања о временским одредницама средњег века - продубљивање знања о историјским изворима средњег века и њиховој улози у проучавању историје;	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** -образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске појаве; - наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена;	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ -Велика сеоба народа и стварање нових држава у Европи - Најзначајније државе раног средњег века (Француска држава, Византијско царство, Арабљани). - Религија у раном средњем веку - Феудално друштво - Српске земље и Балканско полуострво - Истакнуте личности: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован Владимир, Василије II, краљ Михаило, Ћирило и Методије. -изворни текстови из збирке историјских извора датих од стране Друштва историчараСтојан Новаковић	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -припрема ученика за такмичење	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - вреднује и евидентира постигнућа ученика -припрема ученика за такмичење

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
	- на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом -користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација;				

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- упознавање ученика са карактеристикама историјских догађаја позног средњег века - оспособљавање ученика: -да уочи узроке и последице историјских догађаја, пореди историјске догађаје - да уочи повезаност догађаја из националне и регионалне историје -да користи историјску карту и временску ленту - оспособљавање ученика за анализу историјских извора; - оспособљавање ученика дауочава историјске чињенице и разликује историјске чињенице од митова и легенди	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске појаве; - наведе најзначајније последице настанка држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ - Државно уређење (типови европских монархија; република). - Сусрети и прожимања цивилизација и народа средњег века - Српске земље и суседи - Свакодневни живот у Европи и српским земљама - Опште одлике средњовековне културе - Истакнуте личности: Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица,	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -припрема ученика за такмичење	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - вреднује и евидентира постигнућа ученика -припрема ученика за такмичење

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- развијање критичког мишљења и националне свести код ученика -развијање способности дускутовања -развијање националног идентитета и духа толеранције	- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; -користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; - на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности;	Тврткo I Котроманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач -изворни текстови из збирке историјских извора датих од стране Друштва историчараСтојан Новаковић	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -припрема ученика за такмичење	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - вреднује и евидентира постигнућа ученика -припрема ученика за такмичење

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- продубљивање знања о карактеристикама историјских догађаја раног средњег века - уочавање узрока и последице историјских догађаја, - продубљивање знања о историјским догађајима срдњег века - повезивање догађаја из националне и регионалне историје - оспособљавање ученика да користи историјску карту	**По завршеној теми ученик ће бити у стању да:** - образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске појаве; - наведе најзначајније последице настанка држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена;	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ - Прединдустријско доба - Велика географска открића и колонизација - Опште одлике културе раног новог века - Реформација и противреформација - Појава апсолутистичких монархија - Врхунац моћи Османског царства - Живот Срба под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу - Истакнуте личности: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -припрема ученика за такмичење	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - вреднује и евидентира постигнућа ученика -припрема ученика за такмичење

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
- развијање критичког мишљења и националне свести код ученика -развијање способности дускутовања -развијање националног идентитета и духа толеранције	-користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; - разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; - образлаже најважније последице научнотехничких открића у периоду средњег и раног новог века; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни);	V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић. -изворни текстови из збирке историјских извора датих од стране Друштва историчараСтојан Новаковић	- анализа текста из уџбеника -дијалог -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба -припрема ученика за такмичење	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају - сарађују у оквиру групе -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - вреднује и евидентира постигнућа ученика -припрема ученика за такмичење

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
	-идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; -илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; - идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века				

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА - додатна настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ

Додатну наставу физике похађају ученици са посебним интересовањем за физику, који желе да прошире своја знања из физике у корелацији са математиком, где се знатно проширују знања из свих области са редовне наставе и појединих области , које се не раде на редовној настави.

На додатној настави ученик се оспособљава да анализира физичке проблеме и решава их коришћењем формула, развијајући машту. Ученик уме да реализује експерименте, прикаже резултате табеларно и графички, анализира их, уопштава и изводи закључке.. Свестан је да се природне појаве и процеси описују, објашњавају, предвиђају и користе употребом сазнања добијених изучавањем физике. Способан је да планира и реализује једноставне истраживачке пројекте у сарадњи с другим ученицима.

покреће закључује, анализира, уопштава иззводи закључке.

Циљ:

-**Проширивање темељних знања** из физике, математике и других природних наука - развијање занимања за откривање нових и сложених садржаја физике

-**Подстицање да се**: трудом самостално дође до решљња, на откривање и проучавање физичких закона; на примену и коришћење знања и вештина из физике и других природних наука у свакодневном животу

- **Подстицање и развијање способности** анализирања, синтезе и откривања начина решавања проблема - Оспособљавање ученика да самостално, служећи се разноврсном литературом, интернетом решава физичке проблеме

- **Оспособљавање** ученика за израду такмичарских задатак

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: -Решава проблеме кретања кроз огледе и рачунске задатке - Графичко приказује пут и брзину у зависности од времена -Решава такмичарске задатке -Учествује на такмичењу	**Ученик ће бити у стању да:** -Решава проблеме кретања кроз огледе и рачунске задатке - Графичко приказује пут и брзину у зависности од времена -Решава такмичарске задатке -Учествује на такмичењу	**Кретање** - .Равномерно прав.кретање - Стална брзина равн.пр.кретања - .Релативна и средња брзина пр. крет. - Графичко приказивање пута и брзине у зависности од времена	-истраживање, анализирање, откривање, процењивање, израда учила, презентација, пројеката, писање реферата, есеја, ,амбијентално учење, -израда рачунских задатака, -Решавање проблемских задатака	-Планира, излаже, упућује, сарађује, координира, помаже, демонстрира, - контролише, прати ток вежбе	-посматрају, записују, дискутују, постављају питања, закључују, - раде тимски, - сарађују, изводе демонстрационе огледе и врше њихову анализу - пишу семинарске радове, - израђују домаће задатке, - читају популарну литературу из физике,
Оспособити ученика да: - Прошири знања о сили, са освртом на гравитациону и еластичну силу -Решава рачунске и графичке задатке везане за сабијање и истезање еластичне опруге -Се упозна са биографијама познатих физичара (Њутн, Галилеј	**Ученик ће бити у стању да:** - Прошири знања о сили, са освртом на гравитациону и еластичну силу -Решава рачунске и графичке задатке везане за сабијање и истезање еластичне опруге -Се упозна са биографијама познатих физичара (Њутн, Галилеј	**Сила** - Узајамно деловање тела у природи, електрично и магнетно - .Гравитационо деловање - Еластична сила .			
Оспособити ученика да: -мери дужину нонијусом и микрометром, израчунава површину -- Одређује запремину чврстих тела правилног и неправилног геометријског облика, течности -Мери време -Израчуна грешке мерења	**Ученик ће бити у стању да:** -мери дужину нонијусом и микрометром, израчунава површину -Одређује запремину чврстих тела правилног и неправилног геометријског облика, течности -Мери време -Израчуна грешке мерења	**Мерење** - .Мерење дужине; Одређивање површине - Одређивање запремине тела правилног и неправилног геометријског облика - Мерење времена - Грешке при мерењу			
Оспособити ученика да: -Мери масу тела вагом -Рачунским и графичким путем одређује густину чврстих тела и течности	**Ученик ће бити у стању да:** -Мери масу тела вагом -Рачунским и графичким путем одређује густину чврстих тела и течности	**Маса и густина** - Маса и мерење масе. - Густина чврстих тела (одређивање рачунски и експериментално). - Одређивање густине течности (рачунски и експеримент.)			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: -Рачунским и графичким путем одређује притисак чврстих тела и течности -Користи манометар и барометар - Направи свој барометар - Посета хидромеоролошкој станици на Букуљи	**Ученик ће бити у стању да:** -Рачунским и графичким путем одређује притисак чврстих тела и течности -Користи манометар и барометар - Направи свој барометар -Посета хидромеоролошкој станици на Букуљи	**Притисак** - Притисак чврстих тела. - Притисак у течностима. Атмосферски притисак (посета хидромеоролошкој станици на Букуљи			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА – Додатна настава
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

За додатну наставу опредељују се ученици натпросечних способности и посебних интересовања за математику, односно за продубљивање и проширивање знања из свих, или само из појединих тематских подручја редовне наставе. Додатном наставом треба активирати ученике и оспособљавати их за самообразовање, развијати њихову машту, подстицати их на стваралачки рад и упућивати на коришћење различитих извора сазнања. У учењу и истраживању подстицати самостално служење математичком литературом, као и интернетом путем специјализованих математичких сајтова. Припремање и излагање усмених, писмених и практичних радова. Стицање знања која ће ученици користити у редовној настави, такмичењима, конкурсима итд.

Циљ: Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и прецизно решавање задатака. Проширивање математичких знања. Оспособљавање за самостално анализирање задатака. Усавршавање математичких знања за касније коришћење. Оспособљавање за успешно презентовање својих знања-урађених задатака. Неговање интересовања за свакодневно едуковање.

Циљ	**Исходи**	**Тема и садржај**	**Начин остваривања (методе и технике)**	**Активности**	
				Наставник	**Ученик**
Оспособити ученика да: - цртају дијаграме и примењују их у задацима	**Ученик ће бити у стању да:** нацрта дијаграм и примени га у задацима	Дијаграми и примене	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путем открића, Илустративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује.	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.
Оспособити ученика да: - решава задатке логичко-комбинаторне природе	**Ученик ће бити у стању да:** решава задатке логичко-комбинаторне природе	Логичко-комбинаторни задаци			
Оспособити ученика да: - решава задатке за изоштравање ума	**Ученик ће бити у стању да:** решава задатке за изоштравање ума	Задаци за изоштравање ума			
Оспособити ученика да: - реши и састави математички ребус	**Ученик ће бити у стању да:** реши и састави математички ребус	Математички ребуси			
Оспособити ученика да: - користи изреке о математици	**Ученик ће бити у стању да:** - користи изреке о математици	Изреке о математици	Дискусија, Вербално-	Организује, Припрема,	

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
Оспособити ученика да: - користи геометрију Талеса и Еуклида	**Ученик ће бити у стању да:** - користи геометрију Талеса и Еуклида	Развој геометрије. Талес и Еуклид	текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путем открића, Илустративна.	Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује.	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља.
Оспособити ученика да: - решава задатке из „Математичког листа“	**Ученик ће бити у стању да:** - решава задатке из „Математичког листа“	Задаци из „Математичког листа“			
Оспособити ученика да: - решава задатке са такмичења	**Ученик ће бити у стању да:** - решава задатке са такмичења	Задаци са досадашњих такмичења			
Оспособити ученика да: - припремити га да решава задатке са такмичења	**- Ученик ће бити у стању да:** - учествује на такмичењима	Припрема ученика за такмичење			
Оспособити ученика да: - решава конструктивне задатке са троуглом и четвороуглом	**Ученик ће бити у стању да:** - решава конструктивне задатке са троуглом и четвороуглом	Конструкцијски задаци-троугао и четвороугао			
Оспособити ученика да: - решавају задатке на квадратној мрежи	**Ученик ће бити у стању да:** - решава задатке на квадратној мрежи	Математика на квадратној мрежи			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА - додатна настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у 6.разреду): Циљ додатне наставе је проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе, пружајући ученицима могућност да континуирано развијају своју даровитост.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-подстицање ученика за проширивањем знања -подстицање ученика на самосталност у раду -развијање самосталности код ученика за трагањем разноврсних извора сазнања -подстицати ученике на креативност (ученици ће показати смисао и вештине за приказивање материјала који је прикупљен приликом истраживања) -развијање жеље за такмичењем	- проширена знања код ученика -развијена самосталност ученика у раду -развијена самосталност код ученика за трагањем разноврсних извора сазнања -ученици показују смисао и вештине за приказивање материјала који је прикупљен приликом истраживања) -развијена жеља за такмичењем	-грађа живих бића – спољашња и унутрашња. -Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. - једноћелијски и вишећелијски организми - животне форме, трофички односи – ланци исхране. - угрожавање живих бића и њихова заштита. -ДНК,ген,ћелијска деоба -постанак живота на Земљи - обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње -повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. - последице болести зависности – алкохолизам.	Прикупљање разноврсног биолошког материјала,сарадња са здравственим установама,анализа и дискусија тестова са ранијих такмичења,учествовање на такмичењима,уређивање паноа,посета фестивала знања,израда модела од природног материјала,табеларно и графичко приказивање података -амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који се емитују преко РТС канала са анализом	Мотивише ученике за додатне садржаје, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује, вреднује, сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупљај у природни материјал, праве збирке,анализирају,и стражују,дискутују

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК - додатна настава
РАЗРЕД: ШЕСТИ

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
Оспособити ученика да користи стечено знање у осмишљавању и решавању квизова, асоцијација, ребуса, укрштеница	-квизови, асоцијације, ребуси,укрштенице, puzzles	Ученик стечено знање примењује у квизовима и у решавању различитих мозгалица, укрштеница	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, препознавање везе између групе гласова и слова, записивање непознатих речи, замењивање речи црежом или сликом, повезивање, допуњавање
Упознати ученика са занимљивим дешавањима, фестивалима, празницима у земаљама француског говорног подручја	-фестивали, празници и занимљива дешавања у Франкофоним земљама	Ученик познаје важна дешавања и фестивале у земаљама француског говорног подручја, говори о њима, илуструје важне догађаје	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за истраживачки рад, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, примена игре, употреба интернета за прикупљање неопходног материјала	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, израда паноа, израда пројеката, истраживачки рад
Упознати ученика са француским музичким жанровима, популарним песмама, извођачима -обогатити лексику и вокабулар код ученика слушањем музике	-музика -рецитовање -плес	Ученик је обогатио свој речник слушајући и учећи француске популарне песме -зна да рецитује и пева на страном језику	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, давање упутстава и савета у напредовању,	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, певање у групи,

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
-оспособити ученика да рецитује на страном језику, да пева на страном језику -организовати такмичење за избор најбоље франкофоне песме -осмислити кореографију за неку одређену песму			корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, примена игре, плеса, певања , рецитовања, употреба интернета за прикупљање неопходног материјала	игра, плес, рецитовање, повезивање звучног материјала са текстом
Оспособити и подстаћи ученика на истраживачки рад, да истажује и сазнаје о традицији и обичајима франкофоних земаља, о њиховом културном и књижевном наслеђу, традицији, туристичким местима...	-традиција, обичаји	Ученик сам истражује, познаје традицију, обичаје и културно наслеђе франкофоних земаља	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција за истраживачки рад, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, употреба интернета	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, учествовање у групном раду при вежби симулације, израда паноа, израда пројеката
Богаћење лексике путем гледања француских филмова, ТВ емисија, сцена из цртаних филмова, интервјуа... Оспособити ученика да спроводи анкете на страном језику, да реализује интервју на француском језику	-француски филмови, ТВ емисије, цртани филмови -анкете, интервју	Ученик разуме инсерте из француских филмова, занимљивих ТВ емисија или цртаних филмова, говори о омиљеним филмовима на француском језику, препричава неки филм који је гледао -спроводи анкете на страном језику, реализује интервју на француском језику	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, давање инструкција при преводу, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару,	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, препознавање везе између групе гласова и слова, записивање непознатих речи, опонашање интонације јунака звучног записа, учествовање у

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
			употреба CD-а са снимљеним материјалима, употреба интернета	групном раду при вежби симулације
Оспособити ученика да драматизује сцене преузете из филмова или позоришних дела	-драма, скеч, позориште, глума	Ученик своје говорне вештине примењује у скечевима, он драматизује, зна да глуми на страном језику	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба драме за увежбавање лексике и реченичних конструкција, употреба CD-а са снимљеним материјалима	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, опонашање интонације јунака звучног записа, учествовање у групном раду при вежби симулације
Оспособити ученика да чита стрипове и новине на француском језику, да сам допуњује недовршене стрипове, да сам пише кратке новинске чланке на тему по избору	-стрипови, новине	Ученик чита стрипове, чланке из француских новина, разуме суштину, глобално разуме прочитано	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, записивање непознатих речи, писмено изражавање, израда паноа, израда пројеката
Оспособити ученике да пишу диктате, да развију технику превођења, да	-диктати, превођење, презентације, пројекти	Ученик је савладао правопис, успешно пише диктате, преводи кратке	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
преводе кратке текстове, да праве презентације и пројекте на различите теме		текстове, самостално истражује и израђује презентације и пројекте на различите теме	језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, провера знања, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, евиденција напретка код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, употреба текстова	са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, препознавање везе између групе гласова и слова, записивање непознатих речи, цртање по дикатату, писмено изражавање, израда паноа, израда пројеката, хорско понављање, замењивање речи цртежом или сликом, превођење

СЕКЦИЈА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК ДРАМСКА СЕКЦИЈА
РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Увођење ученика у структуру драмских дела;систематизација књижевнотеоријских знања;сагледавање јунака као носиоца одговарајућих социјалних, карактерних и емотивних особина;подстицање сопствених рефлексија и критичког доживљаја дела;подстицање читалачке радозналости и аргументације мишљења;подстицање креативности и практичне и функционалне примене прочитаног

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-анализирање драмских и драматизованих текстова -разумевање структуре драмског текста -препознавање и разликовање основних појмова из позоришне уметности(драма,врсте драме,чин,сцена,појава, дидаскалија..) -стицање културе понашања у позоришту -активно учешће у изради костима,маски и декора -познавање основних правила беседништва -анализирање тв драме -упоређивање позоришног и књ.дела -учествовање у извођењу разних представа	Ученик треба да зна: -да анализира драмски текст -да разуме његову структуру -основне појмове из позоришне уметности(драма,врсте драме,чин,сцена,појава, дидаскалија..) -културу понашања у позоришту -основне појмове из историје драме и позоришта -да изради костим или маску -основне одлике и правила беседништва -да анализира тв драму -да упореди позоришно и књ.дело -да учествује у извођењу разних представа	-Формирање секције -проучавање драмских текстова -основни појмови из позоришне уметности -посета позоришту -избор текстова -подела улога -читалачке пробе -распоредне пробе -учешћа на приредбама и свечаносима -теоретско упознавање историје драме и позоришта -сусрет са глумцем -вежбе акцента -вежбе ритма и темпа -костими и маске -израда декора -беседништво - учествовање са представом на кампу „Излазак“ - учествовање у активностима Светосавске недеље, - обележавање годишњице ослобођења града у Првом светском рату, -обележавање годишњице Колубарске битке -Учествовање у програмском делу трке 1300 каплара -Обележавање Дана победе и Бесмртног пука	-игре поверења -игре у паровима -вежбе за упознавање говорног апарата -вежбе за артикулацију -вежбе за правилно изговарање -изговарање брзалица -говорне и певачке имитације -вежбе за меморију -вежбе ритма и покрета -радње у простору -сценске вежбе -практично вежбање	Ради вежбе загревања Игра се у пару и групи Изговара брзалице Проучава драмске текстове -правилно изговара -имитира -ради вежбе меморије -ради вежбе ритма и покрета -изводи сценске вежбе -изводи практичне вежбе -учи текстове напамет	-формира секцију -организује проучавање драмских текстова -демонстрира -упознаје ученике са књижевнотеоријском терминологијом -врши поделу улога -организује читалачке, сценске,распоредне пробе, -организује гостовање глумца -организује вежбе акцента,меморије, ритма,темпа, -организује израду костима,маски и декора -организује гледање тв драме -драматизује прозне текстове -сугерише, демонстрира - пише конферансе - осмишљава тематику, склоп и садржај разних приредби и наступа

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА
РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ: Основни циљ географске секције је лакша социјализација, већа активност, могућност да ученици испоље своје способности и афинитете, као и своју креативност. У раду географске секције могу да учествују сви ученици. Чланство и рад нису условљени нарочитим интелектуалним способностима или већом количином знања из географије. Битно је искрено интересовање, спремност за рад, слободно опредељење за поједине садржаје.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривањасадржаја	Активности наставника	Активности ученика
- упознавање ученика са предметом проучавања географске секције - развијање сазнајне мотивације и подстицање спремности за учењем, вредновањем и неговањем знања -подстицање радозналости у препознавању и описивању природних појава -повезивање стечених знања у школи и у свакодневном животу са новим знањима	-ученик познаје план рада географске секције -ученик зна значајне датуме везане за планету Земљу -схвата значај географске карте за географију као науку и наставни предмет -врши корелацију географских садржаја са садржајима других наставних предмета	**Увод** - Упознавање ученика са планом рада географске секције - Обележавање значајних датума везаних за планету Земљу	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знаа...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривањасадржаја	Активности наставника	Активности ученика
-проширивање знања о хидросфери - активирање претходних знања и искустава релевантних за усвајање нових знања о светском мору - утврђивање знања и искустава која ученици имају да би ново градиво о водама било логичан наставак ширења сазнања - разумевање значаја заштите вода од загађивања - развијање способности повезивања знања из различитих области - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања	-ученик познаје основне одлике и специфичности Пацифика -ученик описује процес настанка највећег кањона на свету -ученик познаје специфичности светских река -ученик одређује географски положај Бајкалског језера и познаје његове основне одлике -ученик разликује позитивне и негативне утицаје човека на хидросферу -ученик примељује стечена знања и користити различите информације -ученик зна да направи модел реке и меандра	**Воде на Земљи** - Тихи океан- највећи светски океан - Велики кањон Колорада - Хоанхо- жута река - Ганг- света река Индије - Саргашко море- море без обале - Ток Дунава кроз Србију и његове карактеристике - Бајкалско језеро- најдубље језеро света	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривањасадржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о унутрашњим силама Земље - проширивање знања о вулканизму и сеизмичкој активности на Земљи --дефинисање и разумевање појмова-вулкан, цунами, гејзири... -разумевање узрочно- последичне повезаности појмова и процеса у географском омотачу -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање -развијању опште културе и образовања ученика.	-ученик разуме да су вулкани и земљотреси последица рада унутрашњих сила -ученик објашњава последице њихових активности -ученик разуме значење појма „ватрени појас Пацифика“ -ученик познаје најразорније вулкане и земљотресе у историји човечанства -ученик уме да изведе једноставне огледе -ученик уме да направи моделе вулкана и гејзира -ученик уме да користи различите изворе информација	**Вулкани и земљотреси** - Узроци настанка вулкана и земљотреса - Ватрени појас Пацифика - Најразорнији земљотреси и највећи вулкани у историји човечанства -Цунами - Направи свој вулкан	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривањасадржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о мерама заштите атмосфере од загађења - разумевање последица негативног утицаја човека на атмосферу и потреба заштите атмосфере од загађивања - развијање ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине - развијање опште културе и образовања - разумевање узрочно- последичне повезаности појмова и процеса у географском омотачу -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	-ученик разуме значај заштите и очувања животне средине -ученик разуме последица негативног утицаја човека на атмосферу -ученик уме да изведе једноставне огледе -ученик, на основу експеримента, закључује које су последице ефекта стаклене баште и киселих киша -ученик уме да користи различите изворе информација	**Глобалне промене на планети** - Озонска рупа расте - Стаклена башта греје - Падају киселе кише - Топе се ледници - Пустиње се шире	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривањасадржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање географских знања из регионалне географије - упознавање ученика са седам светских чуда природе - развијање опште културе и образовања - -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	-ученик зна да наброји седам светских чуда природе -ученик,уз помоћ географске карте света, одређује њихов положај -ученик правилно уцртава седам светских чуда на нему карту -ученик познаје основне одлике и специфичности набројаних природних реткости -ученик уме да користи различите изворе информација	**Светска чуда природе** -Амазонија- плућа света - Залив Халонг - Водопади Игуасу (национални парк) - Острво Чеџу - Острво Комодо (национални парк) - Подземна река Порто Принцеса - Стона планина (национални парк)	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривањасадржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о мегалополисима и конурбацијама - упознавање ученика са основним одликама и специфичностима највећих светских мегалополиса -развијање опште културе и образовања - -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	-ученик зна да дефинише појмове мегалополис и конурбација -ученик зна да наброји и да на географској карти света одреди географски положај највећих светских мегалополиса -ученик познаје основне одлике и специфичности највећих светских мегалополиса -ученик правилно уцртава највеће светске мегалополисе на нему карту -ученик уме да користи различите изворе информација	**Мегалополиси** - Азијски мегалополиси - Токаидо - Мегалополиси Северне Америке - Сан-Сан - Мегалополиси Северне Америке- Босваш - Рајнски мегалополис - Енглески мегалополис	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривањасадржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о природним и друштвеним одликама завичаја - истицање значаја туризма за привредни напредак Аранђеловца и околине - упознавањ ученика са најзначајнијим туристичким локалитетима у локалној средини - развијање способности повезивања знања из различитих области - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -подстицање и развијање самоиницијативе, самосталности,радозналости, истраживачких склоности и жеље за новим сазнањима - оспособљавање за самостално и тимско учење и истраживање - развијање мотивације	-ученик познаје историјски развој локалне средине -ученик схвата значај туризма за свеукупни привредни развој општине Аранђеловац -ученик понаје туристичке потенцијале локалне средине -ученик познаје основне одлике најзначајнијих туристичких локалитета у локалној средини -ученик уме да користи различите изворе информација	**Туристичке знаменитости завичаја** - Туристички развој Аранђеловца и Буковичке Бање - Музеј на отвореном – парк Буковичке Бање - Палеолитско налазиште – Рисовачка пећина - Марићевића јаруга – локалитет у Орашцу _____ **Евалуација- оцена рада географске секције током школске године**	дијалошка метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалошка метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, енпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА
РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: Циљ учења слободне ваннаставне активности је:Развијање свести код ученика о значају екологије и хигијене у свакодневном животу;Развијање одговорности за очување уметничког наслеђа, културне баштине, екологије и хигијене у животном амбијенту;Подстицање индивидулног деловања ученика и наставника у развоју естетске, еколошке и хигијенске свести.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-примена образовања за заштиту и одрживост животне средине, -препознавање и избор квалитетног и здравог стила живота, -примена рационалног коришћење природних ресурса, -препознавање извора загађивања и уочавање последица, -развијање способности за уочавање и решавање проблема, -поседовање иницијативе за активно учествовање и одговорност, -поседовање потребе за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и биодиверзитета.	ученик ће бити у стању да: -примењује образовање за заштиту и одрживост животне средине, -препозна и изабере квалитетан и здрав стила живота, -примени рационално коришћење природних ресурса, -препозна изворе загађивања и уочи последица, -развије способности за уочавање и решавање проблема, -поседује иницијативе за активно учествовање и одговорност, -поседује потребе за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и биодиверзитета.	-повезаност живог света - утицај човека на одрживост животне средине - акције у заштити и очувању животне средине - квалитетан и здрав стил живота(-очување здравља - исхрана -здреавствена култура -обновљиви и необновљиви природни ресурси - појам,извори и врсте загађивања - глобалне промене и глобалне последице - смањење загађења од отпада.,рециклажа -биодиверзитет -нестајање врста и заштита -права животиња -кућни љубимци -угроженост животиња -брига о животињама -заштићене биљке и животиње Србије -посета резервату природе -обележавање Дана планете и Светског дана заштите животне	Прикупљање разноврсног материјала из разноврсних извора и са **еколошке патроле,** анализа и дискусија прикупљеног материјала. Сарадња са здравственим и ветеринарским установама. Посета азила за псе. Уређивање паноа. Посета фестивала знања. Израда модела од природног материјала. Табеларно и графичко приказивање података.	Мотивише ученике за садржаје,информише, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, усмерава, прати, предлаже, процењује организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час	Посматрају, бележе, анализирају, дискутују, закључују , прикупљају податке, обрађују их, сортирају, праве презентацију, изводе огледе, организују акцију посета фестивала знања,израда модела од природног материјала,табеларно и графичко приказивање података

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Биологија	5,6,7 и 8	-животна средина -физичка активност -однос човека према животној средини и живим бићима -угроженост и заштита биодиверзитета -угрожене врсте Србије и њихова заштита -природни ресурси -абиотички и биотички фактори -интродукција и реинтродукција -последице глобалних промена	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Физичко и здравствено васпитање	5,6,7 и 8	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	
Информатика и рачунарство	5,6,7 и 8	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	
Географија	5,6,7 и 8	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света -Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији. -Распрострањеност биљног и животињског света Србије - Тектонски облици рељефа.	

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Техника и технологија	5,6,7 и 8	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. -Интернет претрага и приступ online ресурсима - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	
Ликовна култура	5,6,7 и 8	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу -пројекти (цртеж, слика, скулптура, дигитална фотографија, филм, анимација, игрице, стрип, графити, мурали, инсталације	
Српски језик и књижевност	5,6,7 и 8.	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника - Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА
РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
УВОД И ДЕЛОВИ Micro:bit-а и Mbot-а.	1. Увод и упознавање са Micro:bit-ом и Mbot роботом. 2. Делови Micro:bit-а и Mbot-а.	- Формирање информатичке свести (прецизност и дисциплина), - стицање навика за сталним усавршавањем - стицање знања о начинима алгоритамског размишљања.	Упознавање ученике са програмом рада секције, сврхом и значајем обучавања. Практично им демонстрирати и презентовати расклапање појединих делова робота и начину одржавања истог.	Познавање делова Micro:bit-а и Mbot-а и његово склапање. Примена програмирања у свакодневном животу и алгоритамски начин размишљања.	- Активно прати демонстрацију наставника (правилно руковање и делови робота), - Анализира сваки део посебмо
ИНСТАЛАЦИЈА И ПОВЕЗИВАЊЕ	3. Инсталација mBlock програма и покретање MakeCode платформе за програмирање 4. Бежична комуникација преко радија и bluetooth-а 5.Упознавање са интерфејсом програма и покретање основних наредби	- Инсталација програма - стицање вештина повезивања уређаја, - овладавање радним операцијама које су специфичне за конкретну техничку активност.	- теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова, концепата практичан рад на рачунару и на уређајима	Преузимање програма mBlock-а и његово инсталирање. Повезивање Mbot-а путем кабла или bluetooth конекцијом. Надоградња нове верзије firmware-а. Покретање платформе MakeCode за програмирање Micro:bit-а.	- Покреће платформу MakeCode и Mblock за програмирање - Инсталира програм на свој рачунар - Слуша наставникова упутства за правилно повезивање - Самостално повезује

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
СВЕТЛЕЋЕ ДИОДЕ И ТАСТЕР	6. РГБ светлеће диоде код Mbot-a. 7. Приказ анимација на Micro:bit уређајима 8. Тастер за покретање Mbot-a. 9. Програмирање тастера А и Б, тастер за ресетовање. 10. Увежбавање програмирања светлећих диода 11. Увежбавање програмирања тастера	- Стицање вештина програмирања - стицање знања о начинима покретања уређаја - развијање способности за сналажење у различитим ситуацијама.	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Употреба РГБ светлећих диода. Исписивање текста и приказ слика на диодама. Коришћење тастера за покретање Mbot-a. Примена тастера А и Б као и ресет тастера код Micro:bit-a.	- Самостално покреће РГБ диоде - Контролише брзину треперења - Програмира тастер за покретање робота - Програмира тастере А и Б - Ресетује Micro:bit
ЗВУК	12. Програмирање мелодија 13. Повезивање Micro:bit-a са звучником 14. Увежбавање програмирања звука	- Стицање знања о програмирању мелодије - развијање одговорности за свој рад и понашање.	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Програмирање мелодије.	- Компонује мелодију - Повезује Micro:bit са звучником
КРЕТАЊЕ	15. Начин покретања и управљање Mbot-om 16. Избегавање препрека на путу 17. Кретање при одређеној брзини 18. Померање (shake) Micro:bit-a. 19. Увежбавање кретања уређаја	- Способност оријентације коришћењем сензора - Покретање уређаја и контрола његове брзине	Путем видео презентација, упознавати ученике са правилима кретања	Стицање вештина управљања Mbotom. Избегавање препрека на путу. Промена брзине кретања. Померање (shake) Micro:bit-a.	- Слуша савете наставника везане за брзину кретања робота - Вежба да користи shake (померање) Micro:bit

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
СЕНЗОРИ	20. Употреба сензора за праћење линије приликом кретања 21. Употреба ултразвучних сензора за препознавање препрека 22. Употреба инфраред комуникације за пренос информација међу уређајима 23. Употреба сензора за мерење температуре 24. Употреба сензора за мерење осветљења 25. Употреба сензора за мерење убрзања 26. Коришћење компаса за одређивање стране света 27. Увежбавање сензора код Mbot-a. 28. Увежбавање сензора код Micro:bit-a.	- Стицање знања о употреби различитих сензора које уређај поседује - Способност орјентације и избегавање препрека - Искуство у мерењу температуре и количини осветљења	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Коришћење сензора за праћење линије. Коришћење ултразвучних сензора за препознавање препрека. Употреба инфраред комуникације између Mbotova и преношење наредбе на другог Mbot-a. Коришћење сензора за мерење температуре код Micro:bit-a. Употреба сензора за осветљење. Употреба сензора за мерење брзине.	- Користи сензоре за температуру, мерење брзине, компас - Користи сензор за праћење линије и препознавање препрека - Користи инфраред сензор за пренос информација - Употребљава сензор за осветљење
ПИНОВИ И СПОЉНИ УРЕЂАЈИ	29. Упознавање са пиновима и њиховим повезивање са спољашњим уређајима 30. Програмирање мотора 31. Увежбавање програмирање	- Коришћење различитих уређаја и њихово повезивање - Развијање маште и предузетништва - Сналажљивост	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Спајање пинова Micro:bit-a са спољашњим уређајима и његова	- Повезује спољне уређаје са Micro:bit-om. - Користи штипаљке

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
	електричних компоненти помоћу пинова			контрола путем кода.	(крокодилке) за повезивање
ТАКМИЧАРСКЕ ПРИПРЕМЕ – НАПРЕДНО ПРОГРАНИРАЊЕ	32.Коришћење напредних формула при изради програмског задатка 33. Програмирање кода у различитим програмским језицима 34. Увежбавање напредних програмских кодова	- Примена различитих програмских окружења - развијање такмичарског духа ученика.	Активно припремати ученике за такмичења, на различитим полигонима, а теоретски уз помоћ рачунарских видео материјала на интернету. Обавезно анализирати постигнуте резултате и исправљати грешке. Пре извођења практичних радњи на полигону, обавезно извршити контролу исправности уређаја.	Стицање знања и вештина за напредно програмирање.	- Користи напредне формуле при решавање задатака - Програмира у различитим програмским језицима
ТАКМИЧЕЊА	35. Припрема полигона за такмичење, као и пратеће опреме 36. Анализа постигнутих резултата.	- Развијање осећаја за дисциплину и такмичења - Допринос правилној оријентацији ученика за избор животног позива.	Подсетити ученике да у току такмичења буду концентрисани и сталожени, охрабрити их и развијати такмичарски дух. Често их похваљивати Техничка подршка ученицима	Развијање такмичарског духа, допринос правилној оријентацији ученика за избор животног позива.	- Решава добијени задатак - Алгоритамски размишља - Такмичи се на формираном полигону - Анализира постигнуте резултате.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА
РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: Циљ похађања Саобраћајне секције је развијање свести о учешћу у саобраћају код ученика, обука за безбедно понашање у саобраћају као пешаци, обука за безбедно понашање у саобраћају као бициклисти и развијање креативности код ученика и осећаја припадности групи.

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да знају врсту, структуру и функције собраћаја. познавање саобраћајних прописа ,понашање као учесник у саобраћају - као пешак, бициклиста, путник... Оспособљавање ученика да знају општа правила функционисања саобраћаја	**Ученик ће:** -знати врсту, структуру и функције собраћаја. познавање саобраћајних прописа, понашање као учесник у саобраћају-као пешак, бициклиста, путник... -знати општа правила функционисања саобраћаја	**1.Саобраћај (4) :** појам, врсте, структура и функција.	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем	Повезује садржаје осталих области са примерима са којима се ученици готово свакодневно срећу. Дефинише појмове, излаже градиво.	Слушање посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да се правилно понашају у саобраћају као пешаци, бициклисти и оспособљавање ученика да разликују безбедно од небезбедног понашања у саобраћају.	**Ученик ће:** **-знати** понашање као учесник у саобраћају као пешак, **-знати** понашање као учесник у саобраћају као бициклиста **-знати** понашање као учесник у саобраћају и као остали учесници у саобраћају	**2. Регулисање и безбедност (12) :** пешак у саобраћају, бицикл у саобраћају и друмски саобраћај (остали учесници у саобраћају).	Разговор са члановима Секције. Усменим излагањем. Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче безбедног учествовања у саобраћају; практично демострира безбедно учествовање у саобраћају	Слушање, посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета
Упознавање ученика са појмом и врстама сигнализаије и упознавање ученика са одговорностима и обавезама учесника у саобраћају	Ученик ће: -знати појам и врсте саобраћаја, хоринзолтална и вертикална сигнализација (дефиниција), обавезе и одговорности учесника у саобраћају.	**3. Сигнализација (9):** хоризонтална, вертикална, светлосна и знаци које даје овлашћено лице**.**	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче сигнализације у саобраћају;	Слушање, праћење, посматрање, цртање, илустровање, истраживање, извођење огледа, планирање, упоређивање, анализирање, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета, припрема извештаја активни учесник у комуникацији,

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да знају обавезе и одговорности ученика у саобраћају. Упознавање ученика са регулисањем и безбедношћу у друмском саобраћају Оспособљавање ученика да знају и примењују општа правила и прописе кретања учесника у јавном саобраћају	**Ученик ће:** **-знати** обавезе и одговорности ученика у саобраћају. -знати регулисање и безбедност у друмском саобраћају -знати општа правила и прописе кретања учесника у јавном саобраћају	**4. Правила и понашање(8):** основне обавезе и одговорности свих учесника у саобраћају.	Разговор са члановима Секције. Усменим излагањем. Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче правила и понашања у саобраћају;	Слушање, посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета
Упознавање ученика са појмом и врстама сигнализаије и упознавање ученика са одговорностима и обавезама учесника у саобраћају	**Ученик ће:** -знати утицај саобраћаја на животну средину (заштита). -знати заштиту животне и радне средине и безбедно кретање од школе до куће. .	**5.Утицај саобраћаја (3):** заштита од саобраћаја и унапређење и заштита животне средине.	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”.Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче сигнализације у саобраћају;	Слушање, праћење, посматрање, цртање, илустровање, истраживање, извођење огледа, планирање, упоређивање, анализирање, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета, припрема извештаја активни учесник у комуникацији,

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Техника и технологија	V	Улога, значај и историјски развој саобраћаја	Комуникација
Техника и технологија	VI	Управљање саобраћајном сигнализацијом	Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
Техника и технологија	VI	Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Професије у подручју рада саобраћаја	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Употреба информационих технологија у савременом саобраћају.	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	VII	Зависност очувања животне средине од технологије	Одговоран однос према околини
Техника и технологија	VII	Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају	Одговоран однос према околини
Техника и технологија	VII	Саобраћајна средства на електропогон	Одговоран однос према околини Дигитална компетенција Решавање проблема
Биологија	VIII	Заштита животне средине	Одговоран однос према околини

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА
РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да слушају језик, да га уче из најдоступнијих извора и да подигну конверзацију на виши ниво.	Ученик уме да слуша језик, да га учи из најдоступнијих извора и да подигне конверзацију на виши ниво.	Ученици уче и увежбавају да пронађу потребне информације у тексту који слушају и да говоре о блиским темама: -описивање људи -давање и тражење личних информација -дневне активности: време и рутина -будући планови и активности -изласци:поруџбина у ресторану -доколица:телевизија и ТВ програми -видео игрице -врменска прогноза	-презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад на пројектима -гледање и анализа видео прилога,креативне радионице,рад на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, посете разним дешавањима, укључивање у акције -употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске, посебно припремљеног материјала од стране наставника и ученика за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или текстом *вежбање лексичких и граматичких садржаја *употребу датих дијалога из уџбеника као забаван и	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, дебати усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују,предлажу	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
			мотивишући контекст и као сценарио за вежбање структура и кључних израза са поделом улога -употреба CD-а,пројектора и паметне табле -дигитална настава		
Оспособити ученике да истражују, користе разне изворе информација, направе корелацију међу предметима и подигну конверзацију на виши ниво.	Ученик уме да истражује, користи разне изворе информација, направи корелацију међу предметима и подигне конверзацију на виши ниво.	Ученици уче и увежбавају да говоре, направе анкету, пишу кратке есеје о понуђеним темама из различитих наставних области: -ликовна култура: опис слике -географија: читање и сналажење на мапи, време и клима -језик и књижевност: различити начини комуникације -биологија: класификација животиња -физичко васпитање: спортска правила -историја: митови и легенде -технологија: интернет и да пронађу потребне информације у тексту који слушају	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад,рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или текстом *писање састава према моделу *вежбање лексичких и граматичких садржаја *употребу датих дијалога из уџбеника као забаван и мотивишући контекст и као сценарио за вежбање структура и кључних израза са поделом улога -истраживање на задату тему	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
			-употреба драме за увежбавање лексике и реченичних конструкција -употреба CD-а, пројектора и паметне табле -дигитална настава		
Оспособити ученике да истражују, користе разне изворе информација, да направе корелацију међу предметима и уоче разлике у различитим културним срединама.	Ученик уме да истражује, користи разне изворе информација, да направи корелацију међу предметима и уочи разлике у различитим културним срединама.	Ученици уче и увежбавају да говоре, истажују и пишу о темама из различитих друштвених и културних области: -интересовања младих широм света -опис града или места у коме живи -немачки језик у Европи и мојој земљи -национални паркови -школовање код куће -Немачка,Аустрија,Швајцарска-сличности и разлике -слободно време:друштвене игре -чувени истраживачи	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад,рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *слушање и повезивање саслушаног са сликом или текстом *писање састава према моделу *вежбање лексичких и граматичких садржаја *употребу датих дијалога из уџбеника као забаван и мотивишући контекст и као сценарио за вежбање структура и кључних израза са поделом улога *за израду пројеката -истраживање на задату тему	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истаржују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
			-употреба драме за увежбавање лексике и реченичних конструкција -употреба CD-а, пројектора и паметне табле -дигитална настава		
Оспособити ученике да траже и користе изворе потребних знања и усвајају нове лекси чке садржаје и правилно их користе.	Ученик уме да тражи и користи изворе потребних знања и усваја нове лекси чке садржаје и правилно их користи.	Ученици проширују и богате свој речник решавајући осмосмерке, укрштенице,шифроване поруке, анаграме, слике: -именице, сложенице -глаголи -придеви	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад,рад у пару и у групи -употреба уџбеника и радне свеске за: *рад на тексту, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике
Оспособити ученике да усвоје и поштују фонетска правила.	Ученик зна и поштује фонетска правила.	Ученици уче и увежбавају правила стандардизованог говорног језика (артикулација, акценат, интонација)	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на речима, реченицама *повезивање *допуњавање	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, записују, посматрају, анализирају, објашњавају, закључују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
			*слушање и повезивање саслушаног са речима, реченицама *вежбање фонетских садржаја -употреба CD-а са снимљеним материјалима, пројектора и паметне табле -дигитална настава		ученике, награђује ученике
Оспособити ученике да користе стечена знања из језика и информатике за израду пројеката, странице, презентације.	Ученик уме да користи стечена знања из језика и информатике за израду пројеката, странице, презентације.	Ученици уче и увежбавају да - истражују, интервјуишу, анкетирају, класификују податке, пишу и коригују текстове, праве презентације-блог, користе слике из часописа или их сами праве -праве профил о себи и илуструју га и уочавају сличности у интересовањима са својим друговима -постер града -идеална школа -игрице и квизови	-употреба немачког језика током часа и од стране ученика и од стране наставника осим у ситуацијама када је непходно користити матерњи језик -индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба интернета, уџбеника и посебно припремљеног материјала за: *истраживање *рад на тексту, сликама *вежбање лексичких и граматичких садржаја *израду анкете, упитника, пројекта * кратких видео записа	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, учествују у разговору, усвајају нову лексику, записују, посматрају, анализирају, закључују, преводе, дискутују, истражују, израђују пројекат упоређују	Подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике

СЕКЦИЈЕ: КОШАРКА
РАЗРЕД: ПЕТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	**КОШАРКА** -Основни ставови у нападу и одбрани - Вежбе контроле лопте -Техника пивотирања - Пивотирање -Хватање и додавање лопте - "Игре додавања". -Дриблинг у месту и кретању - "Игре дриблинга". -Кретање у одбрани -Шутирање на кош,двокорак - Скок шут -Кретање без лопте у нападу - Демаркирање -Игра (баскет и игра на два коша) Техника и тактика	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: РУКОМЕТ
РАЗРЕД: ПЕТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	**РУКОМЕТ** Обучавање основних елемената технике са лоптом (уз упознавање са основним правилима рукомета): држање лопте једном и обема рукама; вођење лопте у месту и кретању-бацање лопте тзв. „кратким замахом” и „дугим замахом” уз примену залета :(бочни-доножни, бочни-заножни, чеони); хватање прецизно бачених лопти (у висини груди и главе); хватање непрецизно бачених лопти шутирање на гол са ослонцем на тлу	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: РУКОМЕТ
РАЗРЕД: ПЕТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	бочни („шасе”) шут; - чеони шут (шут из трка); шутирање на гол у скоку; једнострука финта у „јачу” страну са извођењем скок шута на гол. Обучавање основних елемената без лопте: у фази напада - дубинско, бочно и дијагонално кретање, утрчавање у празне просторе, промена смера кретања, откривање за пријем лопте, блокада одбрамбеног играча телом, измена позиције са саиграчима, залет ка голу без лопте, падови; фази одбране - одбрамбени блок,	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: РУКОМЕТ
РАЗРЕД: ПЕТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	одузимање лопте од противничког нападача, ометање нападача са лоптом, елементи технике голмана (основни став, кретање на голу, одбрана високих и ниских лопти, одбрана шутева са крила, одбрана седмерца). Игра на два гола уз примену претходно обучаваних елемената. мини рукомета.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: СТРЕЉАШТВО
РАЗРЕД: ПЕТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Осамостаљивање ученика у раду Осмишљавање организације вежбања и међусобне сарадње у стрељани -Унапређење знања ученика у области стрељаштва -развијање позитивног става и етичког односа према стрељаштву -традиција спорта	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	СТРЕЉАШТВО -БезбедносТ у срељани. -Традиција,врсте оружја и дисциплине на такмичењима -Ваздушна пушка,делови -Правила такмичења -Техника: Држање пушке -стојећи став -техника пуцања -развијање особина потребних за доброг стрелца -јачање мускулатуре која обезбеђује отребан став Савладавање притиска који се јавља приликом пуцања -школско и остали степени такмичења	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА ОДБОЈКА
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри преко мреже -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила одбојкашке игре - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	**Основни садржаји** Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, **Проширени садржаји** школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем у сали, школском дворишту и на отвореном игралишту за мали фудбал и рукомет	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	**5,6,7,8**	**Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина**	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	**6,7,8**	**Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа**	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА СТОНИ ТЕНИС
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри у синглу и дублу -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила одбојкашке игре - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	**Основни садржаји** Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, **Проширени садржаји** школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем за стонотениским столом	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	**5,6,7,8**	**Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина**	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	**6,7,8**	**Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа**	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА ФУТСАЛ (МАЛИ ФУДБАЛ)
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри на 2 гола -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила игре малог фудбала - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	**Основни садржаји** Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, **Проширени садржаји** школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем у сали, школском дворишту и на отвореном игралишту за мали фудбал и рукомет	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	**5,6,7,8**	**Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина**	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	**6,7,8**	**Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа**	

ЧОС

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ (слободна наставна активност)
РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у 5. и 6.разреду)
Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -приказивање и образлагање резултата истраживања са аспекта животне средине,биодиверзитета и здравља,усмено,писано,графички или одабраним уметничком техником. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. -	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања;	Биодиверзитет и његов значај. Истраживање биодиверзитета непосредне околине. Мапирање врста.	ученици би најпре требало да се упознају/подсете шта представља појам биодиверзитета и његов значај. Након тога следе активности упознавања живог света непосредне околине. Примери активности: – Употреба апликација за мобилне телефоне за препознавање биљака и животиња као на пример “Pl@ntNET plant identification” (CIRAD, Фр) и “BirdNET bird sound identification” (Cornell university, САД) на енглеском или „Птице на длану” (Друштво за заштиту и проучавање птица Србије) на српском. Све три апликације су бесплатне и доступне преко GooglePlay платформе, односно на https://identify.plantnet.org/, https://birdnet.cornell.edu/, https://pticesrbije.rs/aplikacija/). – Употреба једноставних кључева за одређивање група организама	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-вредновање утицаја својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета. - активно учествовање у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; - повезивање значаја очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – развијање одговорног односа према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументовање својих ставова према еко-култури и култури свакодневног живљења; – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе.	– вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета; – активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; – повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; – критички се односи према употреби и злоупотреби природе		– Израда онлајн хербаријума и инсектаријума или израда сајтова и група на друштвеним мрежама који популаришу живи свет окружења. – Истраживање биодиверзитета своје околине – истраживање на терену, мапирање врста мапирање дрвенастих (аутохтоних и алохтоних) и карактеристичних зељастих врста биљака, присуства гљива [Напомена: не треба захтевати од ученика да беру биљке или њихове делове (прављење хербара), нити да праве збирке инсеката и сл., већ да само прибележе, фотографишу или на други начин документују присуство одређене врсте у сопственом окружењу и од прикупљеног материјала направе постер презентацију или презентацију у одговарајућем доступном софтверу (нпр. PowerPoint)].– Самостални истраживачки рад „Усвоји дрво”: истраживање о биологији и екологији одабране врсте (порекло (аутохтоно, алохтоно), основне карактеристике екологије врсте, при чему се могу прикупити отисци листа, коре, плода) цртежом их приказати и презентовати		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе.	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; -критички се односи према употреби и злоупотреби природе	Лековите биљке. Самоникле јестиве биљке. Зачинске биљке Аутохтоне расе и сорте. Значај биљног покривача. Утицај климатских промена на живи свет.	У оквиру наставне теме *Значај живог света за човека* ученици би требало да се упознају са значајем биљног покривача, аутохтоним расама и сортама живог света Србије и утицајем климатских промена на њих. Предложене активности које воде ка том циљу: – Гајење лековитог и/или зачинског биља (у башти, саксији).– Теренски рад са циљем упознавања самониклих јестивих биљака и израда јеловника у који су укључене те биљке. . Истражити које врсте, сорте/расе) и какве (природне или доместификоване/гајене, да ли су биле из увоза (географско порекло или су локално гајене), да ли су се биљке садиле и животиње узгајале у ранијим временима у датом локалном поднебљу. Ученицима би требало подићи свест о томе који је биолошки, етнолошки и практични значај одржавања „старих” локалних и аутохтоних врста и сојева/сорти/раса (очување генофонда, добијање квалитетније хране, промоција локалних производа, подршка локалних узгајивача, локалне културе и локалне економије)	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			Активност се може реализовати кроз индивидуално и тимско прикупљање података о аутохтоним биљкама и животињама локалног подручја на основу доступне архивске грађе, изјава и сећања старијих људи из породице и окружења. Гајење аутохтоних биљака (нпр. поврћа, цвећа, жбунова) у кућној башти или дворишту школе може бити један од начина конкретне подршке локалној заједници и начин да се ученици непосредно упознају са значајем учешћа јавности у научним истраживањима (енг. *citizen science*).– Значај биљног покривача (огледи: спирање земљишта (линк: https://www.youtube.com/watch?v=im4HVXMGI68), температура ваздуха и земљишта – поређење температуре изнад бетона и зелених површина (линк: https://miro.medium.com/max/720/0*9_kYVZLbTK3c2n1I)). У оквиру теме климатских промена треба скренути пажњу ученицима да на локалном нивоу уоче последице глобалног загревања. Активности у вези са овом темом се могу започети истраживањем каква је клима у локалном крају била раниј		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			(из изјава и сећања старијих људи или доступне архивске грађе). Ученици могу бити ангажовани и у изградњи станица за надгледање локалне климе и прикупљање података о атмосферским појавама које највише утичу на живи свет њиховог краја. Активност се може реализовати у континуитету током читаве године и састоји се у томе да сваког дана у исто време прикупљају и бележе податке о температури (помоћу обичног алкохолног термометра), падавинама (помоћу импровизованог кишомера направљеног од искоришћене прозирне пластичне флаше) и брзини ветра (израдом импровизованог анемометра такође од коришћених материјала). Више података, као и детаљна упутства како направити импровизоване мерне инструменте могу се пронаћи на сајту: http://rukautestu.vin.bg.ac.rs/ - Ruka u testu : претрага садржаја > Greenwave (http://rukautestu.vin.bg.ac.rs/?Page_Id=1201)		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -приказивање и образлагање резултата истраживања са аспекта животне средине,биодиверзитета и здравља,усмено,писано,графички или одабраним уметничком техником. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. -вредновање утицаја својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета. - активно учествовање у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета; – активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета;	Угроженост врста. Значај опрашивача. Утицај пестицида на живи свет.	У оквиру наставне теме *Помозимо да преживе* ученици би требало да разумеју да поједине људске активности угрожавају врсте и да људи могу активно да учествују у њиховом очувању. Примери активности које ангажују ученике: Пројекат: Помозимо птицама/опрашивачима/јежевима... да преживе: утврђивање стања (присуства и бројности) у својој околини (школско двориште, парк, башта...); утврђивање степена угрожености на основу научне литературе (црвене књиге, црвене листе, сајтови управљача природних вредности и други доступни извори уз критичку рецепцију наставника); истраживање потреба врста/врсте за одређеним типом вештачког станишта/склоништа (облик, боја, материјал, где поставити хранилицу, појилицу, склониште, „хотел за инсекте”);	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- повезивање значаја очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – развијање одговорног односа према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументовање својих ставова према еко-култури и култури свакодневног живљења; – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе.	– повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; – критички се односи према употреби и злоупотреби природе.		одабир материјала, употреба већ коришћених предмета и материјала; праћење стања, презентовање и извештавање јавности. – Башта без инсектицида: шта су и како делују инсектициди, утицај на здравље човека, утицај на пчеле (разговор са пчеларом: посета локалном пчелару или организовање посете и интервјуа са пчеларем у школи), истраживање о природним непријатељима инсеката, о биљним репелентима. – Шта угрожава птице грабљивице – сагледавање проблема, истраживање случајева тровања родентицидима, поремећаја ланца исхране (уколико одговара узрасту) израда информативне рекламе или лифлета за јавност... – Зелене међе: истраживање: да ли постоје, предности и мане, разговор са власницима имања о значају зелених међа, зашто их је све мање. – Како засадити дрво? (комплетан поступак – одабир места, врсте, припрема, садња, нега).		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -приказивање и образлагање резултата истраживања са аспекта животне средине,биодиверзитета и здравља,усмено,писано,графички или одабраним уметничком техником. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. -вредновање утицаја својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета. - активно учествовање у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; повезивање значаја очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета; – активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета;	Природни ресурси. Рационална употреба енергије. Рационална употреба воде. Понашање у природи. Заштићене природне вредности. Позитиван и негативан утицај човека на животну средину.	У оквиру теме *Ја чувам природу* ученици би требало да упознају заштићене локалне природне вредности, развију свест о значају одрживог коришћења природних ресурса, као и о утицају човека и сопственој одговорности по локалну животну средину. – Израда графикона и сликовних паноа и презентација (нпр. PowerPoint) о рационалној употреби енергије и воде у мом домаћинству, школи. – Израда бонтона понашања у природи (онлајн, пано, презентација, свеска). – Формирање еко-патроле. – Заштићене природне вредности моје околине (истраживање, посета, разговор са управљачем, дозвољене активности у зонама заштите...). – Која подручја или елементе природе моје околине треба заштитити (истраживање и предлози	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
сопственом и колективном здрављу; – развијање одговорног односа према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументовање својих ставова према еко-култури и култури свакодневног живљења; – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе	– повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; – критички се односи према употреби и злоупотреби природе.		ученика, дискусија, утврђивање приоритета, израда презентације о предложеном подручју или добру, презентовање). – Примери позитивног и негативног утицаја човека на животну средину у мојој околини – истраживање на терену, приказ примера са образложењима, вршњачка едукација, едукација ученика млађих разреда од стране старијих ученика.		

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, документују што се постиже формативним оцењивањем.

Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	**Разред**	**Корелативни садржаји**	**Међупредметна компетенција**
Биологија	**5 и 6.разред**	**-садржаји из теме: Живот у екосистему**	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Физичко и здравствено васпитање	**5 и 6.разред**	-Вежбање и играње на чистом ваздуху -Чување околине приликом вежбања	
Информатика и рачунарство	**5 и 6.разред**	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	
Географија	**5 и 6.разред**	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји	

Предмет	**Разред**	**Корелативни садржаји**	**Међупредметна компетенција**
Географија	**5 и 6.разред**	- Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Техника и технологија	**5 и 6.разред**	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	
Ликовна култура	**5 и 6.разред**	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ (слободна наставна активност)
РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):
Циљ наставе слободних наставних активности је да ученик развија визуелно опажање, стваралачко мишљење и естетске критеријуме како би био оспособљен за визуелну комуникацију и креативно решавање проблема, као и одговоран однос према наслеђу визуелне културе свог и других народа.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– бирање одговарајућег прибора, материјала, технике, уређаја и апликативног програма за изражавање идеја, имагинације, емоција, ставова и порука; – коришћење разноврсних података и информација као подстицај за стваралачки рад; – примењивање знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализовање једноставног ликовног пројекта, самостално и у сарадњи са другима; – дискутовање аргументовано о својим и радовима других уважавајући различита мишљења;	– црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала; – црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа; – илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником;	**ЦРТАЊЕ** Својства линија. Врсте цртежа. Цртачке технике.	- вербално текстуални – кроз објашњавање, разговор и дискусију дефинисање појма слободна композиција и њених карактеристика - илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, природе и историје уметности корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - пректично демонстративни кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака; - подстицање, коректура; - естетска анализа заједно са ученицима (ум. дела и ученичких радова) и вредновање;	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике Дијагностицира индивидуалне способности ученика - Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– бирање одговарајућег прибора, материјала, технике, уређаја и апликативног програма за изражавање идеја, имагинације, емоција, ставова и порука; – коришћење разноврсних података и информација као подстицај за стваралачки рад; – примењивање знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализовање једноставног ликовног пројекта, самостално и у сарадњи са другима; – дискутовање аргументовано о својим и радовима других уважавајући различита мишљења;	– обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик; – обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу; – наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; – обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; .	**ВАЈАЊЕ** Својства облика. Стилизовање облика. Вајарске технике.	- вербално текстуални – кроз објашњавање, резговор и дискусију дефинисање појма слободна композиција и њених карактеристика - илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, природе и историје уметности корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - пректично демонстративни кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака; - подстицање, коректура; - естетска анализа заједно са ученицима (ум. дела и ученичких радова) и вредновање;	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике Дијагностицира индивидуалне способности ученика - Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– прављење презентације усклађујући слику и текст и приказивање кључних података и визуелних информација; – тумачење садржаја одабраних уметничких дела и одабране визуелне метафорике; – разговарање о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље.	– обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.; .	**СЛИКАЊЕ** Примарне, секундарне и терцијарне боје. Локални тон. Сликарске технике	- вербално илустративним подстицајима кроз разговор, објашњавање и естетску анализу, заједно са ученицима, дефинисање и проширивање знања из ове области (облицима, начинима, улогом, средствима и значајем); - корелација са свакодневним животом, књижевношћу, митовима, бајкама, баснама, драмским уметностима- фотографија, филм, телевизија, видео; - креирање задатка, увођење и примена савремене технологије у настави; - пређење, коректура, естетска анализа и вредновање дечијих радова	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике Дијагностицира индивидуалне способности ученика - Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(КОМПЕТЕНЦИЈЕ: (активна примена наученог. опште описују крајњу сврху учења предмета**):** Основна карактеристика слободне наставне активности Цртање, сликање и вајање је усмереност на целокупан развој ученика, а посебно на развој визуелног опажања и креативности. Наставник креира наставу која омогућава развој опажања детаља и целине, способност самосталног повезивања опаженог и визуелно памћење; стваралачко и критичко мишљење; моторику; естетске критеријуме; радозналост; имагинацију; самосталност; самопоуздање; истрајност; одговоран однос према себи, другима, раду и окружењу; поштовање различитих мишљења, култура, идеја и индивидуалног доживљаја опаженог; разумевање себе и других; емпатију; сензибилитет и разумевање визуелног света у коме живе.

Овај предмет оцењује се описно по тростепеној скали.

Опште међупредметне компетенције: Компетенција за учење, Естетичка компетенција, Комуникација, Решавање проблема, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Сарадња, Дигитална компетенција, Предузимљивост и оријентација према предузетништву, Одговорно учешће у демократском друштву

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА (слободне наставне активности)
РАЗРЕД: ПЕТИ ИЛИ ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ: Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	– има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању; – препозна ситуације у којима не сме да вежба; – препозна утицај различитих вежбања на физички изглед и здравље; – повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет; – поштује еколошка правила у средини где вежба; – правилно поступа у пружању прве помоћи при повредама у вежбању;	Када не треба вежбати. Вежбање и имунитет. Значај вежбања на чистом ваздуху. Вежбање и очување животне средине. Повреде при вежбању и прва помоћ. ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ Исхрана као извор енергије. Карактеристике основних животних намирница важних за вежбање. Гојазност и мршавост – ризици и компликације. Како и где се информишемо о здравом начину исхране. Производи који се рекламирају, а треба их избегавати.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	– критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу;	Различите врсте дијета и њихови позитивни и негативни ефекти. Правилна исхрана пре и после вежбања ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД Идеал физичког изгледа некад и сад. Правилно држање тела и физички изглед. Претерана употреба дигиталних технологија и последице на здравље и физички изглед. Утицај вежбања и здравих начина живота на физички изглед.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања
	– критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета; – доведе у везу вежбање са правима детета; – аргументује значај вежбања после болести и неких повреда; – поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту; – преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ Остваривање права детета на раст, развој, здравље, игру и дружење кроз вежбање прилагођено могућностима и потребама. Доступност опреме и простора за вежбање. Родна (не)равноправност у вежбању и спорту. Вежбање после болести и повреда. Значај вежбања за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и спортови прилагођени њиховим могућностима	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ (слободна наставна активност)
РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Процењивање комуникацијских процеса у односу медији- публика - Разликовање традиционалних и нових медија, поређење начина пласирања порука упоређивање основне особености различитих медија и извођење закључака о функцијама медија - Описивање и анализирање своје медијске навике	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: -идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); –разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике;	**ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА** Медији и публика (корисници). Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). Улога и место медија у савременом друштву. Медијске навике (Мој медијски дан).	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-Разликовање медијских садржаја од стварности - Деконструисање једноставнијих примера медијских порука	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности; – деконструише једноставније примере медијских порука;	**ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ** Медијски садржаји као конструкти стварности. Деконструкција и конструкција медијских порука	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Одговорно креирање једноставнијих медијских садржаја - Критичко вредновање оглашавања у различитим медијским садржајима - Препознавање профита као основног циља - Навођење примера манипулације у медијским садржајима којима се пдстичу куповина и потрошња , одређена осећања, вредности и ставови потрошача	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: – одговорно креира једноставније медијске садржаје. критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ; – наводи примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача.	**ОГЛАШАВАЊЕ** Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). Профит као циљ оглашавања. тицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Разликовање функције и могућности мобилних дигиталних платформи - Идентификовање недостатака и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву - препознавање сврхе и начин а функционисања претраживача „на мрежи" и агрегатора садржаја - вредновање и разврставање једноставнијих примера информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; - препознавање ризичног понашања на друштвеним мрежама	**По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**: – разликује функције и могућности мобилних дигиталних платформи; –идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознаје сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи" и агрегатора садржаја; – вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама	**МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ** Комуникација у дигиталном окружењу. Поузданост и веродостојност информација на интернету. Претраживачи „на мрежи" и агрегатори садржаја. Вредновање и селекција доступних информација. Персонализована претрага на Гуглу. Анализа апликација на мобилном телефону. Зависност од мобилних телефона. .	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХОР И ОРКЕСТАР (слободна наставна активност)
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - учествује у школским приредбама и манифестацијама	-певање, свирање и основе музичке писмености -обрада и певање народне, дечје, уметничке песме, каноне и песме наших и страних композитора. - на дечјим ритмичким и мелодијским инструментима извођење песме одговарајуће тежине	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом,инструментом или покретом; - користи могућности ИКТ за музичко стваралаштво.	- подстицање музичке креативности кроз импровизацију на доступним инструментима. - импровизовање дијалога на инструментима Орфовог инструментарија. - стварање дечје песме.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХОР (слободна наставна активност)
РАЗРЕД: ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - учествује у школским приредбама и манифестацијама	-певање, свирање и основе музичке писмености -обрада и певање народне, дечје, уметничке песме, каноне и песме наших и страних композитора. - на дечјим ритмичким и мелодијским инструментима извођење песме одговарајуће тежине	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ (слободна наставна активност)
РАЗРЕД: ПЕТИ ИЛИ ШЕСТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понаша се у складу са културом безбедности.

ТЕМЕ и кључни појмови садржаја програма	**ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:**	**ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ**
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса. **ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ** Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи).	на одговоран начин брине о себи и околини и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; – образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

ТЕМЕ и кључни појмови садржаја програма	**ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:**	**ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ**
План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.	– искаже афирмативни став о људима који су активисти Црвеног крста; – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на забраном примеру.__	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

ЕКСКУРЗИЈА

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА						разред (6)	
ЕКСКУРЗИЈЕ, ИЗЛЕТИ И НАСТАВА У ПРИРОДИ						**Трајање (1 дан)**	
Образовно /васпитни циљеви	**Исходи**	**Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују**	**Корелација**	**ФАЗЕ**	**Активности наставника**	**Активности ученика**	**Компетенције**
- упознавање природних лепота, природно-географскеих и друштвено-географских одлика Републике Србије (Рудник,Долина Ибра, Маглич, Јеринин град, Врњачка Бања, биљни и животињски свет) -посета средњовековних локалитета (манастири Жича и	- упознавате природне лепоте, природно-географске и друштвено-географске одлике Републике Србије (Рудник, Долина Ибра, Маглич, Јеринин град, Врњачка Бања , биљни и животињски свет) -посећени средњовековн	-посете које омогућавају упознавање са природним лепотама,природно-географским и друштвено-географским одликама Републике Србије (Рудник, Долина Ибра, Маглич, Јеринин град, Врњачка Бања, биљни и животињски свет) -обилазак средњовековних локалитета (манастири Жича и Студеница)	Историја-средњовњков на историја Србије, Географија-проучавање објекта и феномена у природи: уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима),	Екскурзију изводи туристичка агенција одабрана од стране родитеља на Савету родитеља и Школског одбора. **Припрема и извођење екскурзије:** Подразумева припремне радове директора, стручног вође, наставника, путничких агенција родитеља и ученика; Избор путних праваца, објеката, манифестација, крајева и предела који се одређују се у складу са циљем и задацима путовања; Избор понуђача; Сагласност родитеља, израда плана дежурства, Организовање заједничког састанака...)	Предлог програма екскурзије, упознавање Наставничког већа и савета родитеља школе, Упознавање ученика са условима и садржајима који ће се реализовати	Упознавање кроз литературу и интернет са садржајима и локалитетима који ће бити посећени	Сарадња-Ученик је способан да се у сарадњи са другима или као члан групе ангажује на заједничком решавању проблема или реализацији заједничких активности

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА							**разред (6)**
ЕКСКУРЗИЈЕ, ИЗЛЕТИ И НАСТАВА У ПРИРОДИ							**Трајање (1 дан)**
Образовно /васпитни циљеви	**Исходи**	**Програмски садржаји којима се постављени циљеви остварују**	**Корелација**	**ФАЗЕ**	**Активности наставника**	**Активности ученика**	**Компетенције**
Студеница), позитиван однос према националним, културним и естетским вредностима,и спољавање позитивних емоционалних доживљаја, социјалних вештина	и локалитети (манастири Жича и Студеница)		Српски језик-упознавање културног, историјског и духовног наслеђе Биологија-бињни и животињски свет, развијање интересовања за природу и еколошких навика	**ЦЕНТРАЛНА** Аранђеловац – Манастир Жича – Студеница – Врњачка Бања - Аранђеловац	Обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања и координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом, стара се о бсзбедности и понашању ученика	Активно прихватају учешће, слушају предавања, посматрају, постављају питања, изводе закључке; испољавају позитивне емоционалне доживљаје	Одговоран однос према околини Рад са подацима и ннформацијама Комуникација
				ЗАВРШНА (ЕВАЛУАЦИЈА) Разговор са ученицима, анкета, Извештај ореализацији екскурзије	Извештај Наставничком већу, Свету родитеља, анкета ученика		Рад са подацима и ннформацијама Комуникација